

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI
BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 21 - 27 Kasım 2006	Yayımlandığı Tarih 28 Kasım 2006	Sayı 318
---	--	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [Kamulaştırma Davalarında Bilirkişi Olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik \(R.G. 24 Kasım 2006 – 26356\)](#)
- [Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün “Harita ve Hava Fotoğrafi Talepleri” Konulu, 14.11.2006 Tarih ve 02/26 Sayılı 135 Nolu Genelgesi](#)
- [Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün “Gidiş-Dönüş Ücretli Müzekkereler” Konulu, 14.11.2006 Tarih ve 02/27 Sayılı 111/1 Nolu Genelgesi](#)
- [Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün “Gidiş-Dönüş Ücretli Müzekkereler” Konulu Duyurusu](#)
- [Yayın İşleri Dairesi Başkanlığının “Adalet Dergisi” Konulu Duyurusu](#)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2006/152, K: 2006/34 \(Yürürlüğü Durdurma\) Sayılı Kararı \(R.G. 25 Kasım 2006 – 26357\)](#)
- [Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden 4 Adet Karar \(R.G. 27 Kasım 2006 – 26359\)](#)
- [Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığından 9 Adet Karar Özeti \(R.G. 27 Kasım 2006 – 26359\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Aydoğan/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Öcalan/Türkiye Davası\)](#)
- [5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa Göre İl Adli Yargı Komisyonlarınca Bilirkişi Listelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik Gereğince Tespit Edilen Erzincan İli 2007 Yılı Bilirkişi Listesi](#)
- [Adalet Bakanlığından Düzeltme İlanı \(R.G. 22 Kasım 2006 – 26354\)](#)

Maliye Bakanlığından:

**KAMULAŞTIRMA DAVALARINDA BİLİRKİŞİ OLARAK
GÖREV
YAPACAKLARIN NİTELİKLERİ VE ÇALIŞMA
ESASLARINA İLİŞKİN
YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaőtirma Kanununun 15 inci maddesi uyarınca görev yapacak bilirkişilerin niteliklerini ve çalışma esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 2942 sayılı Kamulaőtirma Kanununun 15 inci maddesi çerçevesinde mühendis, mimar ve Şehir plâncılarından oluşan bilirkişiler ile ilgili odalar ve idarelerin iŐlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 2942 sayılı Kamulaőtirma Kanununun 15 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıŐtır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Bilirkişi: Kamulaőtirmaya konu gayrimenkul veya hakkın değerinin belirlenmesi hususunda uzmanlığa ve teknik bilgiye sahip gerçek kişi mühendis, mimar ve Şehir plâncılarını,

b) Bilirkişi kurulu: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı odalar ile il ve ilçe idare kurullarınca, her yıl Ocak ayında hazırlanan listelerden kamulaőtirmaya konu gayrimenkulün cins ve niteliğine göre, üçü odalar listesinden, ikisi de idare kurulu listesinden, mahkemelerce seçilen, beş kişiden oluşan kurulu,

c) Bilirkişi yetki belgesi: İlgili meslek odasınca düzenlenen bilirkişi meslek içi eğitim kursuna katılarak alınan veya Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğince denkliği kabul edilen belgeyi,

ç) Birlik: Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini,

d) İdare: Kamulaőtirma Kanununun 5 inci maddesi ile yararına kamulaőtirma hak ve yetkisi tanınan idareleri,

e) İhtisas Odası: Birliğe bağlı ilgili meslek odasını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

BilirkiŐilere İlişkin Hükümler

Bilirkişilerde aranacak nitelikler

MADDE 5 – (1) Bilirkişilerin;

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaŐı olması,

b) Medenî haklarını kullanma ehliyetine sahip olması,

c) Bilirkişilik yapacağı alanda en az üç yıldır fiilen meslekî faaliyetini icra ediyor olması,

ç) Kamu haklarından mahrum bulunmaması ve meslekten geçici veya sürekli olarak men cezası almamış olması,

d) 26/9/2004 tarihli 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına veya affa uğramıŐ olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin iŐleyiŐine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı

suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflâs, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olunmaması,

e) Türk Ceza Kanununun 276 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki suçtan dolayı hükümlü veya bu suçtan dolayı hakkında takibat yapılıyor olmaması,

f) 10/7/2002 tarihli ve 24811 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Disiplin Yönetmeliği gereğince bağlı olduğu ihtisas odasından disiplin cezası almamış olması,

g) İlgili ihtisas odasınca düzenlenen bilirkişi meslek içi eğitim kursunu başarı ile tamamlayarak bilirkişi yetki belgesi almış olması veya denkliği kabul edilen belgeye sahip olması

gerekir.

(2) Bilirkişiler, bu özellikleri taşıyan mühendis, mimar ve şehir plâncıları arasından seçilir.

(3) İdare kurulları listelerinde yer alacak bilirkişiler dışındakilerin Birliğe bağlı ilgili ihtisas odalarına üye olmaları zorunludur.

Meslekî deneyim süresinin değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Bilirkişilerin meslekî deneyim sürelerinin değerlendirilmesinde odalara kayıtlı olanlarda Birlik ve ilgili ihtisas odaları, kayıtlı olmayanlarda ise idare kurulları yetkilidir.

Bilirkişi listelerinin oluşturulması

MADDE 7 – (1) Birliğe bağlı ihtisas odaları tarafından üyelerinin oturdukları yer göz önüne alınarak her il için seçilecek on beş ilâ yirmi beş kişiden oluşacak liste her yıl Ocak ayının ilk haftası içerisinde hazırlanarak Valiliklere sunulur. Valilikçe onanmasını müteakip liste il merkezi ve ilçelerdeki asliye hukuk mahkemelerine gönderilir.

(2) İl merkezleri için il idare kurulları, ilçe merkezleri için ilçe idare kurullarınca bu bölgede oturan ve bu bölgede gayrimenkul sahibi olan mühendis ve mimarlar arasından seçilerek oluşturulacak on beş kişilik liste Ocak ayının ilk haftası içerisinde valiliklere sunulur. Listeler onanmasını müteakip seçtikleri yerin asliye hukuk mahkemesine gönderilir.

(3) Bilirkişi listeleri, bilirkişilerin unvanları, öğrenimleri, meslekî faaliyette buldukları alan ve meslekî tecrübeleri gibi hususları ihtiva edecek şekilde hazırlanır.

(4) Listelerin onanmaması hâlinde onanmama gerekçesine uygun olarak ilgili ihtisas odaları ve il/ilçe idare kurullarınca en kısa sürede yeni listeler hazırlanarak onaya sunulur.

(5) Bilirkişi listesinde yer alanlar, müteakip yıllarda yeniden seçilebilir.

Bilirkişi kurullarının oluşturulması

MADDE 8 – (1) Bilirkişi Kurulu, mahkeme tarafından kamulaştırmaya konu olan yer veya hakkın cins ve niteliğine göre; ihtisas odaları tarafından bildirilen listede yer alanlardan üç kişi il/ilçe idare kurulunca bildirilen listede yer alan o bölgede gayrimenkul sahibi olan mühendis, mimar ve şehir plâncılarından seçilecek iki kişi olmak üzere toplam beş kişiden oluşturulur.

(2) Kamulaştırılacak gayrimenkul mal ve kaynağın niteliğine göre uzmanlık alanlarının belirlenmesinde mahkemece tereddüde düşülen konularda Birliğin görüşüne başvurulur.

(3) Kamulaştırılacak gayrimenkul malın üstün niteliği göz önüne alınarak, bilirkişilerin üçü aynı uzmanlık kolundan seçilebilir.

(4) İhtisas odalarının liste veremediği veya verilen listeden fiilî ve hukukî sebeplerle bilirkişi seçiminin imkânsız olduğu il ve ilçelerde, kamulaştırılan gayrimenkul malın cins ve özelliğine göre, Bayındırlık ve İskân, Tarım ve Köyişleri ile Çevre ve Orman Bakanlıklarının taşra teşkilâtı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınacak fen adamları ile bilirkişi kurulu tamamlanır. Bunların da bulunmadığı veya fiilî veya hukukî sebeplerle bilirkişi seçimine imkân olmadığı takdirde, komşu illerin oda listelerinden, yoksa yukarıda belirtilen resmî daire ve kurumlardan alınacak fen adamları ile kurul tamamlanır.

Bilirkişilik yapamayacak olanlar

MADDE 9 – (1) Dava konusu yer veya kaynak için, kamulaştırmayı yapan idarede görevli olanlar, kamulaştırılan malın sahipleri ile bunların usul ve fûru'u, eşi, üçüncü derece dahil kan ve sıhrî hısımları ve mal sahipleri ile menfaat ortaklığı olanlar, kendisinin veya usul ve fûru'unun, eşinin, üçüncü derece dahil kan ve sıhrî hısımlarının aynı kamulaştırma plânı içerisinde gayrimenkulü bulunanlar, gayrimenkulün sahibi gerçek veya tüzel kişi ile herhangi bir ücret ilişkisi ve her türlü danışmanlık, müşavirlik, teknik sorumluluk, kontrollük ve benzeri ilişkiler içinde bulunanlar bilirkişilik yapamazlar.

(2) Bu maddeye ve 5 inci maddeye göre bilirkişilik yapamayacak durumda olanlar, herhangi bir şekilde bilirkişi kuruluna seçildiklerini veya bu durumlarını öğrendikleri tarihten itibaren en geç bir hafta içinde durumu seçimi yapan mahkemeye bildirmek ve bilirkişilikten çekilmek zorundadır.

Bilirkişi listelerinden çıkarılma sebepleri

MADDE 10 – (1) Bilirkişiler,

a) 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve bu Yönetmelik gereğince bilirkişilerde aranan niteliklerin bulunmadığının veya sonradan kaybedildiğinin tespiti hâlinde,

b) Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlarda bulunulduğunun tespiti hâlinde,

c) Kendilerinin listeden çıkarılmalarını talep etmeleri hâlinde

ilgili ihtisas odası veya ilgili il veya ilçe idare kurulunca listeden çıkarılırlar.

(2) Birinci fıkranın (c) bendi dışında kalan sebeplerle bilirkişi listesinden çıkarılanların yetki belgeleri iptal edilir ve durum mahkemeye bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Kursları ve Bilirkişi Yetki Belgesi İle İlgili Hükümler

Konu ile ilgili usul ve esasların belirlenmesi

MADDE 11 – (1) Bilirkişi meslek içi eğitim kursları, bilirkişi yetki belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve iptali ile sicillerin tutulmasına ilişkin usul ve esaslar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde Birlik tarafından belirlenir ve ilgili ihtisas odalarına bildirilir.

Meslek içi eğitim kursları ve yetki belgelerinin verilmesi

MADDE 12 – (1) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı ihtisas odaları ile il ve ilçe idare kurullarınca hazırlanacak listelerde yer almak isteyen mühendis, mimar ve şehir plâncıları, bilirkişi yetki belgesi almak için Birliğin gözetiminde ihtisas odalarınca düzenlenen bilirkişi meslek içi eğitim kurslarına katılmak zorundadır.

(2) İhtisas odaları, şubelerinde, bölge birimlerinde veya uygun gördükleri yerde yılda en az bir kez olmak üzere bilirkişi meslek içi eğitim kursları düzenler.

(3) Bilirkişi meslek içi eğitim kursları, Birliğin gözetimi ve denetiminde üniversitelerin bu konuda eğitim veren bölümleri ile işbirliği sağlanarak yapılır.

(4) Bilirkişi meslek içi eğitim kurslarına başvurularında, meslekî deneyimin belgelendirilmesi zorunlu olup, 5 inci maddede belirtilen durumlar ile ilgili belgelerin istenilmesi dışında ilgilinin beyanı esastır.

(5) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mühendis, mimar ve şehir plâncılarına talep etmeleri halinde idarelerince görevlerini aksatmamak şartıyla bilirkişi meslek içi eğitim kursuna katılmaları için gerekli izin verilebilir.

(6) Meslek içi eğitim kursları için bu kurslar ile ilgili giderlerin karşılanması amacıyla katılımcılardan ücret alınabilir. Alınacak ücret her yıl ilgili ihtisas odasının talebi üzerine Birlikçe belirlenir.

Yetki belgelerinin iptali ve yenilenmesi

MADDE 13 – (1) Yetki belgelerinin her beş yılda bir yenilenmesi zorunludur Ancak, bu süre içinde bu Yönetmelikte belirtilen hükümler çerçevesinde yetki belgesinin iptal edilip edilmemesi bilirkişiye belgeyi veren meslek odasının sorumluluğundadır.

(2) Yetki belgesi iptal edilenler, odasınca valiliğe, valilikçe de ilgili asliye hukuk mahkemesine bildirilir; bu kişiler, bilirkişi kurullarında görev alamazlar.

Sicil kayıtlarının tutulması

MADDE 14 – (1) Yetki belgesi almış bilirkişilerin sicil kayıtları, ilgili meslek odalarınca tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Raporların Hazırlanması ve Kamulaştırma Bedelinin Belirlenmesine İlişkin Hükümler

Bilirkişilerin çalışma ilkeleri ve sorumlulukları

MADDE 15 – (1) Bilirkişiler yemin ederek görev alır.

(2) Bilirkişiler, toplumsal sorumluluk bilinci ile görev yapmak, doğruyu beyan etmek, tarafsız davranmak ve görevini özenle yerine getirmek, herkesin üzerinde birleşebileceği, kabuledilebilir, objektif ve bilimsel görüş bildirmek, sübjektif değerlendirmelerden kaçınmak zorundadır.

(3) Bilirkişiler, görev üstlendiklerinde, üyesi buldukları odaya bilgi vermekle yükümlüdürler. Bilirkişiler mahkemeye sundukları raporların bir kopyasını istenilmesi halinde bağlı oldukları odaya verirler.

(4) Bilirkişiler, geçerli bir mazereti olmadığı sürece, mahkeme celbine uyararak keşfe katılmak zorundadır. Mazereti dışında keşfe katılmayan bilirkişilerin adları ilgili mahkemece odasına bildirilir.

Bilirkişi raporlarının sunulması

MADDE 16 – (1) Bilirkişi kurulu, kamulaştırılacak gayrimenkul mal ve kaynak ile emsal gayrimenkullerin bulunduğu yere mahkeme heyeti ile birlikte giderek, hazır bulunan ilgilileri de dinledikten sonra, gayrimenkul mal veya kaynağın değerini belirleyen gerekçeli raporunu on beş gün içinde mahkemeye verir. Bilirkişilerce yapılan değer tespitinde, idarece belgelerin mahkemeye verildiği gün esas tutulur.

Raporlarda bulunması gereken asgarî bilgiler

MADDE 17 – (1) Bilirkişi raporlarında;

a) Kamulaştırılacak gayrimenkul mal veya kaynağın; cins ve nevinin, yüzölçümünün, kıymetini etkileyebilecek bütün nitelik ve unsurlarının ve her unsurun ayrı ayrı değerinin, varsa vergi beyanının, kamulaştırma tarihindeki resmî makamlarca yapılmış kıymet takdirinin, arazi olması hâlinde kamulaştırma tarihindeki mevki ve şartlarına göre ve olduğu gibi kullanılması hâlinde getireceği net gelirinin, arsa olması

halinde kamulaştırma gününden önceki özel amacı olmayan emsal satışlara göre satış değerinin, yapı olması halinde resmî birim fiyatlarının, yapı maliyet hesaplarının ve yıpranma payının,

b) Bedele etki eden tüm kanunî verilerin, imar verilerinin, gayrimenkulün özgün nitelik ve kullanım şeklinin, değeri etkileyen hak ve yükümlülüklerin, gayrimenkul üzerindeki aynî ve şahsî irtifak haklarının ve gayrimenkul mükellefiyetlerinin, kadastro ve aplikasyon bilgilerinin, millî bir gayrimenkul bilgi sistemi için gereken verileri içeren özet bilgi formunun,

c) Bedelin tespitinde etkili olacak diğer objektif ölçülerin ayrı ayrı irdelenmesi ve belirtilmesi şarttır.

(2) Raporlarda, bütün bu unsurların cevapları ayrı ayrı belirtilmek suretiyle ve ilgililerin beyanları da dikkate alınarak, herkesçe anlaşılabilir nitelikte gerekçeli değerlendirme neticesinde hazırlanarak kamulaştırılacak gayrimenkul mal veya kaynağın değeri açık ve net olarak belirtilir.

(3) Bu asgarî bilgileri içermeyen bilirkişi raporlarının mahkemeye sunulması halinde, tarafların itirazı üzerine veya mahkemelerce resen ek rapor istenilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İlgili kurum ve kuruluşlar ile ilişkiler

MADDE 18 – (1) Bilirkişiler görevlerini yerine getirirken kamu kurum ve kuruluşları ile özel ve tüzel kişilerden bilgi ve belge isteyebilir. Kurum, kuruluş ve kişiler, söz konusu isteklere mevzuatları çerçevesinde cevap vermek ve bilirkişi kuruluna gereken kolaylığı göstermekle yükümlüdürler.

Bilirkişi ücretleri

MADDE 19 – (1) Bilirkişi ücretleri, mahkemelerce takdir olunur.

Yetki belgesine denkliği kabul edilen belge

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde, Yönetmelikle amaçlanan bilirkişi yetki belgesi denkliğinde belgeye sahip olduklarını iddia ederek, Birliğe başvuruda bulunanların, bu belgelerinin Birlik tarafından da denkliğinin kabul edilmesi halinde denkliği kabul edilen belge, bu Yönetmelik uyarınca verilmiş belge gibi işlem görür.

Yetki belgesi zorunluluğu

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelikle getirilen bilirkişi yetki belgesi zorunluluğu 1/1/2007 tarihine kadar uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı ile Bayındırlık ve İskân Bakanı birlikte yürütür.

[R.G. 24 Kasım 2006 – 26356]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Bakanlık Genelgeleri

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı :B.03.0.HİG.0.00.00.04/010.06.02/26
14/11/2006

Konu :Harita ve hava fotoğrafı talepleri

GENELGE

N

o:135

Harita ve hava fotoğrafı bilgi ve ürün talepleri Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü aracı kılınmak suretiyle 31/08/1994 tarih ve 22037 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Harita ve Harita Bilgilerini Temin ve Kullanma Yönetmeliği, Adalet Bakanlığı Harita Bilgilerini Temin ve Kullanma Yönergesi ve Genelgelerimiz hükümlerine göre yapılmakta iken, harita ve hava fotoğrafı taleplerinin karşılanma sürecinin hızlandırılması amacıyla Harita Genel Komutanlığı ile imzalanan 07/11/2006 tarihli protokol gereğince, harita ve hava fotoğrafı bilgi taleplerinin internet ortamında karşılanması imkânı getirilmiştir.

Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan 21/03/1996 tarihli “Adalet Bakanlığı Harita Bilgilerini Temin ve Kullanma Yönergesi”, Harita Genel Komutanlığı ile imzalanan protokol ile getirilen değişiklik nedeniyle ve anılan Yönetmelik ile paralel hükümler içerdiğinden yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu itibarla;

1- Harita ve hava fotoğrafı bilgi talepleri Bakanlığımız aracı kılınmaksızın harita bilgi sorumlusu olarak yetkilendirilen kişiler tarafından, doğrudan Harita Genel Komutanlığına ait harita ve hava fotoğrafı bilgi talep sayfasındaki “www.hgk.mil.tr/adaletbakanligi” adresinden aşağıdaki esaslara uyulmak kaydıyla istenilebilecektir.

a- Mahkeme ara kararı olmaksızın bilgi talebinde bulunulmaması, aksine davranışın sorumluluk doğuracağı göz önünde bulundurulması,

b- Harita ve hava fotoğrafı bilgi taleplerinin, dava konusu bölge hakkında yeterli bilgi toplandıktan sonra yapılması,

c- Harita ve hava fotoğrafı bilgi talep sayfasındaki bilgilerin doğru olarak, mümkünse eksiksiz olarak doldurulması, yerleşim yerlerinin (köy, mahalle) eski ve yeni isimleri gibi tanıtıcı bilgilerin yazılması, eğer biliniyor ise dava konusu bölgenin yerleşim yerine göre yönü ile hangi yıllara ait haritanın ve hava fotoğrafının istendiğinin açıklamalar hanesinde belirtilmesi,

d- Kullanma bedelleri her yıl 31 Aralıktan itibaren geçerli olmak üzere Harita Genel Komutanlığı tarafından yeniden belirleneceğinden, bu tarihten önce yapılan taleplerde kullanma bedellerinin Aralık ayı içerisinde yatırılmaması halinde, yeni belirlenen fiyatların sorgulanması ve bu fiyatlar üzerinden kullanma bedellerinin yatırılması,

e- Talep edilen harita ve hava fotoğrafının, sorgulama neticesinde tespit edilen kullanma bedellerinin ve Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından her yıl belirlenerek internet sayfasında yayımlanan mutemet ücretinin, eksik veya fazla olmaksızın, Ziraat Bankası 1683 Başkent/Ankara Şubesi nezdindeki 34277026-5001 numaralı hesaba yatırılması ve yatırıldığına dair makbuz aslının açıklamalı bir yazı ile Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne geciktirilmeden gönderilmesi,

2- İnternet ortamında harita ve hava fotoğrafı bilgileri öğrenilip kullanma bedelleri yatırıldıktan sonra, ürün taleplerinin pul eklenmeksizin Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü kanalı ile yapılması,

3- “Hizmete Özel” gizlilik dereceli harita ve stereoskopik ve askeri yasak bölgelere isabet eden monoskopik hava fotoğraflarının hizmeti bittiği takdirde bekletilmeksizin, Harita Genel Komutanlığına iade edilmek üzere Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilmesi,

4- Stereoskopik ve askeri yasak bölgelere isabet eden monoskopik hava fotoğrafları haricindeki “Tasnif Dışı” gizlilik dereceli hava fotoğraflarının hizmet bitiminde iade zorunluluğu bulunmadığından iade edilmeyerek yazı işleri müdürlüğü kasasında muhafaza edilip o bölge ile ilgili tüm davalarda kullanılması,

5- Daha önceden gönderilen ve hizmeti bitmemesi nedeniyle iade edilmemiş harita ve hava fotoğraflarının kapsadığı bölgeye ilişkin olarak açılmış diğer dava dosyalarında da uygulanma imkanı bulunduğundan zaman kaybının önlenmesi için bu dosyalar için ayrıca talepte bulunulmaması,

6- Harita ve hava fotoğraflarının mahkemesine ulaşması üzerine Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlenerek internet sayfasında yayımlanan posta masrafının Maliye Bakanlığının çeşitli gelirler hesabına yatırılarak makbuz aslının gönderilmesi,

Harita ve hava fotoğraflarının teslim alınması, kullanılması, saklanması ve iadesinde 31/08/1994 tarih ve 22037 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Harita ve Harita Bilgilerini Temin ve Kullanma Yönetmeliği hükümlerine titizlikle uyulması,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

Cemil ÇİÇEK

Bakan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**T.C.
ADALET BAKANLIĞI**

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

**Sayı :B.03.0.HİG.0.00.00.03/010.06.02/27
14/11/2006**

Konu :Gidiş-dönüş ücretli müzekkereler

GENELGE

N

o:111/1

PTT Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunun 15/09/2006 tarih ve 312 sayılı kararıyla Mektup Postası Gönderileri Yönetmeliğinin 63 üncü maddesinde uygulamada yaşanan tereddütleri ortadan kaldıracak şekilde değişiklik yapılmış olduğundan, uygulama birliğinin sağlanması amacıyla çıkarılmış olan 30/01/2006 tarih ve 111 sayılı Genelgemiz yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

**Cemil
ÇİÇEK**

Bakan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Duyurular

**T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü**

**Sayı :B.03.0.HİG.0.00.00.03.010.07/17-2006-23765
21/11/2006**

Konu :Gidiş-dönüş ücretli müzekkereler

BAŞSAVCILIĞINA

..... CUMHURİYET

.....**BÖLGE İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA**

Bilindiği üzere, uygulamada yaşanan sıkıntıların giderilmesi ve birliğin sağlanabilmesi amacıyla Mektup Postası Gönderileri Yönetmeliğinin 63 üncü maddesinde sayılanlar dışındaki kurumlar ile noterliklerden bilgi istenilmesi halinde zarflara gidiş-dönüş ücretli pul yapıştırılmayarak, dönüş için gerekli pulun ayrıca gönderilmesi gerektiği hususu 30/01/2006 tarih ve 111 sayılı Genelgemiz ile teşkilâta duyurulmuştu.

PTT Genel Müdürlüğü Posta ve Telgraf Dairesi Başkanlığının 26/10/2006 tarih ve PTT.0.08.00.01-010.03-06146 sayılı yazısında, Yönetmeliğin 63 üncü maddesinin “Gidiş-dönüş ücreti; Mahkemeler, Yargıtay, Adli Tıp Kurumu ve İcra Dairelerinin birbirleriyle ve kendi birimleri arasında ve bu kurumların diğer tüm kamu kurum ve kuruluşları ile noterler ve bankalarla yaptıkları yazışmalara ait kayıtlı ve kayıtsız mektuplara uygulanır.” şeklinde değiştirildiği bildirilmiştir.

Söz konusu hükümde yapılan değişiklik ile uygulamada yaşanan tereddütler ortadan kaldırıldığından gidiş-dönüş ücretli müzakereler konulu, 30/01/2006 tarih ve 111 sayılı Genelgemiz, 14/11/2006 tarih ve 111/1 sayılı Genelgemiz ile yürürlükten kaldırılmış olup, bundan böyle yapılacak yazışmalarda;

Anılan Yönetmeliğin 63 üncü maddesinde yapılan değişikliğin göz önünde bulundurulması suretiyle Mahkemeler, Yargıtay, Adli Tıp Kurumu ve İcra Dairelerinin birbirleriyle ve kendi birimleri arasında ve bu kurumların diğer tüm kamu kurum ve kuruluşları ile noterler ve bankalarla yaptıkları yazışmalara ait kayıtlı ve kayıtsız mektuplarda gidiş-dönüş ücretli işlem yapılması,

Hususunda bilgi edinilmesini, keyfiyetin yargı çevrenizdeki Cumhuriyet başsavcılıkları ile icra ve iflâs müdürlüklerine ve bilgileri bakımından mahkemelere duyurulmasını rica ederim.

Fahri KASIRGA
Hâkim
Bakan a.
Müsteşar

— • —

 [İçindekilere dön](#)

T.C.
ADALET
BAKANLIĞI
Yayın İşleri Dairesi
Başkanlığı

SAYI : B.030.YDB.0.00.00.01/
.../.../2006
KONU : Adalet Dergisi

DUYURU

Adalet Dergisi'nin 2007 yılı Ocak ayına ait 27'nci sayısında, hukukî konulara ilişkin çeşitli araştırma, İnceleme yazılan yayımlanacaktır.

Yayımlanacak araştırma ve inceleme yazılarının:

1. Daha önce hiçbir yerde yayımlanmadığı, başka kurum ve kuruluşlar ile kişilerin haklarının bulunmadığı hususunun yazılı olarak beyan edilmesi,

2. Yazıların 20 sayfayı geçmemesi, mümkün olduğunca bilgisayar ortamında hazırlanarak, bir örneğinin yazılı olarak imzalı dilekçe ekinde 05.01.2007 tarihine kadar, Yayın İşleri Dairesi Başkanlığına ve bir örneğinin de aşağıda elektronik posta adresleri yazılı şahısların posta adreslerine gönderilmeleri,

gerekmektedir.

Adalet Dergisi'nin 2007 yılı Ocak ayı 27'nci sayısında yayımlanmaması yönünde karar verilen araştırma ve inceleme yazılan için, ayrıca sahiplerine yazılı cevap verilmeyecektir.

Duyurulur.

Sadi
GÜVEN

Hâkim

Müsteşar
Yardımcısı

Elekt
ronik
posta
adresl

eri: —
1-iba — •
bacan —
oglu —

@ada
let.go
v.tr.

 [İçindekilere dön](#)

2-
bayra
m1@
adalet
.gov.t
r.

An
Eaya
sa
Ma
hke
mes

Adale
t
Baka
nlığı
Gazi

i
Ka
rarı

Ek
Binas
1
Kony
a

Ana
yasa
Mah
kem
esi

Devle
t
Yolu
No:7
0

Baş
kanl
ığın
dan:

Zemi
n Kat
Hipo
drum
(0633
0)

Esas
Sayı
si :
200
6/15
2

ANK
ARA
Telef
on:
(312)
204

Kar
ar
Sayı
si

12 09
e-
posta
:

: 200
6/34
(Yü

yayin
@ada
let.go
v.tr &
yayin.

rürl
üğü
Dur
dur
ma)

adalet

Karar 1.
Günü mad
: desi
23.11. nin
2006 (5)
num
YÜRÜ aralı
RLÜĞ fıkra
ÜN sının
DURD ikin
URUL ci
MASI tüm
İSTE cesi
MİND nin,
E Ana
BULU yasa
NAN: 'nın
Türkiy 2. ve
e 11.
Büyük mad
Millet dele
Meclisi rine
üyeleri aykı
Kemal rılığı
ANAD ileri
OL ve sürü
Haluk lere
KOÇ k
ile iptal
birlikte i ile
147 bu
milletv kura
ekili. lın
uyg
ulan
YÜRÜ ması
RLÜĞ sonu
ÜN cu
DURD doğa
URUL bilec
MASI ek
İSTE sakı
MİNİ ncal
N arın
KON önle
USU: nebi
19.9.2 lmes
006 i
günlü, için
5543 yürü
sayılı rlüğ
İskân ünü
Kanun n
u'nun durd
geçici urul

masına oku
karar nup
verilm incel
esi endi
istemid kten
ir. sonr

YÜRÜ gere
RLÜĞ ği
ÜN görü
DURD şülü
URUL p
MASI düşü
İSTE nıld
MİNİ ü:

N
İNCE 19.9
LENM .200
ESİ 6

günl
Yürürl ü,
üğün 554
durdur 3
ulması sayıl
istemin 1
i de "İsk
içeren ân
dava Kan
dilekçe unu"
si ve nun
ekleri, geçi
bu ci 1.
konuda mad
ki desi
incele nin
me (5)
raporu, num
iptali aralı
istenile fıkra
n kural sının
ile ikin
dayanıl ci
an tüm
Anayas cesi
a nin,
kuralla Ana
rı, yasa
bunları 'ya
n aykı
gerekç rılığ
eleri ve kon
öteki usun
yasama da
belgele güçl
ri ü

belirtir
er Tula
bulund y
uğu ve TU
uygula ĞC
nması U
halinde
sonrad Haşı
an m
gideril KIL
mesi IÇ
güç
veya Saci
olanak t
sız AD
durum ALI
ve
zararla
rın Üye
doğabil Üye
eceği Üye
gözetil
erek Fuly
ESAS a
HAKK KA
INDA NT
KARA AR
R CIO
VERİL ĞL
İNCE U
YE
KADA Ah
R met
YÜRÜ AK
RLÜĞ YA
ÜNÜN LÇI
DURD N
URUL
MASI Meh
NA, met
23.11. ERT
2006 EN
günün
de
OYBI Üye
RLİĞİ Üye
YLE Üye
karar
verildi.
Mus
Başkan tafa
YIL
Başkan DIR
vekili IM
Üye A.

Necmi mesi
ÖZLE
R :
Serdar Şişli
ÖZGÜ 2.
LDÜR Aile
Mah
kem
Üye esi
Üye
Şevket Tari
APAL hi
AK
Serruh :
KALE 18/1
Lİ 1/20
04

[R.
G. 25 Nu
Kasım mar
2006 – ası
26357]

— • :
— 200
4/31

 İçinde 7-
200

Yargı 4/12
tay 44

Kara Dav
rları acı

Yargıta :
y 2. Dile
Hukuk k
Dairesi Told
nden: ari

Esas Dav
No : alı
2006/6
902 :
Uğu

Karar r
No : Told
2006/1 ari
4058

Dav
İncelen a
en Türü
Kararı
n : :

Mahke

Boşan lüp
ma düşü
nüld
Temyi ü.
z Eden
: Dav
Yargıtı acı
y Dile
Cumhu k
riyet Told
Başsav ari
cısı taraf
ında
Tarafla n
r 9/3/
arasınd 200
aki 4
davanı tarih
n inde
yapılan Uğu
muhak r
emesi Told
sonund ari
a aley
mahalli hine
mahke açıla
mece n
verilen boşa
hükmü nma
n dava
kanun sının
yararın ,
a taraf
bozulm ların
ası beya
Adalet nları
Bakanl doğr
ıgının ultus
yazısı unda
üzerine kabu
Yargıtı lüne
y kara
Cumhu r
riyet veril
Başsav diği
cılığı ve
tarafın hük
dan mün
istenil tem
mekle yiz
evrak edil
okunu mek
p sizin
gereği kesi
görüşü nleşt

iği taraf
anlaşıl ların
maktad 7/10
ır. /200
3
4721 tarih
sayılı inde
Türk evle
Meden ndik
i leri
Kanun ve
unun dava
166 ncı nın
madde açıld
sinin ığı
üçüncü 9/3/
fikrası 200
nda 4
“evlilik tarih
en az inde
bir yıl henü
sürmüş z bir
ise, yıllı
eşlerin k
birlikte süre
başvur nin
ması dol
ya da mad
bir eşin ığı
diğerin anla
in şılm
davası ıştır.
nı
kabul Mah
etmesi kem
halinde ece,
, taraf
evlilik ların
birliği göst
temelin erc
den ekle
sarsılm ri
ış delil
sayılır. ler
” topl
hükmü anar
yer ak
almakt Türk
adır. Med
eni
Dosya Kan
daki unu
nüfus nun
kaydın 166
dan, ncı

madde Muh
sinin ake
birinci mele
ve ri
ikinci Kan
fıkrası unu
nda nun
öngörü 427/
len 6.
şartları mad
n desi
oluşup ne
oluşma daya
dığı lı
araştırı kanu
lıp n
sonucu yara
na göre rına
bir boz
karar ma
verilm isteğ
esi inin
gerekir açıkl
ken, anan
yasal sebe
şartlar ple
oluşma kabu
dan lü
 taraflar ile
ın hük
beyanı mün
na sonu
dayanıl ca
arak etkil
boşan i
maya olm
karar ama
verilm k
esi üzer
usul ve e
yasaya BO
aykırıd ZUL
ır. MA
SIN
SONU A,
Ç: oybi
Yargıtı rliği
y yle
Cumhu kara
riyet r
Başsav veril
cılığını di.
n 16/1
Hukuk 0/20
Usulü 06

— • Türü

:
Yargıt Evla
y 2. t
Hukuk Edin
Dairesi me
nden:

Tem
Esas yiz
No : Ede
2006/6 n
053

:
Karar Yar
No : gıta
2006/1 y
4135 Cum
huri
İncelen yet
en Başs
Kararı avcıl
n : ığı

Mahke Tara
mesi : flar
Sincan arası
2. Aile ndak
Mahke i
mesi dava
nın

Tarihi yapı
: lan
17/6/2 muh
005 ake
mesi

Numar sonu
ası : nda
2005/1 mah
14- alli
2005/1 mah
17 kem
ece

Davacı veril
: en
Resmi hük
ye mün
Şişman kanu
n

Davalı yara
: rına
Semiha bozu
Örge lmas
1
Dava Adal

et dava
Bakanl nın
ıgının kabu
yazısı lüne
üzerine kara
Yargıta r
y veril
Cumhu diği
riyet ve
Başsav hük
cılığı mün
tarafın tem
dan yiz
istenil edil
mekle mek
evrak sizin
okunu kesi
p nleşt
gereği iği
görüşü anla
lüp şılm
düşünü ıştır.
ldü.

472

1- 1
Davacı sayıl
Resmi ı
ye Türk
Şişman Med
vekilin eni
ce Kan
11/5/2 unu
005 nun
tarihin 308
de inci
açılan mad
davada desi
, davalı nin
Semiha birin
Örge'ni ci
n fıkra
davacı sınd
tarafın a yer
dan alan
evlat hük
edinil me
mesine göre
karar evlat
verilm edin
esinin ileni
talep n,
edildiğ evlat
i, edin
mahke ende
mece n en

az şartı
onsekiz yaş olu
küçük ma
olması ması
şarttır. nede
niyl
Dosya e
da dava
mevcut nın
nüfus redd
kayıt ine
örnekle kara
rinden r
22/2/1 veril
944 mesi
doğum gere
lu kirk
davacı en
Resmi dava
ye nın
Şişman kabu
ile lüne
5/1/19 ilişk
58 in
doğum hük
lu evlat üm
edinil kuru
mek lmas
istenile i
n usul
Semiha ve
Örge yasa
arasınd ya
aki yaş aykı
farkını rıdır.
n
onsekiz 2-
z Yar
yıldan gıla
az ma
olduğu sıras
anlaşıl ında
maktad evlat
ır. edin
mek
Mahke istey
mece, en
sözü dava
edilen cı
hüküm asili
de n
öngörü dinl
len enm
yasal ediğ

i ğind
görlm e
üştür. uzm
anla
4721 rın
sayılı görü
Türk şünü
Meden n
i alın
Kanun ması
unun ndan
evlat sonr
edinme a
kararı kara
vermed r
en veril
önce eceğ
hakime i,
araştır araşt
ma ırma
yüküm nın
lülüğü özell
getiren ikle
316 ncı evlat
madde edin
sinde, en
evlat ile
edinme edin
ye, ileni
ancak n
esaslı kişil
sayılan iği
her ve
türlü sağlı
durum ğı,
ve karşı
koşulla lıklı
rın ilişk
kapsa ileri,
mlı ekon
biçimd omi
e k
araştırı duru
lmasın mlar
dan, ı,
evlat evlat
edinen edin
ile enin
edinile eğit
nin me
dinlen yete
meleri neği,
nden evlat
ve edin
gerekti mey

e yasa
yönelte ya
n aykırı
sebeple rıdır.
r ve
aile SO
ilişkile NU
ri ile Ç:
bakım Yar
ilişkile gıta
rindeki y
gelişim Cum
elerin huri
açıklığ yet
a Başs
kavuşt avcıl
urulma ıgını
sı n
gerekti Huk
ğı uk
öngörü Usul
lmüştü ü
r. Muh
ake
Mahke mele
mece ri
evlat Kan
edinen unu
dinlen nun
meden 427/
ve 6.
Türk mad
Meden desi
i ne
Kanun daya
unun lı
316. kanu
madde n
sinde yara
öngörü rına
ldüğü boz
şekilde ma
kapsa isteğ
mlı bir inin
araştır açıkl
ma anan
yapılm sebe
adan ple
eksik kabu
incele lü
me ile ile
hüküm hük
kurulm mün
ası da sonu
usul ve ca

etkili 200
olmam 5/11
ak 0
üzere
BOZU Dav
LMAS acı
INA,
oybirli :
ğiyle Sali
karar h
verildi. Kor
17/10/ kma
2006 zer
—— •
—— Dav
alı
Yargıt
y 2. :
Hukuk Hası
Dairesi msız
nden:
Dav
Esas a
No : Türü
2006/6
153 :
Evla
Karar t
No : Edin
2006/1 mey
4273 e
İzin
İncelen
en Tem
Kararı yiz
n : Ede
n
Mahke
mesi : :
Ceylan Yar
pınar gıta
A.H. y
(Aile) Cum
Mahke huri
mesi yet
Baş
Tarihi avcıl
: ığı
24/11/
2005 Tara
flar
Numar arası
ası : ndak
2005/9 i
2- dava

nın dava
yapılan da,
muhak eşi
emesi Eme
sonund k
a Kor
mahalli kma
mahke zer'i
mece n
verilen kızı
hükmü Niga
n r
kanun Yeşi
yararın ltepe
a 'yi
bozulm evlat
ası edin
Adalet mesi
Bakanl ne
ıgının kara
yazısı r
üzerine veril
Yargıta mesi
y nin
Cumhu isten
riyet diği,
Başsav mah
cılığı kem
tarafın ece
dan dava
istenil cını
mekle n eşi
evrak Eme
okunu k ile
p Küç
gereği ük
görüşü Niga
lüp r'in
düşünü rızal
ldü. arı
alına
Davacı rak
Salih dava
Korkm nın
azer kabu
tarafın lüne
dan kara
9/8/20 r
05 veril
tarihin diği
de hük
hasıms mün
ız tem
olarak yiz
açılan edil

meksiz n on
in seki
kesinle z
ştiği olm
anlaşıl ayıp
maktad onal
ır. tı yıl
iki
4721 ay
Sayılı oldu
Türk ğu
Meden dikk
i ate
Kanun alın
unun mad
308. an,
madde Med
sinde eni
"Evlat Kan
edinile unu
nin, n
evlat 308.
edinen mad
den en desi
az on ne
sekiz aykđ
yaş rđ
küçük olar
olması ak
şarttır." dava
hükmü cını
mevcut n
tur. taleb
inin
1/1/19 kabu
76 lüne
doğum kara
lu olan r
davacı veril
Salih mesi
ile usul
evlat ve
edinil yasa
mek ya
istenen aykđ
1/3/19 rđ
92 bulu
doğum nmu
lu ştur.
Nigar
Yeşilte SO
pe NU
arasınd Ç:
aki yaş Yar
farkını ğita

y 200
Cumhu 6/69
riyet 03
Başsav
cılığını Kar
n ar
Hukuk No
Usulü
Muhak :
emeleri 200
Kanun 6/14
unun 566
427/6.
madde İnce
sine lene
dayalı n
kanun Kara
yararın rın
a
bozma :
isteğini
n Mah
açıklan kem
an esi
sebeple
kabulü :
ile Eyü
hükmü p 2.
n Aile
sonuca Mah
etkili kem
olmam esi
ak
üzere Tari
BOZU hi
LMAS
INA, :
oybirli 11/3
ğiyle /200
karar 4
verildi.
19/10/ Nu
2006 mar
— • ası
—
:
Yargıt 200
y 2. 4/96
Hukuk -
Dairesi 200
nden: 4/14
1
Esas
No : Dav
acı

: y
Esat Cum
Gökçe huri
göz yet
Başs
Davalı avcıl
: ığı
Leyla taraf
Gökçe ında
göz n
isten
Dava ilme
Türü : kle
Evlen evra
meye k
İzin oku
nup
Temyi gere
z Eden ği
: görü
Yargıta şülü
y p
Cumhu düşü
riyet nıld
Başsav ü.
cılığı
Dav
Tarafla acı
r Esat
arasınd Gök
aki çegö
davanı z'ün
n 21/1
yapılan /200
muhak 4
emesi tarih
sonund inde
a hası
mahalli msız
mahke olar
mece ak
verilen açtığ
hükmü ı ve
n yarg
kanun ılam
yararın a
a aş
bozulm ması
ası nda
Adalet eşi
Bakanl Saad
ığının et
yazısı Gök
üzerine çegö
Yargıta z'ün

icazeti an
ni küçü
aldığı k,
davada haki
, m
velayet kara
leri rına
altında gere
buluna k
n olm
Leyla aksı
Gökçe zın
göz'ün yasa
evlenm l
esine tems
izin ilcisi
verilm nin
esini izni
isteği, yle
mahke evle
mece nebi
davanı lir.
n
kabalü Med
ne eni
karar Kan
verildi unu
ği ve n
hükmü 124/
n 2.
temyiz mad
edilme desi
ksizin ile
kesinle 128.
ştiği mad
anlaşıl desi
maktad nde
ır. belir
tilen
4721 duru
Sayılı mlar
Türk da
Meden ise,
i küçü
Kanun ğün
unun evle
124/1. nme
ve 126. sine
maddel anca
eri k
gereğın mah
ce kem
onyedi e
yaşını kara
doldur rıyla

izin yete
verileb rli
ilir. oldu
ğu,
Dosya haki
kapsa m
mına kara
göre, rına
evlenm gere
esine k
izin olm
verilm adığ
esi ı
istenile göze
n tilm
20/7/1 eksi
986 zin
doğum dava
lu nın
Leyla redd
Gökçe i
göz'ün yeri
dava ne
tarihin kabu
de lüne
onyedi kara
yaşını r
doldur veril
duğu, mesi
ayrıca usul
evlenm ve
esine yasa
anne ya
ve aykırı
babası rıdır.
nın
izin SO
verdiği NU
anlaşıl Ç:
maktad Yar
ır. gıta
y
Mahke Cum
mece, huri
Leyla yet
Gökçe Başs
göz'ün avcıl
evlene ıgını
bilmesi n
için Huk
anne uk
ve Usul
babası ü
nın Muh
izninin ake

meleri
Kanun Uyu
unun şma
427/6. zlık
madde Mah
sine kem
dayalı esi
kanun Baş
yararın kanl
a için
bozma dan:
isteğini
n ESA
açıklan S
an NO
sebeple
kabulü :
ile 200
hükmü 6/11
n 1
sonuca
etkili KA
olmam RA
ak R
üzere NO
BOZU
LMAS :
INA, 200
oybirli 6/13
ğiyle 9
karar
verildi. KA
30/10/ RA
2006 R
TR

[R.

G. 27 :
Kasım 2/10
2006 – /200
26359] 6

— •
— (Hu
kuk
Böl
ümü

Uyuş)
mazlı ÖZE
k T:
Mahk Gü
emesi mrü
Kara k
rları İdar
esin
ce el

konulu Uyu
p bir şma
süre zlık
davalı Mah
İşletme kem
nin esi
ambarı Baş
nda kanl
muhafa ıgın
za dan:
edilen
eşyalar **ESA**
için **S**
tahsil **NO**
edilen
ardiye **:**
ücretin **200**
in, **6/11**
şirket **2**
yetkilis
inin **KA**
beraat **RA**
etmesi **R**
nedeni **NO**
yle
iadesi **:**
üzerine **200**
tahsil **6/14**
tarihi **0**
ile iade
tarihi **KA**
arasınd **RA**
a **R**
geçen **TR**
süre
için **:**
faiz **2/10**
istemiy **/200**
le **6**
açılan
davanı **(Hu**
n **kuk**
ADLİ **Böl**
YARG **ümü**
I)
YERİ
NDE **ÖZE**
çözüml T:
enmesi 298
gerekti 1 ve
ği hk. 329
0
— • sayıl
— 1
Kan

unlar Uyu
uyarınca şma
a zlık
davacı Mah
adına kem
tescil esi
edilen Baş
taşınm kanl
azın, ıgın
yeni dan:
düzenl
eme **ESA**
sonucu **S**
nda **NO**
metre
karesin :
in **200**
indiril **6/12**
mesi **7**
nedeni
yle **KA**
takdir **RA**
edilen **R**
miktarı **NO**
n
düşükl :
üğü **200**
gerekç **6/14**
e **1**
gösteril
erek **KA**
uğranıl **RA**
dığı **R**
ileri **TR**
sürülen
zararın :
tazmini **2/10**
istemiy **/200**
le **6**
açılan
davanı **(Hu**
n **kuk**
İDARİ Böl
YARG ümü
I)
YERİ
NDE **ÖZE**
çözüml T:
enmesi **532**
nin **6**
gerekti sayıl
ğı hk. **1**
—— • Kab
—— ahatl
er

Kanun :
u 291
kapsa 8
mına sayıl
giren 1
idari Yas
para a'ya
cezasın göre
a karşı trafi
yapılan k
itirazın para
ADLİ ceza
YARG sınd
I an
YERİ doğa
NDE n
çözüml kam
enmesi u
nin alac
gerekti ağın
ği hk. in
—— • tahsi
—— li
için,
Uyuşm 618
azlık 3
Mahke sayıl
mesi 1
Başkan Yas
lığında a'ya
n: göre
düze
ESAS nlen
NO : en
2006/1 öde
29 me
emri
KARA nin
R NO iptal
: i
2006/1 iste
43 miyl
e
KARA açıla
R TR n
: dava
2/10/2 nin,
006 İDA
Rİ
(Huku YA
k RGI
Bölüm YE
ü) RİN
DE
ÖZET çözü

mlem iptal
esinin i
gerekti iste
ği hk. miyl
e
— • açıla
— n
dava
Uyuşm nın,
azlık Yas
Mahke a'nı
mesi n
Başkan 25.
lğında mad
n: deni
n
ESAS ikin
NO : ci
2006/1 fıkra
33 sı
uyar
KARA inca
R NO İDA
: Rİ
2006/1 YA
44 RGI
YE
KARA RİN
R TR DE
: çözü
2/10/2 mle
006 nme
sinin
(Huku gere
k ktiği
Bölüm hk.
ü) —
— •
ÖZET: —
2872 —
Sayılı
Yasa'n
ın 8. Uyu
madde şma
sinin zlık
birinci Mah
fıkrası kem
nın esi
ihlali Baş
nedeni kanl
yle lğın
kesilen dan:
para
cezasın **ESA**
ın **S**

NO : mesi
2006/1 Baş
37 kanl
ıgın
KARA dan:
R NO
: ESA
2006/1 S
47 NO

KARA :
R TR 200
: 6/15
2/10/2 7
006
KA
(Huku RA
k R
Bölüm NO
ü)

:
ÖZET 200
: 2247 6/15
sayılı 4
Yasa'n
ın 19. KA
madde RA
sinde R
öngörü TR
len
koşulu :
taşıma 2/10
yan /200
BAŞV 6
URUN
UN, (Hu
aynı kuk
Yasa'n Böl
ın ümü
27.mad)
desi
uyarın ÖZE
a T:
REDD 506
İ Sayı
gerekti lı
ği hk. Yas
a'nı
• n
140.
mad
desi
Uyuşm uyar
azlıkınca
Mahke kesil

en **Böl**
idari **ümü**
para)
cezasın
a ÖZE
ilişkin T :
işlemin 224
iptali 7
istemiy sayıl
le 1
açılan Yas
davası a'nı
n, n
ADLİ 19.
YARG mad
I desi
YERİ nde
NDE öng
çözüml örül
enmesi en
nin koşu
gerekti lu
ği hk. taşı
may
— • an
— BAŞ
VU
RU
Uyuşm NU
azlık N,
Mahke aynı
mesi Yas
Başkan a'nı
lığında n
n: 27.
mad
ESAS desi
NO : uyar
2006/1 inca
79 RE
DDİ
KARA gere
R NO ktığı
: hk.
2006/1
61 —
— •
KARA —
R TR —
:
02.10. Uyu
2006 şma
zlık
(Huku Mah
k kem

esi çözü
Başkan mle
lğında nme
n: sinin
gere
ESAS ktığı
NO : hk.
2006/1
80 [R.G
KARA . 27
R NO Kası
: m
2006/1 200
62 6 –
263
KARA 59]
R TR —
: — •
2/10/2 —
006 —

(Huku [İçindekilere dön](#)

k
Bölüm Avr
ü) upa
ÖZET İns
:Beledi an
ye Ha
encüm kla
enince rı
1608 Ma
sayılı hke
Yasa'y mes
a göre i
verilen Ka
idari rarl
para arı
cezasın
a karşı
yapılan
itirazın Avr
, aynı upa
Yasa'n İns
m 5. an
madde Ha
si Ha
gereğın kla
ce rı
ADLİ Ma
YARG hke
I mes
YERİ
NDE

i tarih
Kara inde,
rı Mar
din
Emn
iyet
AYDO Müd
ĞAN/ ürlü
Türki ğü
ye taraf
Davası nda
* n
Başvu yaka
ru lana
No:40 rak
530/98 göza
Strazb ltına
urg alın
22 mışt
Aralık ır.
2005

Cez
a
OLAY Mah
LAR kem
esi,
8
1954 Kası
doğum m
lu 199
başvur 3
an, tarih
Mardin inde
'de başv
ikamet uran
etmekt in
edir. ifad
esini
almı

Silahlı ş ve
örgüte daha
yardım sonr
ve a
yataklı serb
k est
yapma bira
kla kmış
suçlana tır.
n Ayn
başvur 1
an, 4 gün,
Kasım Ağır
1993 Cez
a

Mahke iddi
mesi ana
önünde mey
Mardin le,
Cumhu başv
riyet uran
Başsav ın ve
cısı'nın diğe
itirazı r
üzerine dört
, sanı
başvur ğın
an Türk
tutukla Cez
nmiştir a
. Kan
Cumhu unu'
riyet nun
Başsav (TC
cısı 9 K)
Kasım 169.
1993 mad
tarihin desi
de, ne
görevsi daya
zlik nara
kararı k
vererek mah
dava kum
dosyası edil
nı mele
Diyarb rini
akır iste
Devlet mişt
Güvenl ir.
ik
Mahke
mesi'n Hazı
e rlık
(DGM duru
) sevk şma
etmişti sı 6
r. Aral
ık
199
DGM 3
Cumhu tarih
riyet inde
Başsav gerç
cısı, 30 ekle
Kasım şmiş
1993 tir.
tarihin
de
verdiği DG

M 25 kara
Ocak r
1994 ver
tarihin mişt
de, ilk ir.
defa Diğe
başvur r
anı ve sanı
diğer klar
sanıkla hakk
rı nda
dinlem ki
iştir. başv
uran
in
DGM, serb
yargıla est
ma bira
sırasın kılm
da asın
daha dan
önce sonr
müsad aki
ere yarg
edilen ilam
altı anın,
ateşli 2
silah şub
hakkın at
da 199
incele 5, 9
me Ağu
yapılm stos
asını 199
istemış 5, 3
ve Eki
diğer m
dört 199
sanığı 5, 3
dinlem Oca
iştir. k
199
6,
DGM, 11
13 Hazi
Aralık ran
1994 199
tarihli 6, 7
duruş Ağu
mada, stos
başvur 199
anın 6, 8
serbest Eki
bırakıl m
masına 199

6, 3 dava
Nisan sının
1997, zam
5 anaş
Hazira imin
n 1997 a
ve 23 uğra
Ekim dığı
1997 nı
tarihli tespi
duruş t
maları ettiğ
na ne inde
başvur n
an ne dola
avukatı yı
katılımı veril
ştir. en
kara
rı
DGM, boz
4 Mart muş
1999 ve
tarihin dava
de dosy
toplam asını
otuz DG
duruş M'y
ma e
yaptıkt geri
an gön
sonra, der
başvur mişt
anı üç ir.
yıl
dokuz *
ay Dışışl
hapis eri
cezasın Bakan
a liği
Çok
çarpıtı Tarafı
mıştır. 1
Siyasi
İşler
Genel
Müdü
Yargıtı rlüğü
y, 2 tarafın
Aralık dan
1999 Türkç
tarihin e'ye
de, çevril
başvur miş
an olup,
hakkın gayır
daki esmî
kamu tercü
Ne medir.

başvur da,
an ne başv
de uran
avukatı hakk
, 10 ında
Şubat hiçb
2000 ir
tarihli huk
duruş uki
maya işle
katılımı m
ştır. yapı
Başvur lma
an ve mişt
avukatı ir.
DGM'
nin
yaptığı DG
ihtar M 7
üzerine Hazi
, 6 ran
Nisan 200
2000 2
tarihli tarih
duruş inde,
maya başv
katılımı uran
şlar ve aley
Yargıtı hine
y'ın açıla
bozma n
kararın kam
a u
ilişkin dava
görüşle sını
rini kayı
sunmu ttan
şlardır. düşü
rülme
esin
Bu son e
tarih kara
ile 7 r
Hazira ver
n 2002 mişt
tarihler ir.
i Dav
arasınd a,
a diğ
gerçekl r
eşen sanı
on dört klar
duruş adın
ma a
sırasın deva

m n
etmekt kar
edir. maşı
kılığı
nı ve
HUK sanı
UK k
AÇISI sayı
NDAN sını
gözö
nüne
I. alara
AIHS' k,
NİN bu
6Ş1 sava
MAD itira
DESİ z
NİN etme
İHLA kted
L ir.
EDİL
DİĞİ
İDDİA Değ
SI erle
HAK ndir
KIND mey
A e
alına
cak
Başvur döne
an, m, 4
yargıla Kası
ma m
süresin 199
in 3
AIHS' tarih
nin inde
6Ş1 başl
madde amış
sinde ve 7
öngörü Hazi
len ran
"makul 200
süreyi" 2
aşığıını tarih
iddia inde
etmekt sona
edir. ermi
ştir.
Dola
Hükü yısıy
met, la
özellikl yarg
e ılam
davanı a

süresi, ekte
üç dir.
derece
deki
mahke **B.**
meler **Esas**
için **Hak**
sekiz **kınd**
yıl **a**
yedi
aydır.

AİH
M,
A. yarg
Kabul ilam
edilebi a
lirlik süre
Hakkı sinin
nda mak
ul
yön
AİHM, ünü
bu n
şikayet dava
in koşu
AİHS' lları
nin na
35§3 göre
madde ve
si AİH
uyarınc M
a içtih
açıkça adın
dayana in
ktan yer
yoksun verd
olmadı işi
ğını özell
tespit ikle
etmekt dava
edir. nin
Ayrıca kar
AİHM, maşı
başka kılığı
hiçbir ,
kabul başv
edilem uran
ezlik in ve
gerekç yetk
esinin ili
bulun mak
madığı amla
nı rın
belirtm tutu
mlar

ı gibi yargı
kriterle ilam
ri a
gözönü süre
ne sinin
alınara bu
k denl
değerle i
ndirildi uza
ğini ması
hatırlat nı
maktad gere
ır ktir
(Bkz. med
diğerle iğın
ri e
arasınd kana
a, at
Pelissi getir
er ve mek
Sassi- tedir
Fransa .
, no: Zira,
25444/ sade
94, § ce
67, yakl
AİHM aşık
1999- iki
II). aylı
k bir
geci
AİHM, kme
dava ye
konusu nede
teşkil n
eden olan,
yargıla başv
manın uran
özel in
bir 10
karmaş Şub
ıklık at
arz 200
etmedi 0
ğini tarih
tespit inde
etmekt ki
edir. duru
şma
ya
AİHM, katıl
başvur ma
anın ması
tutumu başv
nun uran

a isnat incel
edilebil edik
ir. ten
sonr
a,
AİHM, başv
adli uran
makam ın
ların 13
tutumu Aral
konusu ik
nda, 199
sadece 4
Devlet' tarih
e isnat inde
edilebil serb
ecek est
yavaşlı bira
kların, kılm
“makul asın
sürenin dan
” sonr
aşıldığı aki
nı yarg
tespit ilam
etmeye anın
itebilec sade
eğini ce
hatırlat diğe
maktad r
ır sanı
(Bkz. klarl
diğerle a
ri ilgili
arasınd oldu
a, ğun
Gergo u
uil- belir
Fransa tme
, no: kted
40111/ ir.
98, § Zate
19, 21 n
Mart başv
2000). uran
ın
mah
AİHM, kem
kendisi eye
ne çık
sunula ması
n ,
bütün DG
unsurla M
rı taraf

ından ıcı
gerçekt hiçb
en ir
gerekli argü
görülm man
emiştir ya
. da
olay
sun
Ayrıca mad
AİHM, ığın
6 a
Nisan kana
2000 at
ile getir
başvur mek
an tedir
aleyhin .
de İlgili
başlatıl mah
an kem
kamu enin
davası çalış
nın ma
kayıtta yoğ
n unlu
düştüğ ğu
ü 7 olsa
Hazira bile,
n 2002 böyl
tarihler e bir
i argü
arasınd man
a geçe
başvur rli
an bir
hakkın açıkl
da ama
DGM' oluşt
nin urm
hiçbir ama
hukuki ktad
işlem ır.
yapma Zira
dığını AİH
gözlem S'ni
lemekt n
edir. 6§1
mad
AİHM, desi,
Hükü Sözl
met'in eşm
bu eci
süreleri Devl
açıklay etler

i, bu
mahke duru
meleri mda
n yarg
yüküm ilam
lülükle a
rinin süre
her sinin
birini, aşırı
özellikl oldu
e ğuna
makul ve
süre ile “ma
ilgili kul
yüküm süre
lülüğü ”
yerine gere
getireb klili
ilmeler ğine
i ceva
amacıy p
la ver
adalet med
sisteml iĝin
erini e
düzenl kana
eme at
zorunl getir
uluĝu mek
getirm tedir
ektedir .

(Bkz.
Portin Dola
gton- yısıy
Yunani la
stan, AİH
23 S’ni
Eylül n
1998 6§1
tarihli mad
karar, desi
1998- ihlal
VI, s. edil
2633, mişt
§ 33). ir.

AİHM,
yukarı **II.**
da **AİH**
varılan **S’N**
sonuçl **İN**
arı **41.**
gözönü **MA**
ne **DD**
alarak, **ESİ**

NİN yapt
UYGU ığı
LAN masr
MASI af ve
HAK harc
KIND amal
A ar
için
hiçb
A. ir
Tazmi talep
nat te
bulu
nma
Başvur mak
an, tadır
yargıla .
manın
ticari AIH
faaliyet M,
leri tespi
üzerind t
e edile
olumsu n
z ihlal
etkileri ile
nin iddi
olduğu a
na edile
kanaat n
getirdi mad
ğinden, di
maddi zara
zararı r
için arası
153.00 nda
0 illiy
Ameri et
kan bağı
Doları gör
(Dolar) med
ve iğin
manevi den
zararı talep
için ise i
150.00 redd
0 etme
Dolar kted
isteme ir.
ktedir. Anc
ak
Başvur AIH
an, M,
AIHM man
önünde evi

zarar **AK,**
adı **MA**
altında **HK**
başvur **EM**
ana **E,**
6.000 **OY**
Euro **BİR**
verilm **LİĞ**
esinin **İYİ**
uygun **E,**
olacağı
na 1.
kanaat Baş
getirm vuru
ektedir nun
. geri
kala
n
B. kısm
Gecik min
me kab
Faizi ul
edil
ebili
Gecik r
me oldu
faizi ğun
olarak a;
Avrupa 2.
Merke AİH
z S'ni
Bankas n
ı'nın 6§1
marjin mad
al desi
kredi nin
kolaylı ihlal
klarına edil
uygula miş
dığı oldu
faiz ğun
oranın a;
a üç 3. a)
puan Bu
eklene kara
cektir. rın,
AİH
S'ni
BU n
GERE 44§
KÇEL 2
ERE mad
DAYA desi
LI ne
OLAR göre

kesinle geçe
ştiği n
tarihte süre
n için,
itibare yuka
n üç ay rıda
içinde belir
ödeme tilen
tarihin tutar
deki a,
döviz Avr
kuru upa
üzerind Mer
en kez
TL'ye Ban
çevril kası'
mek nın
üzere kred
Savun i
macı faiz
Hükü oran
met'in na
başvur yüzd
ana e üç
manevi puan
tazmin ekle
at için nme
6.000 k
Euro suret
(altı iyle
bin gec
Euro) kme
miktar faizi
a *uyg*
yansıtıl *ulan*
abilece *ması*
k her *na*;
türlü 4.
vergide Hak
n muaf kani
tutular yete
ak *uyg*
ödeme un
sine; tazm
b) inata
Belirtil ilişk
en süre in
bitimin diğe
den r
ödeme talep
nin lerin
yapıldı redd
ğı ine
tarihe *kara*
kadar *r*

vermiş **Baş**
tir. **vur**
u
İNo:
şbu **462**
karar **21/9**
Fransız **9**
ca **Stra**
olarak **zbu**
hazırla **rg**
nmiş **12**
ve 22 **May**
Aralık **ıs**
2005 **200**
tarihin **5**
de,
İçtüzüğü **U**
ün 77. **SUL**
madde
sinin 2 **1**
ve 3. .
fıkralar Dav
ı a,
uyarını Avr
a yazılı upa
olarak İnsa
tebliğ n
edilmiş Hakl
tir. arı
ve
____ . Tem
____ el
____ Özg
 ürlü
kleri
Avru n
pa Kor
İnsan unm
Hakl ası
arı Sözl
Mahk eşm
emesi esi'n
Kara in
rı ("Aİ
HS"
) 34.
mad
ÖCAL desi
AN uyar
/Türki inca,
ye Türk
Davası vata
* ndaş
1
Abd

ullah edil
Öcalan mişt
("başv ir.
uran") Türk
tarafın Hük
dan, üme
Türkiy ti
e ("H
Cumhu ükü
riyeti met"
aleyhin),
e, sözk
AIHM onus
'ye, 16 u
Şubat dava
1999 da
tarihin Orta
de k
yapılan Ajan
başvur lar
udan Mün
(no. ci
46221/ Özm
99) en
kaynak ve
lanmak İstan
tadır. bul
Baro
. su'n
Başvur dan
an, Şükr
Londra ü
Barosu Alpa
avukatı lan
arından taraf
Sir nda
Sydne n
y tems
Kentri il
dge, edil
Mark mişt
Muller ir.
ve 3
Timoth .
y Otty Baş
ile vura
İstanbu n,
l özell
Barosu ikle,
'ndan 2.
Aysel mad
Tuğluk de
tarafın (yaş
dan am
temsil hakk

1), 3. yasa
madde 3),
(kötü 18.
muamele
lede
yasağı) (hak
, 5. ların
madde kısıt
(özgürlük
ük ve ması
güvenli
nın
kısıt
sınır
hakkı), ları)
6. ve
madde 34.
(adil mad
yargıla
deneme (bire
hakkı), yasal
7. başv
madde uru
(cezala hakk
rın ı)
yasallı olm
ğı), 8. ak
madde üzer
(özel e
hayata AİH
ve aile S'ni
hayatın n
a saygı çeşit
hakkı), li
9. mad
madde dele
(düşün
rinin
ce, ihlal
vicdan ini
ve din ileri
özgürlük
sür
üşü), müşt
10. ür.
madde 4
(ifade . Bu
özgürlük
başv
üşü), uru
13. AİH
madde M'n
(etkili in
başvur Biri
u nci
hakkı), Bölü
14. mü'
madde ne
(ayırım veril
cılık mişt

ir. (İç 4
Tüzük' Mart
ün 52 199
§ 1. 9
madde tarih
si). inde,
5ç
. Tüz
AİHM, ük'ü
başvur n
an 39.
aleyhin mad
e desi
Devlet nin
Güvenl kaps
ik amı
Mahke dahi
mesi'n lind
de e,
açılan Hük
davada üme
, 6. t'ten
madde ihtiy
nin ati
gerekle tedb
rinin ir
yerine alın
getiril ması
mesini nı
ve talep
başvur etmi
anın, ştir.
kendi S
tayin avun
ettiği macı
avukatı Devl
arı et, 8
aracılığ Mart
ıyla, 199
AİHM 9
'ye tarih
bireyse inde
l görü
başvur şleri
u ni
hakkın sun
dan muşt
etkili ur.
bir Baş
şekilde vura
faydala nın
nmasın tems
ı ilcil
sağlam eri
ak için, de,

12 deki
Mart Türk
1999 iye
tarihin Dai
de mi
görüşle Tem
rini silcil
sunmu iği'n
ştır. in
Auk
İHM, uk
23 müş
Mart aviri
1999 ,
tarihin AİH
de, M'n
başvur in
anın soru
adil bir ların
şekilde in,
yargıla İç
nmasın Tüz
ı ük'ü
sağlam n
ak için 39.
Hükü mad
met'i, desi
İç nin
Tüzük' anla
ün 39. mı
madde dahi
si lind
uyarın e
a öng
alınan örül
tedbirl en
ere ihtiy
ilişkin ati
bazı tedb
noktala irin
rı kaps
açıkla amı
maya nı
davet aştığı
etmişti i
r. için
Türk
Nisan Hük
1999 üme
tarihin ti'ni
de, n bu
Avrupa soru
Konse ları
yi ceva
Nezdin pla

maya Eki
hazır m
olmadı 199
ğını 9
bildirm tarih
iştir. lerin
de
9 sun
Nisan muşt
1999 ur.
tarihin 2
de Te
AİHM, mm
kabule uz
dilebili 199
rlik ve 9
esas tarih
hakkın inde,
daki başv
görüşle uran
rini n
almak avuk
için atlar
başvur ında
uyu n
Hükü biri,
met'e AİH
iletmey M'd
e karar en
vermiş "baş
ir. vura
Hın
ükümet şika
, 31 yetle
Ağusto rinin
s 1999 esas
tarihin hakk
de ında
görüşle kara
rini r
sunmu veril
ştur. ene
Başvur kada
an ise r,
Hükü başv
metin uran
görüşle a 29
rine Hazi
cevabe ran
n, 199
kendi 9
görüşle tarih
rini, 27 inde
Eylül veril
ve 29 en

ölüm onan
cezasın ması
ın hali
infazın nde
ın değe
durdur rlen
ulması diril
” için e bile
Hükü ceği
met’e ne
çağrıda kara
bulun r
masını ver
talep mişt
etmişti ir.
r. _____ 30
* Kası
Dışışleri m
Bakanlığı 199
Çok
Taraflı 9
Siyasî tarih
İşler inde
Genel Müdürlü AİH
ğü M,
tarafında Hük
n Türkçe’y üme
e t’e,
çevrilmiş t’e,
olup, aşığ
gayrıresm ıda
î sunu
tercümedi lan
r. ihtiy
Ati
İHM, 6 tedb
Temm ir
uz kara
1999 rını
tarihin bildi
de, İç rme
Tüzük’ yi
ün 39. kara
madde rlaşt
sinin ırını
uygula ştır.
nmasın
a dair “
talebin AİH
başvur M,
anın başv
cezasın uran
ın in,
Yargıta AİH
y S
tarafın çerç
dan eves

indeki (İçtü
şikayet zük'
lerinin ün
kabule 54 §
dilebili 4.
rlik ve mad
esasına desi)
ilişkin ilişk
aşamal in
arını halk
etkin a
bir açık
şekilde bir
inceley duru
ebilme şma
k için, yapı
savun lmiş
macı tır.
Devlet' 7
in, . 14
ölüm Aral
cezasın ık
ın 200
infaz 0
edilme tarih
mesini li bir
temine kara
n rla,
gerekli başv
bütün uru,
önleml bu
eri Bölü
alması m'ü
nı talep n
eder." aşağı
ıdak

6

. 21 yarg
Kasım içlar
2000 dan
tarihin oluş
de, an
Strazb bir
urg'da Dair
ki esi
İnsan taraf
Hakları nda
Binası' n
nda, kısm
şikayet en
lerin kabu
kabule ledil
dilebili ebili
rlik ve r
esasına bulu

nmuştur yle
r: E. AİH
Palm, S'ni
W. n 5
Thoma § 4.
ssen, mad
Gaukur desi
Jörund nin
sson, ihlal
R. edil
Türme diği
n, C. ne;
Bîrsan, oybi
J. rliği
Casade ile
vall ve AİH
R. S'ni
Marust n 5
e ile § 1.
Bölüm mad
Sekrete desi
ri M. nin
O'Boy ihlal
le. edil
8med
. Daire, için
12 e;
Mart oybi
2003 rliği
tarihin ile
de başv
kararın uran
ı n
vermiş yaka
ir. lan
Oybirli ması
ği ile, nın
başvur hem
anın, en
polis ardı
nezaret ndan
inde yarg
tutulm iç
asının önü
yasallı ne
ğının çıka
denetle rtilm
nebilec ama
eği bir sı
hukuk nede
yolu niyl
bulun e
mamas AİH
1 S'ni
nedeni n 5

§ 3. ine;
madde oybi
sinin rliği
ihlal ile
edildiğ AİH
ine; S'ni
bire n 2.
karşı mad
altı desi
oyla nin
başvur ihlal
anın edil
tarafsız med
ve iğin
bağıms e;
ız bir oybi
mahke rliği
me ile
tarafın ölü
dan m
yargıla ceza
nmama sınin
sı uyg
nedeni ulan
yle ması
AİHS' na
nin 6 § ilişk
1. in
madde olar
sinin ak,
ihlal 14.
edildiğ mad
ine; de
oybirli ile
đi ile 2.
başvur mad
anın deni
adil n
yargıla birli
nmama kte
sı ihlal
nedeni edil
yle med
AİHS' iğin
nin 6 § e;
1. oybi
madde rliği
si ile 6 ile
§ 3 (b) ölü
ve (c) m
maddel ceza
erinin sınin
birlikte uyg
ihlal ulan
edildiğ ması

hakkın mad
daki desi
şikayet nin
e ihlal
ilişkin edil
olarak, med
AİHS' için
nin 3. e;
madde oybi
sinin rliği
ihlal ile
edilme başv
diğine; uran
bire in,
karşı AİH
altı S'ni
oyla n 7.,
adil 8.,
olmaya 9.,
n bir 10.,
yargıla 13.,
madan 14.
sonra ve
ölüm 18.
cezası mad
verilm dele
esine rine
istinad daya
en, 3. nara
madde k
nin ileri
ihlal sürd
edildiğ üğü
ine; şika
oybirli yetle
ği ile rini
başvur tek
anın başl
Kenya' arın
dan a ya
Türkiy da
e'ye AİH
getirili S'ni
şi ve n
İmralı yuka
adasın rıda
daki anıla
tutuklu n
luk hük
şartları üml
na eri
ilişkin ile
olarak, birli
AİHS' kte
nin 3. incel

emeye Dair
gerek e'ye
olmadı gön
ğna ve deril
oybirli mesi
ği ile ni
AİHS' talep
nin 34. etmi
madde ştir.
sinin 9
in fine Te
olarak mm
ihlal uz
edilme 200
diğine 3
karar tarih
vermişti inde
ir. bir
Karara Büy
R. ük
Türme Dair
n'in e
kısmi heye
muhale ti,
fet dava
şerhi nin,
eklenm Büy
iştir. ük
Dair
. 9 e'ye
Hazira gön
n 2003 deril
tarihin mesi
de, ne
başvur kara
an ve r
11 ver
Hazira mişt
n 2003 ir.
tarihin 1
de 0.
Hükü Büy
met, ük
AİHS' Dair
nin 43. e'ni
ve n
İçtüzük oluş
'ün 73. umu
maddel ,
eri AİH
uyarınç S'ni
a, n 27
davanı §§ 2
n ve 3.
Büyük mad

deleri arını
ile sun
İçtüzük müst
'ün 24. ur.
madde 1
sine 2. 9
göre Hazi
belirle ran
nmiştir 200
. 4
AİHS' tarih
nin 23 inde,
§ 7. ve Stra
İçtüzük zbur
'ün 24 g'da
§ 4. ki
madde İnsa
si n
hüküm Hakl
leri arı
uyarınç Bina
a, E. sı'n
Palm da,
görev halk
süresin a
in sona açık
ermesi bir
nden duru
sonra şma
da yapı
davaya lmiş
iştiraki tır
ni (İçtü
sürdür zük'
müştür ün
. 59 §

B.

1. mad
Başvur desi)
an ve .
Hükü M
met, ahke
esaslar mey
üzerine e
görüşle aşağı
rini ıdak
bildirm iler
iş ve katıl
birbirle mışt
rinin ır:
görüşle
rine
ilişkin (a)
yazılı **Hük**
yoruml

ümet M
adına

Dan
Şşma
.ALPA *nlar*
SLAN, ;

Ortak ( )
Ajan, b)
Maşv
uran
ÖZME *adın*
N, *a*

Ortak ydne
Ajan, y
İKE
NT
İŞCA RID
N, GE
İQ.C.

ALTI ' M
NTAŞ, .
BMU
. ARI, LLE
R,

T
ÖZAY .
DIN, OTT
A,

A
ÇİÇE .
K, TU
MİL
. TİRE, UK,
K

Avu
TAMB *kat,*
AŞAR, K
N

YIL
ÜSTÜ DIZ,
NER, M
B

SA
ÇALIŞ KH
KAN, AR,
O İ

NALC DÜ
IOĞL ND
U, AR,
N F
.ERDİ .

AYDI aşdı

NKAY r ve

A, hale

ln,

. İmra

CHRA lı

LAMB Cez

OUS, aevi

Ande

. (Mu

STOC dany

K, a,

Burs

Danış a,

manlar Türk

ie)

Autul

IHM, mak

Sydne tadır

y .

Kentri Yak

dge'in, alan

Muller ması

'in, ndan

Otty'ni önce

n, başv

Tuğluk uran

'un ve ,

Alpasl Kür

an'ın dista

konuş n

maları İşçi

nı Parti

dinlem si'ni

iştir. n

(PK

Ø)

LAYL lider

AR i idi.

D

lavay

. a

DAVA teme

OLAY l

LARI oluşt

uran

blay

3. lar,

Başvur taraf

an, ların

1949 sund

doğum uğ

lu bir şekli

Türk yle,

vatand izley

en etme
şekilde sini
özetlen iste
ebilir. mişl
er ve
kend
. isini
Başvu n
ranın siya
yakala si
nışı ve sığın
Türki ma
ye'ye talep
getirili ini
şi redd
etmi
şlerd
4. ir.
Başvur 10
an, 9 Eki
Ekim m
1998 199
tarihin 8
de, tarih
yıllardı inde,
r başv
yaşama uran
kta ,
olduğu Yun
Suriye' anist
den an
sınırdış Gizl
ı i
edilmiş Serv
tir. isler
Aynı i
gün, taraf
başvur ında
an, n
Yunani kiral
stan'a anan
gelmiş, bir
burada, uçak
Yunanl la
ı Mos
yetkilil kova
er, 'ya
kendisi gitm
nden, iştir.
iki saat Baş
içinde vura
Yunan nın
toprakl Rus
arını ya'y
terk a

siyasi İtalya
sığınma
aile talebi,
Duma tarafından
kabul edilmiş
Türk, ancak
Rusya Başbakanı,
bu kararını
yürürlüğe
koyulmuş.
e

5. Kendi
Başvuraya
an, 12 Eylül
Kasım 1998
statü tarihine
de, verilmeyen
aile talebinin
de bulunmuş
uğu Roma'ya
başvurmuş
ir. İtalyan
İtalyan yetkililer,
er, öncelik
le, Öcalan
'ı baskın
nezaret altına
almış, ancak
daha sonra
ev hapsinde
kalması
yerleştirilmiştir.
Rus

ya'da rilm
bir ya Ştir.
da iki Yun
gün anist
geçirdi an
kten Büy
sonra, ükel
muhte çisi'
melen ne
1 siya
Şubat si
1999 sığın
tarihin ma
de, taleb
yenide ine
n ilişk
Yunani in
stan'a bir
dönmü başv
Ştir. urud
Ertesi a
gün, (2 bulu
Şubat nmu
1999) Ő,
tarihin anca
de, k bu
başvur taleb
an, ine
Kenya' hiçb
ya ir
götürül yanı
müş, t
Nairob alam
i amış
Havaal tır.
anı'nda 1

6.
Yunani Ken
stan ya
Büyük DıŐi
elçiliği Şleri
görevli Bak
leri anlı
tarafın ğı,
dan 15
karşıla Şub
narak, at
Yunani 199
stan 9
Büyük tarih
elçisi'n inde,
in Öcal
ikamet an'ı
gahına n, 2
yerleŐti Şub

at 1999 stan'
tarihin in
de Nair
Nairob obi
i'ye Büy
inen ükel
bir çisi'
uçakta ni
bulund mak
uğunu amı
ve na
kendisi çağı
ne rdığı
eşlik da
eden belir
Yunanl tilmi
ı ştir.
görevli Büy
lerle ükel
birlikte çi
kimliği önce
ni ,
açıkla sözk
madan onus
ya da u
pasapo kişinin
rt in
kontrol Abd
ünden ulla
geçme h
den, Öcal
Kenya an
toprakl olm
arına adıg
giriş inı
yaptığı belir
nı tmiş
açıkla ve
mıştır. sonr
Aynı a,
açıkla Ken
mada, ya
Dışişle mak
ri amla
Bakanı rının
'nın, bask
başvur ısı
anın üzer
kimliği ine,
hakkın gerç
da ekte
bilgi Öcal
edinme an
k için oldu
Yunani gün

u kabul anın
etmişti Ken
r. ya'd
Yunani a
stan bulu
Büyük nma
elçisi, sının
Kenya büy
Dışışle ük
ri bir
Bakanı güve
'na, nlik
Atina' riski
daki teşki
yetkilil l
erin ettiğ
Öcalan ini
'ın belir
Kenya' tmiş
dan tir.
ayrılm Bu
ası için şartl
gerekli ar
düzenl altın
emeleri da
yapma Ken
yı ya
kararla Hük
ştırdıkl üme
arını ti,
bildirm dost
iştir. ane
Klişk
enya ilere
Dışışle sahi
ri p
Bakanı oldu
, ğu
ayrıca, Yun
Kenya' anist
nın an'ı
ülke n,
dışında Ken
ki ya'y
diplom ı,
atik biler
misyonek
larının şüph
terörist e ve
saldırıl saldı
arın rı
hedefi riski
olduğu altın
nu ve da
başvur bira

kacak ayrı
böylesi ca,
ne zor Ken
bir ya
duruml yetk
a karşı ililer
karşıya inin,
getirm başv
esini uran
hayretl in
e yaka
karşıla lanış
mıdır. nda
Yunani hiçb
stan ir
Büyük rolü
elçisi'n olm
in adığ
olaylar ını
daki ve
rolüne son
atıfta istik
buluna amet
n ine
Kenya ilişk
Hükü in
meti, bir
Büyük seçi
elçinin m
güvenil yap
irliği ma
hakkın hakl
da arı
ciddi bulu
çekinc nma
eleri dığı
olduğu nı
nu ekle
belirter mişt
ek ir.
derhal Bak
geri an,
çağırıl başv
ması uran
talebin in
de ayrıl
bulun ışı
muştur sıras
. nda
Kürk
enya güve
Dışişle nlik
ri güçl
Bakanı eri
, taraf

ından ği
düzenl bir
enen güze
herhan rgah
gi bir a
operas doğr
yona u
ilişkin ayrıl
bilgile mak
ndirilm ta
emiştir özgü
ve bu r
konuda oldu
Kenya ğu
ve ve
Türk Holl
Hükü anda
metleri 'nın
arasınd da
a kend
herhan isini
gi bir kabu
görüş l
me etme
yapılm ye
amıştır hazı
. r
oldu

7. ğu
Nairob söyl
i'deki enm
son iştir.
günün K
de, enya
Kenya lı
Dışişle göre
ri vlile
Bakanı r, 15
ile bir Şub
görüş at
meden 199
dönen 9
Yunani tarih
stan inde,
Büyük başv
elçisi uran
tarafın ı
dan hava
bilgile alanı
ndirile na
n götü
başvur rme
ana, k
kendi için
seçece Yun

anistan anın
Büyük seya
elçiliği hat
'ne etme
gitmişl kte
erdir. oldu
Yunani ğu
stan araç,
Büyük kon
elçisi, voy
başvur u
ana terk
havaal etmi
anına ş ve
kadar Nair
şahsen obi
eşlik Hav
etmek aala
istediği ni'nı
ni n
söylem ulusl
iş ve arar
bunun ası
üzerine trans
, it
Kenyal alanı
ı nda
görevli göre
ler ile vli
Büyük güve
elçi nlik
arasınd pers
a bir onel
tartışm i
a için
çıkıştı ayrıl
ır. an
Sonun bir
da yolu
başvur taki
an, p
Kenyal eder
ı ek,
görevli başv
nin uran
kulland ı,
ı ğı bir için
araca de
binmiş Türk
tir. göre
Havaal vlile
anına rin
giderke bekl
n, eme
başvur kte

olduğu rin
bir her
uçağa birin
götürm de,
üştür. başv
Daha uran
sonra, ,
başvur ülke
an, nin
yaklaşđı topr
k saat ak
20.00 bütü
sıraları nlüğ
nda üne
uçağa zara
binmes r
inin ver
ardında mek
n için
yakala silah
nmıştır lı bir
. örgü

İ

8. Türk kur
ulusal mak
mahke la ve
meleri bir
nce ok
başvur ölü
an me
hakkın nede
da yedi n
tutukla olan
ma çeşit
emri li
ıkart terör
mıştı ist
ve eyle
kendisi mler
İnterpo i
l kışkı
tarafın rtma
dan da kla
bir suçl
arama anm
bülteni akta
ile ydı.
(“kırmı B
zı aşvu
bülten” ranı
) n
aranma yaka
kta idi. land
Bu ığı
belgele anda

n 1
itibare 9.
n, Türk
Kenya' göre
dan vline
Türkiy rin
e'ye mas
olan ke
yolculu taktı
k ğı
boyunc anla
a, r
kendisi dışın
ne da,
askeri uçuş
bir boy
doktor unca
eşlik başv
etmişti uran
r. in
Öcalan gözl
'in eri
polis bağı
tarafın ı
dan tutul
kullanı muşt
lmak ur.
üzere Gör
uçakta evlil
çekilen er
video mas
kasetle kele
ri ve rini
fotoğra taka
fları r
basına tak
sızdırıl maz,
arak Öcal
yayıml an'ı
anmıştı n
r. Bu gözl
sırada, erin
İmralı deki
Cezaev bağ
i'nde da
tutulan açıl
hüküm mişt
lüler, ır.
diğer Hük
cezaevl üme
erine t'e
transfe göre
r ,
edilmiş uçak
tir. Türk

hava mad
sahasın ığı
a girer görü
girmez lme
sözkon kted
usu ir.
bağ Dah
çözüm a
üştür. sonr

İ

aşvura başv
n, 16 uran
Şubat ,
1999 muh
tarihin teme
de, len
İmralı Nair
Cezaev obi'
i'nde deki
gözaltı Yun
na anist
alınmış an
tır. Büy
Türkiy ükel
e'de, çiliğ
havaal i'nd
anında e,
n kend
İmralı isine
Cezaev saki
i'ne neşt
götürül irici
ürken, veril
başvur diği
ana bir ni
başlık söyl
giydiril emiş
miştir. tir.

Türkiy
e'deki **B**

İmralı .
Adası' **İmr**
nda **alı**
çekilen **adas**
fotoğra **nda**
flarda, **ki**
başvur **poli**
ana **s**
başlık **göze**
takılma **timi**
dığı ya
da **2**
gözleri **0.**
nin 16
bağlan Şub

at 1999 Mah
tarihin kem
den esi
itibare Savc
n, 1 ve
başvur Yar
an, güçla
güvenli rı,
k 21
güçleri Şub
tarafın at
dan 199
sorgula 9
nmıştır tarih
. 20 inde,
Şubat İmra
1999 lı
tarihin Ada
de bir sı'na
yargıç, gel
dava mişt
dosyası ir.
ndaki 2
bilgiler 2.
e Baş
dayana vura
rak, na
sorgula göre
manın ,
tamaml ailes
anmam i
ış taraf
olması nda
sebebi n
yle tayi
başvur n
anın üç edile
gün n on
daha altı
polis avuk
gözetit at,
minde kend
kalmas isi
1 ile
gerekti görü
ğine şme
karar k
vermişti için
ir. 22
Şub
1. at
Ankara 199
Devlet 9
Güvenl tarih
ik inde,

Devlet Baş
Güvenl vura
ik n,
Mahke ayrı
mesi'n ca,
e izin avuk
için atlar
başvur mın,
muştur sivil
. polis
Kendil lerin
erine kışkı
sözlü rtma
olarak sı ya
sadece da
bir en
avukatı azın
n dan
görüş zım
mesine ni
izin onay
verilec ı ile
eği kala
bildiril balı
miştir. k
23 taraf
şubat nda
1999 n
tarihin taciz
de, edil
Mudan diği
ya'ya ni
(İmralı ileri
adasına sür
gidiş müşt
için ür.
kullanı 2
lan 3.
liman) Baş
giden vura
avukatı n
ara, göza
idari ltına
yetkilil alımı
er r
tarafın alın
dan, maz
başvur İmra
anı lı
ziyaret Ada
edeme sı
yecekl aske
eri ri
söylen yasa
miştir. k

bölge ğini
ilan sağl
edilmiş ama
tir. k
Başvur için
ana özel
göre, önl
kendi ml
davası alın
yla mışt
ilgili ir.
güvenli Baş
k vura
düzenl nin
emeleri haya
, tına
Mudan kast
ya'da edeb
oluştur ilece
ulan k
bir çok
"kriz sayı
masası da
" düş
tarafın man
dan ı
yürütül vard
müştür ir.
. Yine
Avukat Hük
ların üme
ve t'e
diğer göre
ziyaret ,
ilerin avuk
başvur atlar
anla ın
görüş üzer
mesine i
izin güve
verilm nlik
esi nede
soruml niyl
uluğu e
kriz aran
masası mışt
na ir.
verilmi 2
ştir. 4.
Hükü Ank
met'e ara
göre, Devl
başvur et
anın Güv
güvenli enli

k rının
Mahke deği
mesi Ştiği
Savcısı ni ve
, 22 Cum
Şubat huri
1999 yet'i
tarihin n
de, kuru
başvur lmas
anı nda
sorgula öne
miş ve mli
bir bir
sanık rol
olarak oyna
ifadesi yan
ni Kürt
almıştı lerin
r. özgü
Başvur r bir
an, halk
savcıya olar
, PKK ak
örgütü iktid
nün arı
kurucu payl
su ve aşm
halihaz asını
ırdaki sağl
lideri ama
olduğu ya
nu çalış
söylem tıkl
iştir. rını
Öncele ifad
ri, e
kendisi etmi
nin ve Ştir.
PKK'n Baş
ın vura
amacın n,
ın köy
bağıms koru
ız bir cula
Kürt rının
Devleti ,
kurma PK
k K'nı
olduğu n
nu, ana
ancak hede
zamanl fleri
a nden
amaçla biri

olduğu n,
nu savc
itiraf ıya,
etmişti PK
r. K
Ayrıca için
başvur de
an, güç
PKK'n elde
ın etme
özellikl k
e 1987 istey
yılında en
n çete
itibare başl
n sivil arını
halka n
karşı Kürt
şiddet nüfu
yöntem sa
leri bask
uygula ı
ndığını uyg
onayla ulad
mış; ığını
kendisi söyl
nin emiş
kişisel tir;
olarak bu
bu kişil
yöntem erin
lere bazı
karşı arı
olduğu PK
nu K
ifade taraf
etmiş ında
ve n
bunları yarg
n ılana
kullanı rak
mını suçl
engelle u
meyi bulu
denedi nmu
đini, ş ve
ancak başv
sonuç uran
elde ın
edeme kend
diğini i
açıkla onay
mıştır. ı ile
Beza
aşvura ları

infaz ni
edilmiş söyl
tir. emiş
Başvur tir.
an, 199
PKK'n 3
ın yılın
eyleml da
eri Türk
sonucu iye
nda Cum
ölen ya hurb
da aşka
yaralan nı
an Sayı
insanla n
rın Özal
sayısı 'ın,
konusu kend
nda isine
Türk bir
Hükü Kürt
meti'ni lider
n olan
tahmin Cela
lerinin l
oldukç Tala
a bani
doğru taraf
olduğu nda
nu, n
kesin iletil
rakamı en
n daha talep
yüksek i
olabile üzer
ceğini ine,
ve ateş
saldırı kes
emirler ilan
ini etme
PKK ye
tarafın kara
dan r
sürdür verd
ülen iğini
silahlı ekle
mücad mişt
elenin ir.
bir Ayrı
parçası ca,
olarak başv
kendisi uran
nin ,
verdiği save

ıya, 9 önce
Ekim si
1998 tutu
tarihin klul
de uk
Suriye'
yi terk 2
etmesi 5.
nin Baş
ardında vura
n, önce n,
Yunani 23
stan'a, Şub
sonra at
Rusya 199
ve 9
İtalya' tarih
ya inde,
gittiğin yarg
i ilan
söylem ma
ıştır. boy
Son iki unca
ülkenin tutu
siyasi klu
iltica kal
talebini ması
reddet na
mesini kara
takiben r
, vere
başvur n
an, Ank
Yunan ara
Gizli Devl
Servisi et
tarafın Güv
dan enli
Kenya' k
ya Mah
götürül kem
müştür esi
. Yar
gıcı'
Çin
. karşı
Başvu sına
ranın çıka
yargıç rtilm
karşısı ıştır.
na Baş
çıkartı vura
lması n bu
ve kara
yargı ra

karşı PK
Devlet K'nı
Güvenl n
ik eyle
Mahke mler
mesi'n i
e siya
başvur si
uda nitel
bulun ikte
mamışt ydi.
ır. 197
Başvur 7 ve
an, 197
Yargıç 8
karşısı yilla
nda rınd
daha a,
önce PK
savcıya K,
vermiş ağal
olduğu ara
ifadesi (gen
ni iş
tekrarl arazi
amıştır sahi
. pleri
Başvur)
an, silah
PKK lı
içinde saldı
alınan rılar
kararla düze
rın, nle
örgütü mişt
n lideri ir.
ve 197
kurucu 9
su yılın
olarak, da,
onayla başv
nmak uran
üzere, ,
kendisi Lüb
ne nan'
sunuld a
uğunu yapt
ifade ığı
etmişti ziya
r. rette
1973- n
1977 sonr
yılları a
arasınd para
a milit

er **D**
hazırlı .
klara **Adli**
başlam **soru**
ıştır. **ştır**
PKK, **ma**
1984 **sıra**
yılında **sınd**
n beri, **a dış**
Türkiy **dün**
e'de **ya**
silahlı **ile**
mücad **tem**
ele **as**
vermek **ve**
tedir. **İmr**
Bölge **alı**
liderler **Cez**
i silahlı **aevi**
eyleml **'nde**
eri **ki**
belirle **şartl**
miş ve **ar**
başvur
an da **2**
bu tür **6.**
eyleml Baş
er için vura
genel nın
planı Türk
onayla iye'
mıştır. ye
Başvur gel
an, mesi
örgütü nden
n bir
tamamı gün
na sonr
yönelik a,
strateji Türk
k ve avuk
taktik atı
kararla Feri
r dun
almıştı Çeli
r. İlgili k,
birimle müv
r de ekki
alınan li ile
bu görü
kararla şme
rı k
uygula iste
miştir. mişt
ir.

Avukat başv
ın uran
Diyarba ı
akır Türk
İnsan iye'
Hakları de
Derneğ tems
i'nden il
çıkmas etme
ı, yetk
güvenli ileri
k bulu
güçleri nma
tarafın dığı
dan ve
engelle de
nmiş Böhl
ve er'in
diğer geç
yedi mişi
avukat nin
ile (Tür
birlikte kiye
tutukla 'nin
nmiştir çıka
. rları

2a

7. 17 aykılı
Şubat rı
1999 kam
günü pany
İstanbu alar
l yürü
Havaal ttüğ
anı'nda ünde
ki Türk n ve
yetkilil PK
er K
Böhler, taraf
Prakke nda
n ve n
ortakla orga
rı nize
Koppe edile
n'in n
başvur miti
anı ngle
ziyaret rde
etmek yer
amacıy aldı
la ğınd
Türkiy an
e'ye şüph
girişler eleni
ine, lme

kteydi) güçl
kamu eri,
düzeni görü
aleyhin şme
de risk nin
doğurd 20
uğu daki
gerekç kayı
esiyle aşm
izin ama
verme sı
miştir. gere
ktiği

8. ne
Başvur kara
an, 25 r
Şubat ver
1999 mişt
tarihin ir.
de, Söz
kendisi kon
ni usu
görme görü
k şme
isteyen nin
16 tuta
avukatt nakl
an arı,
ikisiyle Devl
, Z. et
Okçuo Güv
ğlu ve enli
H. k
Korkut Mah
ile kem
görüşe esi'n
bilmişt e
ir. İlk sunu
görüş lmuş
me bir tur.
yargıcı Baş
n ve vura
maskel nin
i diğ
güvenli r
k tems
güçleri ilcil
nin eri
varlığı Mah
nda kem
gerçekl e
eşmişti huzu
r. rund
Güvenl a
ik tems

il mele
yetkisi rin
tanyan tarih
vekalet leri
namele ve
rini sürel
imzalat eri
ma ve şöyl
müvek edir:
killerin 11
i daha Mart
sonra (45
görme dk),
iznini 16
elde Mart
etmişle (1
rdir. saat)
2 19
9. Mart
Başvur (1
anın saat)
yakala , 23
ndığı Mart
15 (57
Şubat dk),
1999 26
ile Mart
yargıla (1
manın saat,
başladı 27
ğı 24 dk),
Nisan 2
1999 Nisa
tarihler n (1
i saat)
arasınd , 6
a Nisa
yürütül n (1
en saat)
hazırlı , 8
k Nisa
soruştur
ması (61
sırasın dk),
da, 12
başvur Nisa
an, n
avukatı (59
arı ile dk),
12 özel 15
görüş Nisa
me n (1
yapmış saat)
tır. Bu , 19
görüş Nisa

n (1 üzer
saat) i beş
ve 22 kere
Nisan aran
(1 mış
saat). ve
kend
0. ileri
Başvur nden
ana deta
göre, yılı
avukatı bir
yla form
yaptığı dold
görüş urm
meler aları
cam isten
panelle mişt
rin ir.
arkasın Ayn
dan 1
izlenm şekil
ekte ve de,
video başv
kamera uran
ile a
filme göre
alınma ,
ktaydı. kend
İlk iki isini
kısa n ve
ziyarett avuk
en atlar
sonra, ının
başvur bu
anın görü
avukatı şmel
arıyla er
görüş esna
meleri, sind
haftada a
iki belg
defa e
bir saat alışv
sürelili erişi
ziyaretl nde
erle bulu
sınırlan nma
dırılmı ların
ştır. a ya
Her da
ziyarett not
e alma
avukatı ların
arın a

izin erin
verilm süre
emiştir sine
. ilişk
Başvur in
anın bir
avukatı sınır
arı lama
(savcı getir
tarafın ilme
dan mişt
düzenl ir.
enen Oda
iddiana da
me bulu
dışında nan
) ne bir
dava yarg
dosyası iç ile
ndan güve
bir nlik
fotoko güçl
piyi, ne erini
de n
savun dene
mayı timi
hazırla altın
mada da
yardım gerç
cı ekle
olabile şen
cek ilk
başka ziya
bir ret
doküm dışın
anı da,
başvur görü
ana şmel
vereme er,
diler. Cez

a
Muh

1. ake
Hükü mele
met'e ri
göre, Usul
başvur ü
ana, Kan
avukatı unu'
arının nda
ziyaretl öng
erinin örül
sayısı en
ve bu kısıt
ziyaretl lama

lara 2
uygun Mart
olarak 199
gerçekl 9
eşmişti tarih
r. inde,
Güvenl Avr
iklerini upa
sağlam İşke
ak için ncn
avukatlı in ve
ar, Gay
İmralı riins
Adası' ani
na, ya
özel da
bir Küç
rıhtımd ültü
an cü
kalkan Cez
bir a
gemi veya
ile Mua
götürül mele
müşler nin
dir. Önl
Kendil nme
erine, si
rıhtımı Ko
n mite
yakının si
da otel ("Al
odaları ÖK"
ayırıl)
mıştır. üyel
Aynı eri,
şekilde İmra
, lı
Hükü Cez
met'e aevi
göre, 'ni
başvur ziya
anın ret
yazışm etmi
alarına ştir.
herhan Türk
gi bir Hük
kısıtla üme
ma ti
getiril yetk
memiş ililer
ir. ine

3gön

2. Bu derd
arada, ikler

i 22 nin
Mart başv
1999 uran
tarihli in
bir tek
mektup mah
ta, kum
başvur oldu
anın ğu
fiziksel İmra
sağlığı lı
nın Cez
yerinde aevi
olduğu 'ne
nu ve bir
hücre si sonr
nin aki
rahat ziya
olduğu reti
nu 2-14
belirtm Eylü
işlerdir l
. 200
AİÖK, 1
başvur tarih
anın lerin
tek de
başına Türk
bir iye'
hücre d yi
e ziya
tutulm retle
asının ri
ve açık kaps
havaya amı
sınırlı nda
çıkışını gerç
n ekle
psikolo şmiş
jisini tir.
olumsu Hey
z et
etkiley üyel
ebilece eri,
ğine başv
Hükü uran
met'in in
dikkati kald
ni ıĝı
çekmiş hücr
tir. enin
bir
33. mah
AİÖK kum
üyeleri için

yeteri Bun
kadar un
geniş yanı
olduğu sıra,
nu ve gün
içinde de
bir iki
yatak, kere,
masa, dokt
koltuk, orlar
ve taraf
kitaplı ında
k n
bulund tıbbi
uğunu kont
tespit rold
etmişle en
rdir. geçi
Ayrıca rilm
bir ekte
kliması ve
, esas
tuvalet en,
ve avuk
banyo atlar
imkanl ı,
arı ile haft
avluya ada
bakan bir
bir kere
pencer kend
esi isini
vardır. ziya
Başvur ret
anın etme
kitapla ktey
ra, di.
gazetel 3
ere ve 4.
bir AİÖ
radyoy K,
a 16-
ulaşma 17
imkanı Şub
vardı, at
ancak 200
televiz 3
yona tarih
ya da inde
bir ki
telefon ziya
a retin
ulaşam de,
amakta avuk
ydı. atlar

1 ve ile
aile 199
üyeleri 8
nin yılla
başvur rı
ana arası
yapaca nda
kları çeşit
ziyaretl li
erin sık savc
sık ılıkl
kötü ar
hava taraf
koşulla nda
rı ve n
yetersi başv
z uran
ulaşım ın
araçları gıya
nedeni bınd
yle a
iptal hazı
edildiğ rlan
ini not an
etmişti diğ
r. r
iddi
Eana
. mele
Devlet rle
Güven birle
lik ştiril
Mahk en)
emesi' iddi
ndeki ana
Yargıl me
ama ile,
başv
3ıran
5. 1,
Ankara ulus
Devlet al
Güvenl topr
ik akla
Mahke rın
mesi bir
Savcısı kısm
, 24 ını
Nisan böl
1999 mek
tarihin ama
de cıyla
sunduğ eyle
u (ve m
1989 düze

nlemek May
le is
suçlam 199
ıştır. 9
Savcı, tarih
Türk inde
Ceza başv
Kanun uran
u'nun in
125. avuk
madde atlar
si inin
gereğın dava
ce dosy
başvur asın
anın a ve
ölüm iddi
cezasın ana
a mey
çarptırı e
lmasını ulaş
talep mala
etmişti ri
r. sağl
3nm
6. ıştır.
Dava Adli
dosyası mak
, amla
başvur r,
an dava
aleyhin dosy
de asını
farklı n bir
Devlet kop
Güvenl yası
ik nı
Mahke temi
meleri n
önünde ede
görüle med
n yedi ikler
ayrı i
dava için,
dosyası başv
nın uran
birleşti in
rilmesi avuk
suretiyl atlar
e 1,
17.000 kend
sayfad i
an getir
oluşmu dikl
ştur. 7 eri

fotoko Ank
pi ara'
makine da
si ile yapı
15 lan
Mayıs ilk
1999 iki
tarihin duru
de şma
dosyan da,
ın için
kopyal cü
anması taraf
nı ların
tamaml dava
amıştır ya
. İddia müd
makam ahil
ı, olar
başvur ak
anın katıl
Kenya' ma
da başv
yakala urul
nışı ve arı
Türkiy veya
e'ye İmra
getirili li
şi Ada
hakkın sı'n
daki da
bilgiler yapı
gibi laca
bazı k
belgele duru
ri dava şmal
dosyası ara
na hazı
ekleme rlık
yi olar
ihmal ak
etmişti ve
r. taraf

3arın

7. dava
Başvur ya
anın katıl
gıyabın ması
da, 24 nı ve
Mart dava
ve 30 yı
Mart halk
1999 ın
tarihler izle
inde mesi

ni 31
sağlam May
ak için is ile
oluştur 29
ulacak Hazi
önlemler
er gibi 199
usuli 9
sorunla tarih
r eleleri
alınmış arası
tır. nda,
Hükü İmra
met'e li
göre, Ada
başvur sı'n
anın da,
avukatı başv
arının, uran
24 in da
Mart katıl
1999 dığı
tarihin seki
de, z
Ankara duru
'daki şma
ilk yap
duruş mışt
madan ır.
çıktıkta Baş
n vura
sonra, n,
polis diğe
tarafın r
dan husu
taciz sları
edildiğ n
ine yanı
yönelik nda,
iddiala mah
r kem
hakkın eye,
da bir daha
ceza önce
soruştur save
rması ıya
açılmış ve
tır. yarg
3ca
8. verd
Devlet iği
Güvenl ifad
ik elere
Mahke bağı
mesi, 1

kaldığı Güv
nı enli
söylem k
ıştır. Mah
Başvur kem
an, esi'n
PKK'n in,
ın en AİH
üst S'ni
düzey n 6.
üyesi mad
ve desi
örgütü uyar
n lideri inca
olduğu bağı
nu, msız
örgüt ve
üyeleri taraf
ne sız
belirli bir
eyleml mah
er kem
yapmal e
arı için olar
talimat ak
verdiği algıl
ni ana
doğrul may
amıştır acağ
.ını
Başvur ileri
an, sür
tutukla müşt
ndığın ür.
dan Baş
beri vura
kötü n,
muame kend
leye i
maruz adın
kalmad a,
ıgını mah
veya kem
hakaret enin
e yarg
uğrama ı
dığını yetk
ifade isini
etmişti kabu
r. l
Başvur ettiğ
anın ini
temsile belir
ileri, tmiş
Devlet tir.

9. belir
Başvur tmiş
an, tir.
Kürt Önc
sorunu eleri
ile Kürt
bağlant köke
ılı nli
şiddet nüfu
eyleml sun
erinin bağı
sona msız
erdiril lığı
mesi için
için silah
Türk lı
Devleti müc
ile adel
işbirliğ eyi
i öng
yapma örm
ya üş
hazır olm
olduğu asın
nu a
söyley rağ
erek, men,
PKK'n bun
ın un,
silahlı Hük
mücad üme
elesini t'in
durdur Kürt
acağın köke
a söz nli
vermiş nüfu
ir. s
“Barış üzer
ve inde
kardeşl uyg
ik için ulad
çalışm ığı
ak ve siya
bu si
amaca bask
Türkiy ıya
e bir
Cumhu tepk
riyeti i
dahilin oldu
de ğun
ulaşma u
k” belir
istediği tmiş

tir. gide
Koşull n
ar şidd
değişin et
ce eyle
farklı mler
bir i ile
yaklaşığı ilgili
m ceza
uygula i
maya soru
karar mlul
verdiği uğu
ni ve redd
talepler ettiğ
ini ini
özerkli beya
kle ya n
da etmi
Kürtler ştir.
in Hük
kültüre üme
l t ve
hakları PK
nın K
demok arası
ratik ndak
bir i
toplum yakı
içerisin nlaş
de may
tanınm ı
asıyla vurg
sınırlad ula
ığını mak
belirtm ama
iştir. cıyla
PKK'n ,
ın PK
genel K ile
strateji müz
si için aker
siyasi eleri
soruml yürü
uluğu ten
kabul Hük
ettiğini üme
, ancak t
PKK'n yetk
ın ililer
açıklan inin,
an savu
politik nma
asının için
ötesine tanı

k lmiş
olarak tir.
dinlen 4
mesini 1.
talep Baş
etmişti vura
r. Bu nın
talep, avuk
Devlet atlar
Güvenl i,
ik müv
Mahke ekki
mesi lleri
tarafın ile
dan yapt
reddedi klar
lmiştir. 1

ğörü
0. şmel
Başvur ere
anın ilişk
avukatlı in
arının, kısıt
daha lama
fazla lar
kanıt ve
toplaya zorl
bilmek ukla
için ek rla
belge ilgili
sunulm olar
ası ak
veya Devl
daha et
fazla Güv
soruştu enli
rma k
yapılm Mah
ası kem
talepler esi'n
i, e
Devlet şika
Güvenl yette
ik bulu
Mahke nmu
mesi ştur.
tarafın Ögle
dan yem
gecikti eği
rme arala
taktiği rınd
olarak a
değerle müv
ndirilip ekki
reddedi lleri

ile başvuru
müzakere ve
ereden ve
bulunmayan
matlamlar
taleplerine
i, 1 sunu
Haziran 1999
tarihinde
Başvuru
değeri
yapılan
duruşma
matlamlar
Devlet
Güvenlik
birimi,
Mahkemeleri
nisi bir
tarafından
ortadan
dan
kabul
oluşturmuş
edilmiştir.
tir. Şu
Açın
vukatla
Devlet
r, 3 et
Haziran 1999
Güvenlik
nisi 1999
tarihinde
Mahkemeleri
yapılan
kem
duruşması'nı
maya
e
katılma
teşekkür
mıştır.
kkür
Talepleri
etmi
riştir.
üzerine 4
, bu 2.
duruşma
İddianamesi
manin
a
tutanak
mak
ları ve
amı,
dosyaya 8
a Hazi
konan
ran
belgele 199
rin 9
kopyaları
tarih
arı, 4 inde
Haziran
nihan 1999
i
tarihinde
görüş
de şleri

ni Büy
sunmu ük
ş ve Mill
Türk et
Ceza Mec
Kanun lisi,
u'nun 18
125. Hazi
madde ran
si 199
uyarınç 9
a, tarih
başvur inde,
anın, Ana
ölüm yasa
cezasın 'nın
a 143.
çarpıtı mad
lmasını desi
talep ni
etmişti deği
r. ştire
Bek,
aşvura Devl
nın et
avukatı Güv
arı, enli
nihai k
görüşle Mah
rini kem
hazırla eleri
mak 'nde
için 1 n
aylık aske
ertelem ri
e talep yarg
etmişti iç ve
r. savc
Devlet ıları
Güvenl çıka
ik rmiş
Mahke tır.
mesi, 22
azami Hazi
yasal ran
süre 199
olan 15 9
güne tarih
izin inde,
vermişti Devl
ir. et
4Güv
3. enli
Türkiy k
e Mah

kemele oku
ri duğ
Kanun unu,
u'nda başl
da anđı
benzer tan
değişik beri
likler yarg
yapılm ılam
ıştır. a
Aşle
skeri mler
yargıç ini
yerine taki
görevle p
ndirile ettiğ
n yeni ini
yargıç, ve
ilk duru
defa 23 şmal
Hazira ara
n 1999 katıl
tarihin dığı
de, nı
duruş belir
mada tmiş
görev tir.
almıştı B
r. aşvu
Devlet ranı
Güvenl n
ik avuk
Mahke atlar
mesi, ı,
yeni dava
yargıcı ile
n, Ceza önce
Muhak ki
emeleri bağl
Usulü antıs
Kanun ı
u'nun nede
381 ř niyl
2. e,
madde göre
si vlen
gereğin diril
ce, en
dava sivil
dosyası yarg
nı ve ıca
duruş itira
ma z
tutanak etmi
larını ştir.

Davad dinl
an edik
alınma ten
sı için sonr
yaptıkl a,
arı başv
başvur uran
u, 1,
Devlet Türk
Güvenl iye'
ik nin
Mahke topr
mesi ak
tarafın bütü
dan nlüğ
reddedi ünü
lmıştır. boz
4may

5. a
Aynı yöne
duruş lik
mada, eyle
başvur m
anın düze
avukatı nle
arı, mek
suçlam ve
alara bu
karşı ama
başvur çla
anın silah
esasa lı bir
ilişkin terör
savun örgü
masını tü
sunmu eğiti
ştur. p
4yöne

6. tme
Ankara k
Devlet suçl
Güvenl arın
ik dan
Mahke suçl
mesi, u
29 bul
Hazira muşt
n 1999 ur.
tarihin Söz
de, kon
başvur usu
anın mah
nihai kem
savun e,
masını Türk

Ceza lider
Kanun i
u'nun oldu
125. ğuna
madde kara
si r
gereğın ver
ce, mişt
başvur ir.
anı, Devl
idam et
cezasın Gıv
a enli
çarptır k
mıştır. Mah
Devlet kem
Güvenl esi,
ik başv
Mahke uran
mesi, ın
başvur verd
anın, ğı
Marksi ve
st- onu
Leninis n
t emir
ideoloj leri
iye ile
dayana tali
n matl
siyasi arın
rejime a
sahip daya
bir nan
Kürt kara
Devleti rları
oluştur n
mak ardı
için ndan
Türkiy ,
e PK
Cumhu K
riyeti'n taraf
in nda
toprak n
bütünl birç
üğünü ok
bozma silah
amacı lı
taşıyan saldı
bir rı,
örgütü bom
n balı
kurucu saldı
su ve rı,

sabotaj kaps
ve ayan
silahlı -
soygun binl
düzenl erce
ediğini ölü
n ve bu mü
şiddet ve
eyleml bu
eri tür
sırasın eyle
da mler
binlerc in
e ülke
sivilin, için
askerin oluşt
, polis urdu
memur ğu
unun, cidd
köy i
korucu tehd
sunun idi
ve dikk
memur ate
un alara
öldürül k,
düğün ida
ün m
tespit ceza
edildiğ sının
ini müe
belirtm bbet
iştir. haps
Mahke e
me, çevr
şiddet ilme
eyleml sine
erinin izin
pek vere
çok cek
sayıda hafif
olması letic
ve i
ciddiye sebe
tini, pleri
bunları n
n varlı
neden ğını
olduğu kabu
-yaşlıla l
rı, etme
kadınla mişt
rı ve ir.
çocukl
arı da

açıkl
adıg
Temyi 1
z kara
Başvu rla,
rusu 29
Hazi
4an
7. 199
Başvur 9
an, tarih
cezanı inde
n veril
ağırlığı en
sebebi ceza
yle, yı
herhalü tüm
karda yönl
kendili eri
ğinden ile
Yargıta ona
y mışt
incele ir.
mesine Yar
tabi gıta
tutulac y,
ak yeni
olan, yarg
yukarı ıcın
da yarg
belirtil ılam
en a
idam işle
kararın mler
a karşı ini
temyiz başı
başvur ndan
usunda beri
bulun izled
muştur iği
. ve
4kanu
8. nun,
Yargıta işle
y, 22 mler
Kasım in,
1999 deği
tarihin şikli
de k
aldığı sıras
ve 25 ında
Kasım kald
1999 ıklar
tarihin 1
de nokt

adan birç
devam ok
etmesi nede
ni nle,
öngörd duru
üğü şmal
dikkate arını
alındığ ,
ında, yetk
yargıla ili
ma oldu
sırasın ğu
da bölg
askeri e
yargıç dışın
yerine da
sivil yap
yargıç ma
atanma yetk
sının, isine
yargıla sahi
manın p
o ana oldu
kadar ğun
olan u
aşamal vurg
arının ula
tekrarl mışt
anması ır.
nı 4
gerekti 9.
rmediğ Yar
ine gıta
karar y,
vermişti dava
ir. nın
Yargıta esası
y yla
ayrıca, ilgili
kanune olar
n, ak,
Ankara başv
Devlet uran
Güvenl in,
ik PK
Mahke K'nı
mesi'ni n
n, kuru
güvenli cusu
k ve
nedenl başk
erini anı
de oldu
kapsay ğuna
an dikk

at silah
çekmiş li
tir. saldı
PKK'n rı ve
ın sabo
amacın taj
a ve düze
eyleml nled
erine, iğın
yani bu e
örgütü atıft
n a
silahlı bulu
bir nmu
mücad ştur.
elenin PK
ardında K'nı
n n
Türkiy kont
e'den rolü
kopartı altın
lacak da
bir işley
toprak en
parçası bir
üzerind siya
e bir si
Kürt (ER
Devleti NK)
kurma ve
yı bir
amaçla de
makta aske
olduğu ri
na ve (AR
bu NK)
amaçla kana
Silahlı t da
Kuvvet bulu
ler'e, nma
sanayi ktad
kurulu ır.
şlarına Geli
ve rini
turistik daha
tesisler çok
e “ver
Devleti giler
n den”
otorites ,
ini “par
zayıflat a
ma ceza
ümidiy ların
le dan”

, ileri
bağışla ne,
rdan, şidd
aidatlar ete
dan, başv
silahlı urm
soygun aları
, silah tali
kaçakç matı
ılığı ve nı
uyuştu ver
rucu miş,
kaçakç çarp
ılığı ışma
gelirler takti
inden kleri
elde ni
etmekt belir
edir. lemi
Yargıtı Ő,
y'a tali
göre, matl
başvur arın
an, bu a
üç uym
grubun ayan
hepsini lara
n ceza
liderliğ lar
ini ver
yapmış miş
tır. ve
Başvur sivil
an, halk
parti ı,
konfer söyl
ansları emle
nda ri
yaptığı eyle
konuş me
malard geçi
a, rnel
radyo eri
ve için
televiz kışkı
yon rtmı
progra Ştır.
mların PK
da ve K
eylemc taraf
ilerine nda
verdiği n,
emirler 197
de, 8
destekç yılın

dan dan
başvur kuru
anın lan
yakala ve
nmasın yöne
a kadar tilen
geçen PK
sürede K'nı
düzenl n,
enen ülke
şiddet nin
eyleml bütü
eri nlüğ
sonucu üne
nda karşı
(topla büy
m ük,
6.036 cidd
silahlı i ve
saldırı, acil
3.071 bir
bombal tehd
ı it
saldırı, oluşt
388 urdu
silahlı ğuna
soygun kara
ve r
1.046 ver
adam mişt
kaçırm ir.
a) Baş
4.472 vura
sivil, nin
3.874 suçl
asker, andı
247 ğı
polis eyle
memur mler
u ve in,
1.225 Türk
köy Cez
korucu a
su Kan
hayatın unu'
ı nun
kaybet 125.
miştir. mad
51esi
0. gere
Yargıtā ğinc
y, e
başvur suç
an sayıl
tarafın dığı

na ve 200
bu 1'de
hükmü deği
n Ştiril
uygula erek
nması ölü
için – m
PKK'n ceza
m sının
kurucu sava
su ve Ő
başkan hali
ı ve bu veya
örgütü çok
n yakı
düzenl n
ediği sava
Şiddet Ő
eyleml tehd
erinin idi
müseb altın
bibi da
olan – ya
başvur da
anın, terör
Şahsen suçl
bir arı
silah dışın
kullan da
masını veril
n mesi
gerekli ya
olmadı da
ęına uyg
hükmet ulan
miştir. ması
na

Ön

. İdam veril
Cezası mişt
nın ir.
Müeb 9
bet Ağu
Hapse stos
Çevril 200
mesi 2
tarih
5nde

1. yayı
Anayas nlan
a'nın an
38. 477
madde 1
si, sayıl
Ekim 1

kanun idda
ile, m
Türkiy ceza
e sı
Büyük müe
Millet bbet
Meclisi haps
, diğer e
hususla çevr
r ilen
meyanı bir
nda, hük
barış üml
zamanı ü,
nda haya
(yani tının
savaş geri
hali ve kala
çok n
yakın kısm
savaş ını
tehdidi ceza
dışında evin
) ölüm de
cezasın geçi
ı rnel
kaldır idir.
maya A
ve nkar
Ceza a
Kanun Devl
u da et
dahil Güv
ilgili enli
mevzu k
atta Mah
gerekli kem
değişik esi,
likleri 3
yapma Eki
ya m
karar 200
vermişti 2
ir. tarih
Yapıla li bir
n kara
değişik rla,
likler başv
sonucu uran
nda, a
terör veril
suçu en
nedeni idda
yle m
verilen ceza

sını suç
müebb arın
et dan
hapse suç
çevirm u
iştir. bulu
Mahke nan
me, kişil
başvur ere
anın veril
Türk en
Ceza ida
Kanun m
u'nun ceza
125. ların
madde in
si kald
uyarın ırılm
a ası
suçlan hük
dığı mü
eyleml de
erin dahi
barış l
zamanı olm
nda ak
işlendi üzer
ği ve e
terör 477
eyleml l
eri sayıl
oluştur ı
duğu Kan
hükmü un'u
ne n
varmışt bazı
ır. hük
Mml
ecliste erini
temsile n
ileri iptal
buluna i
n bir için
siyasi Ana
parti yasa
olan Mah
Milliye kem
tçi esi'n
Hareke e
t başv
Partisi, urud
barış a
zamanı bulu
nda nmu
terör ştur.

Anayas den
a önce
Mahke ,
mesi 143.
27 mad
Aralık dede
2002 Devl
tarhli et
bir Güv
kararla enli
bu k
başvur Mah
uyu kem
reddet eleri
miştir. 'nin

bir
başk
lan,

I. iki
İLGİL asil
İ İÇ ve
VE iki
ULUS yede
LARA k
RASI üyed
HUK en
UK oluşt
VE uğu
UYGU belir
LAM tilm
A ekte
ydi.

Devl

.

Devlet Güv
Güven enli
lik k

Mahk Mah
emeler kem
i'ne esi'n

İlişkin in

Hükü Baş
mler kanı,

bir
5asil

2. ve

Anayas bir
a'nın yede
18 k

Hazira üyes
n 1999 i

tarhlin sivil
de yarg

değiştir iç,
ilmesin diğe

r asil bulu
ve nur.
yedek
üye ise B
askeri aşka
yargıç n,
oluyor iki
du. asil

5ve

3. bir
Anayas yede
a'nın, k
18 üye
Hazira ile
n 1999 Cum
tarih huri
ve yet
4388 Savc
sayılı ısı,
Kanun' birin
la ci
değiştir sınıf
ilen a
143. ayrıl
madde mış
si yarg
uyarınç iç ve
a: Cum
huri
“yet
... Savc
Devlet ıları
Güvenl arası
ik ndan
Mahke ;
mesi'n Cum
de bir huri
başkan yet
, iki Savc
asil ve 1
bir Yar
yedek dım
üye ile cılar
Cumhu ı ise,
riyet diğe
Savcısı r
ve Cum
yeteri huri
kadar yet
Cumhu Savc
riyet ıları
Savcı arası
Yardı ndan
mcısı Yar
gıçla

r ve ve
Savcıla 439
r 0
Yükse sayıl
k ı
Kurulu Kan
'nca un
özel ile
kanund yapı
a lmiş
gösteril tir.
en 439
usule 0
göre 4 sayıl
yıl için ı
atanırla Kan
r; un'u
süresi n
bitenle geçi
r ci
yenide birin
n ci
atanabi mad
lirler... desi
” gere
ğinc
5,

4. Devl
Devlet et
Güvenl GÜV
ik enli
Mahke k
meleri Mah
hakkın kem
daki eleri
2845 'nde
sayılı göre
Kanun' v
da yapa
yargıç n
ve Ask
Cumhu eri
riyet Haki
Savcıla m ve
rının Savc
atanma ıları
sına n
ilişkin göre
gerekli v
değişik sürel
likler, eri,
22 bu
Hazira Kan
n 1999 un'u
tarih n

yayınla arını
nmasın n
dan tama
itibare mını
n sona veya
erer bir
(22 kısım
Hazira mını
n yaba
1999). ncı
Aynı bir
Kanun' Devl
un etin
geçici haki
üçüncü miy
madde eti
si altın
uyarınca
a, koy
Devlet may
Güvenl a
ik veya
Mahke Devl
meleri etin
önünde istik
görüle lalin
n i
davalar tenk
, ise
kanunu veya
n birli
yayınla ğini
ndığı boz
tarihte may
davanı a
n veya
gelmiş Devl
olduğu etin
aşamad haki
an miy
devam eti
eder. altın
da

Bulu

. **Türk** nan
Ceza topr
Kanun akla
u'nun rdan
125. bir
Madd kısım
esi mını
Devl
'et
Devlet idar
toprakl esin

den da
ayırma göza
ğa lti
matuf süre
bir fiil sinin
işleyen uzatı
kimse lmas
ölüm ı
cezası emri
ile veril
cezalan en
dırılır.” bir
kims

€

. sözk
Tutukl onus
amanı u
n kara
Yasallı ra
ğının karşı
İncele ilgili
nmesi Sulh
Haki
5mi'n

5. Ceza e
Muhak başv
emeleri urab
Usulü ilir
Kanun ve
u'nun serb
128. est
madde bira
sinin 4. kılm
fıkrası ayı
(18 sağl
Kasım ayab
1992 ilir.
tarih **5**

ve **6.**
3842/9 Kan
sayılı un
kanun Dışı
ile Yak
değişik alan
) an
uyarınç veya
a, Tutu
yakala klan
nan an
ve/vey Kim
a bir seler
savcı e
tarafın Taz
dan min
hakkın at

Verilm yazıl
esi 1
Hakkın olar
daki ak
466 hem
Sayılı en
Kanun' bildi
un 1. rilm
madde eyen
si ;
uyarinc ( )
a: 3)
Yak
alanı
“(1) p
Anayas veya
a ve tutu
diğer klan
kanunl ip da
arda kanu
gösteril ni
en hal süre
ve si
şartlar için
dışında de
yakala yarg
nan iç
veya önü
tutukla ne
nan çıka
veyahu rilm
t ayan
tutuklu ;
lukları ( )
nın 4)
devamı Yar
na giç
karar önü
verilen ne
; çıka
(rilm
2) aları
Yakala için
ma kanu
veya nda
tutukla belir
ma tilen
sebeple süre
ri ve geçti
hakları kten
ndaki sonr
iddiala a
r yarg
kendile iç
rine kara

rı veril
olmaks mesi
ızın ne
hürriye mah
tlerind al
en olm
yoksun adığ
kılınan ma
; kara
(r
5) veril
Yakala en;
nıp ( )
veya 7)
tutukla Mah
nıp da kum
bu olup
duruml da
arı tutu
yakınla klu
rına kald
hemen ığı
bildiril süre
meyen; hük
(üml
6) ülük
Kanun süre
dairesi sind
nde en
yakala fazla
ndıktan olan
veya veya
tutukla tutu
ndıktan klan
sonra dıkt
hakları an
nda sonr
kovuşt a
urma sade
yapılm ce
asına para
veya ceza
soruştu sına
rma mah
açılma kum
sına edile
yer n
olmadı kims
ğına eleri
veyahu n
t uğra
beraatl yaca
erine kları
veya her
ceza türlü

zararla görü
r, bu len
kanun dava
hüküm lard
leri a,
dairesi 144.
nde mad
Devlet deni
çe n 18
ödenir” Kası
m
199
57. 2
Ceza tarih
Muhak li
emeleri deği
Usulü şikli
Kanun kten
u’nun önce
144. ki
madde hali
si yle
uyarınç örtü
a, kural şen
olarak, hük
yakala mü
nan uyg
veya ulan
tutuklu mak
buluna tayd
n kişi 1.
vekalet Söz
name kon
aranma usu
ksızın hük
yasal me
temsile göre
isi ile ,
her ceza
zaman yarg
özel ılam
görüş ası
me başl
yapabil ama
ir. dan
Sözko önce
nusu sanı
dönem k ile
de avuk
Devlet at
Güvenl arası
ik nda
Mahke yapı
meleri laca
nde k

görüş mad
melerde desi
e ise
devleti şu
n adli şekil
servisi dedi
nden r:
bir
yetkili “
buluna Bir
bilmek devl
teydi. et,
yasa
ların
da,
sava
ş
veya

D. yakı
Avrup n
a sava
Konse ş
yi ve tehli
Ölüm kesi
Cezası zam
anın
5la

8. işlen
AİHS’ miş
nin 6 olan
No’lu fiille
Protok r
ol’ü için
uyarınca ölü
a (1. m
madde) ceza
: sını
“Ölüm öng
cezası öreb
kalkac ilir;
aktır. bu
Hiç ceza
kimse ,
bu anca
cezaya k
çarpıtı yasa
lamaz nın
ve belir
idam ledi
edilem ği
ez”. 6 halle
No’lu rde
Protok ve
ol’ün onu
2. n

hüküm in
lerine her
uygun şart
olarak altın
uygula da
nabilir. kald
İlgili ırılm
Devlet, asını
sözkon öng
usu ören
yasamı AİH
n bu S'ni
durum n 13
a No'l
ilişkin u
hüküm Prot
lerini okol
Avrupa 'ü, 3
Konse May
yi is
Genel 200
Sekrete 2
ri'ne tarih
bildirir inde
.” imza

ya
Çaıl

No'lu mışt
Protok ır.
ol 13
Avrupa No'l
Konse u
yi'nin Prot
kırk okol
dört 'ün
üyesi Öns
tarafın özü
dan uyar
onayla inca:
nmiş
ve “
diğer Aşa
iki ğıda
ülke imza
(Mona sı
ko ve bulu
Rusya) nan
tarafın Avr
dan upa
imzala Kon
nmiştir seyi
.” üyes

İ

lüm
cezasın

Devletl Tem
er, el
Özg
Dürlü
emokra kleri
tik bir nin
toplum Kor
da unum
herkesi asın
n a
yaşama İlişk
hakkını in
n temel Sözl
bir eşm
değer e'ni
olduğu n
ve (aşa
ölüm ğıda
cezasın “Söz
ın leşm
kaldırıl e”
masını diye
n bu anıl
hakkın mışt
korun ır)
masınd temi
a ve nat
tüm altın
insanla a
rın aldı
niteliği ğı
nden yaşa
doğan ma
onurun hakk
tam ının
olarak koru
tanınm nma
asında sını
büyük güçl
önem endi
taşıdığı rme
inancıy k
la; dile
ğiyıl
R;
oma'da
4 S
Kasım traz
1950'd burg
e 'da
imzala 28
nan Nisa
İnsan n
Hakları 198
ve 3'te

imzala A
nan şağı
Sözleş daki
me'ye husu
Ek, slard
Ölüm a
Cezası anla
nın şmış
Kaldırı lardı
lmasın r..."
a Dair
6. 1
Protok 3
ol'ün No'l
savaş u
ya da Prot
yakın okol
savaş 'ün
tehlike 1.
si mad
zamanı desi
nda ne
işlenmi göre
ş olan :
fiiller
için "
verilen Ölü
ölüm m
cezalar ceza
mı sı
sözleş kald
me dışı ırıla
tuttuğu caktı
nu r.
gözönü Hiç
nde kims
bulund e bu
urarak; ceza
ya
Ölüm Qarp
lüm tırıla
cezasın maz
ı tüm ve
koşulla ida
rda m
kaldır edile
mak mez.
için "

son
adımı 1
atmaya 3
karar No'l
vererek u
, Prot
okol

Avrupa Konseyi'nin Parlak üç üyesi tarafından Meclis'te imzalanmış ve 'Her dokuz üye tarafından İda onaylanmıştır. Cezası Onuncu Kaldırılan onaylanmasında Haklarında, Avrupa Temmuz İnşaat 2003 tarihindeki yürürlükte Sözlüğe girmişti'nir. Avrupa Protokolü'ne Tasarım Üçüncü Devlet (Ermenistan, Azerbaycan ve Rusya) (2002) henüz Görüşülmesi'nde imzalanmamıştır. İktisat Avrupa alara

atıfta ve
bulun küçü
muştur ltüc
: ü bir
ceza
“öldü
...konu ğu,
hakkın en
da teme
verdiği l hak
son olan
kararla yaşa
rda ma
("Avru hakk
pa: ina
Ölüm yöne
Cezası lik
ndan bir
Arınımı ihlal
ş Bir teşki
Kıta" l
hakkın ettiğ
daki i ve
1187 ölü
Sayılı m
Karar ceza
(1999) sının
ve huk
"Avrup uku
a n
Konse üstü
yi nlüğ
Gözle ü ile
mci yöne
Ülkeler tilen
i'nde ,
Ölüm uyga
Cezası r,
nın dem
Kaldırı okra
lması" tik
hakkın topl
daki uml
1253 arda
Sayılı yeri
Karar olm
(2001) adığ
) ölüm ı
cezasın inan
ın cını
uygula yine
nmasın lemi
ın ştir"
insanlı (2.
k dışı

paragraf ilgilidir,
f). daha
mod
tern
arlameler ulus
nterler al
Meclis anay
ayrıca asal
şunları ar ve
belirtmiş ulusl
iştir : arar
ası
“anla
Avrupa Şişma
İnsan meti
Hakları nleri
Sözleş nin
mesi’ni bu
n 2. tür
cümles hük
inde üml
halen er
idam içer
cezası me
bulun mesi
maktad gerç
ır. Bu eği
cümle ile
in de
siline güç
si ve kaza
bu nmiş
suretle tir.”
teori (5.
ile para
uygula graf)
manın
birbiri 5
ne 9.
uyumlu Avr
u hale upa
getiril Kon
mesi sey
uzun Bak
zaman anla
dır r
Parlam Ko
enterle mite
r si
Meclisi taraf
’nin nda
ilgi n,
alanında 15
adır. Tem
Bu muz

2002 **rara**
tarihin **sı**
de **Geli**
yayınla **şmel**
nan **er**
“İnsan
Hakları **6**
ve **0.**
Terörle İda
Mücad m
ele ceza
Hakkın sının
da uyg
İlkeler ulan
”in X § ması
2. ile
madde ilgili
si birç
uyarınç ok
a: dava
“da,
Terör Birl
eylemi eşmi
nedeni ş
yle Mill
hüküm etler
giymiş İnsa
kişiyen
hiçbir Hakl
şart arı
altında Ko
ölüm mite
cezası si,
verile Ulus
mez; larar
böyle ası
bir Med
cezanı eni
n ve
verilm Siya
esi si
halinde Hakl
, bu ar
ceza Sözl
infaz eşm
edilem esi’n
ez.” in
14.
Enad
. İdam desi
Cezası ile
İle sağl
İlgili anan
Diğer güve
Ulusla ncel

er ihlal yarg
edildiğ ılam
i a
takedird sonu
e, infaz cund
edilen a
bir ida
ölüm m
cezasın ceza
ın, sının
Sözleş veril
me'nin mesi
ölüm ...
cezasın sözl
ın eşm
uygula enin
nmasın 6.
a izin mad
veren desi
halleri ne
tanımla yöne
yan 6. lik
madde bir
sinin 2. ihlal
fıkrası teşki
na l
aykırı etme
olacağı kted
nı ir.
belirtm Ko
iştir. mite
'nin
B(7).
eid/Ja gene
maika l
(no yoru
250/19 mun
87) da
davası belir
nda, ttiği
Komite üzer
şunları e,
ifade ida
etmişti m
r : ceza
sının
'şade
Sözleş ce
me huk
hüküm uka
lerine uyg
uyulma un
ksızın olar
yapılan ak
bir ve

Sözleşme hükümlerine aykırı olmaya caka şekilde uygulanabileceği hükmü, “bağımsız bir mahkeme tarafında adil yargılama, suçluluğu ispat edilene kadar masumiyet karinesi, savunmaya yönelik asgari güvenceler ve daha yüksek bir mediyiz hakkı dahil, Sözleşme’de belirtilen usule ilişkin güvencelere uyulması

45/D/3 Gör
49/198 üş
9 OC-
[1992] 16/9
) 9),
davalar adil
ında da pros
Komite edür
benzer güve
gözlem ncel
lerde erini
bulun n
muştur bazı
. koşu
Alar
merika altın
Arası da
İnsan ida
Hakları m
Mahke ceza
mesi'ni sına
n, izin
“Olağa vere
n n
Kanun Ame
Yolları rika
nın n
Güven İnsa
ce n
Altına Hakl
Alınma arı
sı Sözl
Çerçev eşm
esinde esi'n
Konsül in 4.
er mad
Yardı desi
m bakı
Hakkın mın
da dan
Bilgi adil
Alma yarg
Hakkı” ilan
ile ma
ilgili güve
olarak nces
hazırla inin
nan bir anla
tavsiye mını
görüşü incel
nde (1 emiş
Ekim tir.
1999 Söz
tarihli kon
İstişari usu

tavsiye ve
görüşü uyg
nde ulan
şunlar acağ
belirtil inı
miştir: gözl
emle
“diği
134. ni
Ameri hatır
kan latm
Sözleş ak
mesi’ni fayd
n 4. alı
madde olac
sine aktır
ilişkin .
daha Ulus
önce larar
yapılan ası
bir Med
incele eni
mede ve
(İdam Siya
Cezası si
na Hakl
Getiril ar
en Sözl
Sınırla eşm
malar, esi’n
8 Eylül in 6.
1983 mad
tarihli desi
Tavsiy ve
e Sözl
Görüşü eşm
OC- e’ni
3/83, n 4.
Dizi A, mad
No 3), desi,
Mahke adli
me’nin usull
, ölüm ere
cezasın çok
in ‘hiç sıkı
kimse bir
keyfi bağl
olarak ılık
öldürül gere
emez’ ktir
kuralı mek
gözetil te ve
erek ölü
verilec m
eğini ceza

sının ülke
infazın ler
ı 'en için
ağır istis
suçları nası
a' z
sınırlan olar
dırmak ak,
tadır. huk
Dolayı uki
sıyla güve
her iki ncel
Sözleş er
me'de bakı
de mın
idam dan
cezasın en
m sıkı
infazın dene
ı timi
sınırlan n
dırmay uyg
a ve ulan
nihai ması
olarak zoru
da nlul
kaldır uğu
maya nu
yönelik doğ
bir uran
belirgi ulusl
n bir arar
eğilim ası
vardır. kabu

l
gör

35. müş
Diğer bir
Ameri kura
ka l
Arası hali
ve ne
evrens gel
el mişt
belgele ir.
rde de Ölü
belirgi m
n olan ceza
bu sına
eğilim çarp
idam tırıl
cezasın mış
m bir
bulund kişinin
uğu in

ekece yuce
gi hak
cezanı olan
n insa
ozellikl n
e ciddi haya
ve geri tının
donul tehli
mez kede
dogası oldu
gozonu gu
ne duru
alındıg mlar
ında, da
bilgi sozk
edinme onus
hakkını u
gozetm kanu
e n
yukum yoll
lulugu arı
nun daha
daha da
da buy
zorunl uk
u bir one
hale m
geldigi kaza
gorulm nma
ektedir ktad
. ır.

Sağladı
gi tum 1
hak ve 36.
guvenc İnfā
eler ile z
olağan edile
kanun n
yolları olu
her m
durum ceza
da sının
gozetili telaf
rse, her i
insan edile
hakları me
sozles mesi
mesind nede
e ve niyl
bildiris e,
inde sozk
taninan onus
ve u
koruna guve
n en ncel

erin ifad
ihlal e
edilme etmi
sini ve Ştir:
sonuç
olarak “
insan Ölü
hayatın m
a keyfi ceza
olarak sının
son çok
verilm ağır
esini ve
engelle telaf
mek i
için edile
Devleti mez
n nitel
hukuki iği
güvenc gözö
eleri en nüne
sıkı ve alın
en katı dığı
Şekilde nda,
uygula bütü
ması n
gerekm hak
ektedir ve
” güve
ncel
Ari
merika ile
Arası birli
Mahke kte
me, 21 olağ
Hazira an
n 2002 kanu
tarihli n
Hilaire yolll
, arın
Consta a ve
ntine süre
ve cine
Benja uyul
mine ması
ve daha
Diğerl da
eri/Tri öne
nidad m
ve kaza
Tobag nma
o ktad
kararın ır”.
da (Ő
Şunları 148)

halleri
H ve
UKUK yasa
da
belir
AİHS' lene
NİN 5. n
MAD yoll
DESİ ar
NİN dışın
İHLA da
L hiç
EDİL kims
DİĞİ e
İDDİA özgü
SI rluğ
ünde
6

1. yoks
Başvur un
an, bira
AİHS' kıla
nin 5 maz:
§§ 1, 3 .
ve 4. .
maddel ( )
erinin c)
ihlal Bir
edilme suç
sinden işled
şikayet iği
çi hakk
olmuş tında
ur. Bu geçe
maddel rli
erin şüph
ilgili e
hüküm bulu
leri nan
şöyledi veya
r: suç
'işle

1. mesi
Herkes ne
in kişi ya
özgürl da
üğü ve suçu
güvenli işled
ği ikte
hakkı n
vardır. sonr
Aşağıd a
a kaç
belirtir ması
en na

engel hem
olmak en
zorunl bir
uluğu yarg
inancın iç
1 veya
doğura adli
n göre
makul v
nedenl yap
erin may
bulun a
ması yasa
dolayıs yla
ıyla, yetk
bir ili
kimsen kılın
in mış
yetkili diğe
merci r bir
önüne göre
çıkaryl vli
mak önü
üzere ne
yakala çıka
nması rılır;
ve kend
tutuklu isini
durum n
da mak
bulund ul
urulma bir
sı; süre
için
3le

. Bu yarg
madde ilan
nin 1.c ma
fıkrası veya
nda adli
öngörü kov
len uştu
koşulla rma
r sıras
uyarınd a
a serb
yakala est
nan bıra
veya kılm
tutuklu a
durum hakk
da ı
buluna vard
n ır.
herkes Salı

verilm kend
e, isini
ilgilini serb
n est
duruş bira
mada kma
hazır sı
bulun için
masını bir
sağlaya mah
cak bir kem
teminat eye
a başv
bağlan urm
abilir. a
hakk
4na
sahi
Yakala ptir.
ma
veya H
tutuklu ükü
durum met,
da 5 §§
bulun 1, 3
ma ve 4
nedeni mad
yle dele
özgürl r
üğünde uyar
n inca
yoksun yapı
kılınan lan
herkes, şika
özgürl yetle
ük rle
kısıtla ilgili
masını olar
n ak,
yasaya iç
uygunl huk
uğu uk
hakkın yoll
da kısa arımı
bir n
süre tüke
içinde tilm
karar ediğ
vermes ini
i ve iddi
yasaya a
aykırı etmi
görülm ştir.
esi Büy
halinde ük

Daire, madde 5
bu ilk defa
itirazın
5 § 4 aksine,
madde ne,
si göza
uyarınca
a süre
yapılan cini
şikayet n
in yasa
esasları ya
yla uyg
yakınd unlu
an ğun
ilgili un
olduğu dene
kanısının
a ceği
varmış bir
ve bu kanu
nedenl n
e yolu
sözkon na
usu başv
itirazı, urm
Daire a
gibi ilk hakk
olarak ina
ilgilene sahi
ceği p
şikayet olm
le adığ
birlikte nda
incele n
meye şika
karar yetçi
vermiş ol
ir. uğu
r.

A

. 1
AİHS' .
nin 5 § Baş
4 vura
Madd nin
esi gör
üşle
6i

2.
Başvur 6
an, 3.
AİHS' Baş
nin 5 § vura
4 n,

Büyük 1
Daire' olm
den adan
Daire' itira
nin z
gözaltı mer
nin ciine
yasallı başv
ğını urm
denetle asını
yecek sağl
etkili ayac
bir ak
hukuk huk
yolu uk
bulun eğiti
madığı mi
saptam bulu
asını nma
onayla mak
masını tadır
istemiş .
tir. Ayrı
Başvur ca,
an, böyl
gözaltı e bir
nın ilk başv
on urud
günü a
boyunc bulu
a nma
incom k
munica için
do gere
(dışarı kli
dakiler olan,
le yaka
görüş t lan
ürülme ması
den) yla
tutuldu ilgili
ğunu belg
ve elere
avukatı ulaş
arıyla ma
görüş e firs a
mediği tı
ni kend
belirtm isine
iştir. veril
Başvur me
anın, mişt
avukatı ir.
arının Baş
yardım vura

n, mad
kendi desi
durum nin
unda ihlal
Sulh edil
Hakimi diği
'ne ya ne
da dair
Devlet yapt
Güvenl iği
ik sapt
Mahke ama
mesi nin
Hakimi sebe
'ne pleri
yapılac ne
ak itira
başvur z
unun, etmi
başarıs Ştir.
ızlıkla Hük
sonuçl üme
anması t,
kesin Dair
olan e
yetersi duru
z ve Şmal
göz arın
boyayı da
cı bir oldu
hukuk ğu
yolu gibi,
olacağı bütü
nı ileri n 5.
sürmüş mad
tür. de

Şika
Őyetle

. ri
Hükü hakk
met'in nda,
görüşl iç
eri huk

uk
yoll

4. Bu arını
noktad n
a tüke
Hükü tilm
met, ediğ
Daire' ine
nin dair
AİHS' ilk
nin 5 Ő itira
4 zda

bulun met,
muştur şüph
. Ne elile
başvur re
anın göza
avukatlıtına
arı, ne alın
de mala
yakın rının
akrabal yasa
arı ya
tarafın uyg
dan, unlu
Mudan ğun
ya un
Asliye dene
Hukuk tlen
Mahke mesi
mesi'n için
e ya da ya
Ankara da
Devlet Savc
Güvenl i'nin
ik göza
Mahke lti
mesi'n sürel
den bir erini
yargıca n
, uzatı
başvur lmas
anın ma
yakala ilişk
nmasın in
a ya da emri
gözaltı ne
na karşı
alınma itira
sına, zda
gözaltı bulu
nın nma
uzunlu k
ğuna üzer
ya da e
hakkın Sulh
daki Haki
tutukla mi'n
ma e
kararın başv
a karşı urm
başvur a
uda hakk
bulunu ı
lmamış vere
tır. n
Hükü CM

UK'un ksızı
128 § n
4 böyl
madde e bir
sine başv
atıfta urud
bulun a
muştur bulu
. Sulh nabi
Hakimi lece
, ğini
başvur ekle
unun mişt
yerinde ir.
olduğu 6
na 5.
karar Hük
verdiği üme
tacdird t,
e, göza
polise ltına
şüpheli alın
yi daha mala
fazla rın
sorgula yasa
mama ya
ve uyg
şüpheli unlu
yi ğun
hemen un
Cumhu dene
riyet tlen
Savcısı mesi
huzuru için
na göza
getirm ltınd
e emri aki
verebil kişil
ir. er
Hükü taraf
met, ında
CMU n
K'un yapı
144. lan
madde başv
sine urul
dayana arı
rak, incel
başvur eyen
anın ve
temsilc bu
ilerinin kişil
vekalet erin,
name Cum
aranma huri

yet e ve
Savcısı kişin
'ndan in
gözaltı yokl
süresin uğu
in nda
uzatılm kara
asına ra
ilişkin bağl
emir anm
gelme iştir.
mesi
üzerine 3

'kanuni *AİH*
gözaltı *M'n*
süresi *in*
sonund *değe*
a, *rlen*
yargıla *dir*
ma *mesi*

öncesi
tutuklu 6

luğa 6. 5
karar § 4
veren mad
hakim desi
önüne nin
çıkaryl gere
masını ktird
talep iği
eden huk
mahke uk
me yolu
kararla yarg
rından ısal
örnekle nitel
ri ikli
Büyük olm
Daire' alıdı
ye r; bu
sunmu "ilgi
ştur. li
Hükü kişin
met'in in
gönder bir
mede mah
bulund kem
uğu e
başvur huzu
uların runa
her çık
biri, ması
kağıt ve
üzerind bizz

at ya Ayrı
da ca, 5
gerekti § 4
ği mad
yerde desi,
temsili göza
bir ltını
şekilde n
yargıla yasa
nma ya
fırsatın uyg
a unlu
erişme ğu
si, aksi hakk
takdird inda
e kara
kişinin r
özgürl ver
ükten mey
mahru e
m çağr
olma ılan
konula mah
rında kem
uygula enin,
nan göza
usulün ltını
temel n
güvenc yasa
elerini dışı
n olm
kendisi ası
ne duru
verilmi mun
ş da
olacağı serb
” est
anlamı bira
na kma
gelmek emri
tedir çıka
(bkz. rma
Winter yetk
werp / isini
Hollan haiz
da, 24 olm
Ekim asını
1979 gere
tarihli ktir
karar, mek
A tedir
Serisi (bkz
no. 33, .
s. 24, § *Wee*
60). *ks* /

İngilte Seri
re, 2 si
Şubat no.
1987 40,
tarihli s.
karar, 18-
A 19,
Serisi §§
no. 36-
114, s. 40).
30, § 6
61). 8.

Hük
7. üme
Ayrıca, t'in
uluslar verd
arası iği
hukuk yarg
un ısal
genel kara
olarak r
kabul örne
gören kleri
kuralla ni
rına incel
uygun edik
olarak, ten
başvur sonr
anı a
mevcut AİH
iç M,
hukuk yere
yolları l
nı mah
tüketm kem
e eleri
zorunl n bu
uluğun dava
dan lard
kurtara aki
n özel (yak
sebeple alam
r a,
olabilir göza
(bkz. lti
Van ya
Ooster da
wijck / bu
Belçik göza
a, 6 ltilar
Kasım ın
1980 uzun
tarihli luğu
karar, na
A ilişk

in ver
davalar me
) mişt
gözaltı ir.
nın Bu
yasaya mah
uygunl kem
uğunu eler
incele yaln
mesini ızca,
n, 5 § ilgili
4 kişil
madde eri
sinin duru
şartları şma
na iki önce
bakımd si
an göza
uymadı ltınd
ğını an
tespit soru
etmişti mlu
r. İlk yarg
olarak, ıca
yerel gön
mahke der
meler, mişt
kararla ir.
rın İ
hiçbiri kinc
nde, i
kanuni olar
sürenin ak,
dolmuş Hük
olduğu üme
nu t'in
saptadı bahs
klarınd ettiğ
a ya da i
Cumhu kara
riyet rlarl
Savcısı a
gözaltı sonu
nın çlan
uzatılm an
asını yarg
emret ılam
mediği aları
nde n
bile, hiçb
mahku irind
mun e,
salıveri alık
lmesin onm
e karar uş

kişi göza
mahke ltına
me alın
huzuru ması
na ndan
çıkma en
mıştır. az
Yargıcı iki
n yıl
incele sonr
mesi a
yalnızc veril
a, ilgili mışt
avukatı ir.
n 7

yaptığı 0.
başvur Baş
unun vura
ardında nın
n evrak göza
üzerind ltınd
en a
gerçekl bulu
eştiril ndu
mıştır. ğu

6üre

9. Bu zarfi
hukuk nda
yolunu kend
n isini
etkinli n
ĝini için
göster de
mek buld
için uĝu
Hükü özel
met'in şartl
dayand arla
ıĝı ilgili
yargısa olar
l ak
kararla AİH
r, 2001 M,
ve Dair
2003 e'ni
yılların n,
da, dava
yani, şartl
şimdik arını
i n
davada başv
başvur uran
anın in
yakala Hük
nıp üme

t'in bira
gönder kilm
mede ası,
bulund huk
uğu uk
hukuk yolu
yoluna nu
başvur bizz
masını at
imkans kull
ız anm
kıldığı asını
saptam enge
asına llem
katılma iştir.
mak Baş
için vura
hiçbir n
sebepe huk
görme uk
mekted eğiti
ir. mi
Daire, alma
vermiş miş
olduğu olup
kararda ,
şu hiçb
şekilde ir
değerle şekil
ndirme de
yapmış göza
tır ltınd
(bkz. ayke
12 n bir
Mart avuk
2003 ata
tarihli danı
karar, şma
§§ 72- imk
74): anı
bulu
"İnma
...İlk mak
olarak, tayd
başvur ı.
anın Anc
tutuldu ak,
ğu AİH
koşulla M'n
r ve in
özellikl yuka
e rıda
tamam belir
en tek ttiği
başına gibi.

..., 5 § başv
4 uran
madde a
sinde danı
gönder şma
mede dan
bulunu göza
lan ltına
takibatlı itira
ar adli z
nitelikl edeb
i ilece
olmalı kleri
dır. argü
Böyle man
koşulla ıyla
r ilgili
altında olar
başvur ak
andan, AİH
avukatı M,
nın başv
yardım uran
ı in
olmada avuk
n at
gözaltı grub
nın unu
yasaya n,
uygunl kend
uğuna isini
ve tems
uzunlu il
ğuna etme
itiraz yetk
etmesi isine
beklen sahi
emez. p tek
üyes
.inin
.. hare
İkinci kette
olarak, rinin
başvur polis
an ya taraf
da nda
yakın n
akrabal enge
arı llen
tarafın diği
dan ni
talimat gözl
verilen emle
avukatlı mişt
arın, ir...

Başvuruların ak, ailesi yalnızca tarafından başvuru tutulan uran diğer in avukatı göza arın, ltında başvurulan tutulmuş gözaltı duğundayken u n süre kendisi yle ilgili görüş olarmeleri ak mümkün AİH ün M, olmaması başvuru ıştır. uran Ayrıca, a gözaltı karşı nın getirilen dışı suç şartları amel karşısı arında ciddiyeti an, ni ve gözaltı göza nın ltı yasaya süre uygunluğuna yere itiraz l etmek mev için işe zuat yaraya a bilecek belir Nairobi tilen i'deki süre olayları yi la ilgili geç doğrudan med an işi bilgini gerç n ana eğin kaynağı i ydı. gözö nüne alma ..Son ktad

ir. nin
AİHM, ver
bu miş
koşulla oldu
rda, bu ğu
konu kara
hakkın rın
da 75.
bölge para
hakimi grafi
ne nda
yapılan belir
bir tilen
başvur sebe
unun pler
çok az (göz
bir altın
başarı ın
beklent yasa
isinin dışı
olacağı olm
kanısının ası
dadır.” duru
mun
7da

1. mah
Büyük kem
Daire, enin
Hükü salıv
met’in erm
Daire e
önünde kara
, rı
başvur çıka
anın rma
466 ya
sayılı da
Kanun göza
uyarınç ltını
a n iç
tazmin huk
at uka
isteyeb uyg
ileceği un
ni olm
iddia ası
etmesi duru
yle mun
ilgili da
olarak, AİH
böyle S’ni
bir n
iddianı ihlal
n, i
Daire’ nede

niyle sebe
tazmin pler
ata den
hükmet dola
me yı, 5
yetkisi § 4
nin mad
olmam desi
ası) nin
nedeni ihlal
yle 5 § edil
4 diği
madde ne
sinin kara
gerekti r
rdiği ver
türden mişt
bir ir.
başvur
u yolu **B**
oluştur .
amaya **AİH**
cağı **S'ni**
kanısın **n 5**
dadır. § **1**
Ma
2. ddes
Yukarı **i**
da
sözü **7**
edilen **3.**
nedenl Baş
erden vura
dolayı n,
AİHM, uyg
AİHS' ulan
nin 5 abile
§§ 1, 3 cek
ve 4. iade
maddel süre
eri ci
uyarını izlen
a med
yapılan en,
şikayet kanu
lerle na
ilgili aykırı
olan rı
ilk olar
itirazı ak
reddet özgü
miştir. rlüğ
AİHM ünde
ayrıca, n
aynı mah

rum ni
bırakıl bekl
masınd eyen
an Türk
şikayet yetk
çi ililer
olmuş in
ur. Bu bulu
nedenl ndu
e, ğu
AİHS' Türk
nin 5 § uçağ
l ma
madde gön
sinin deril
ihlal mesi
edildiğ nin
ini Ken
iddia ya
etmişti ege
r. men
liğın
In ya
da

Başvu ulusl
ranın arar
görüşt ası
eri huk
uku
7n

4. ihlal
Başvur i
an, anla
Türk mın
yetkilil a
eri gel
tarafın mey
dan eceğ
gözaltı i
na yön
alınma ünde
sının Dair
yasal e'ni
olduğ n
ve yap
Kenyal mış
ı oldu
yetkilil ğu
er sapt
tarafın amal
dan ele ara
geçirili itira
p z
içinde etmi
kendisi ştir.

Yetk
u ililer
bağlam taraf
da ında
başvur n
an, çıka
yetkile rtılm
rinin iş
ötesind olm
e ası
yurtdış ve
ında İnter
operas pol
yon taraf
yapan ında
Türk n
yetkilil çıka
eri rtıla
tarafın n
dan kırm
kaçırıl ızı
dığına bült
ve en,
gözaltı Türk
nın Devl
yasadış eti'n
ı in
olmadı yetk
ğını ililer
kanıtla ine
ma yurt
yüküm dışın
lülüğü da
nün faali
Hükü yet
met'e göst
düştüğ erm
üne e
dair yetk
prima isi
facie ver
delil me
(kati mişt
olmaya ir.
n Baş
karine) vura
bulund n bu
uğunu nokt
ileri ada,
sürmüş terör
tür. ist
Tutukl oldu
ama ğun
emrini u
n Türk inka

r etmiş i
ve me
eyleml murl
erinin ar ve
Kürtler Türk
in Hük
hakları üme
nı ti
arama arası
çabasın ndak
ın bir i
parçası gizli
olduğu bir
nu anla
iddia şma
etmişti nin
r. devl
7etler

5. arası
Başvur işbir
an, liği
Kenya' ola
dan may
iade acağ
edilme mı
si için ifad
hiçbir e
işlem etmi
başlatıl ştir.
madığı 15
nı ve Şub
Kenyal at
ı 199
yetkilil 9'da
erin Ken
kendisi ya
nin Dışı
Türkiy şleri
e'ye Bak
gönder anı,
ilmesiy Ken
le ilgili yalı
bütün yetk
soruml ililer
uluğu in
reddett başv
iğini uran
belirtm in
iştir. ülke
Yetkile den
ri ayrıl
olmada ması
n nda
çalışan hiçb
Kenyal ir rol

oynam Ken
adıgını yalı
ve yetk
Kenya ililer
toprakl in
arında Türk
hiçbir ajanl
Türk arın
askeri dan
bulun rüşv
madığı et
nı aldı
ifade kları
etmişti ni ve
r. Ken
Başvur ya
an, iki Hük
hüküm üme
et ti'nd
arasınd en
a yetk
hiçbir i
şekilde alma
işbirliğ dan
i hare
olmadı ket
ğını ettik
göstere lerin
n bu i
Bakanl ileri
ık sür
açıkla müşt
masına ür.
Daire' 7
nin 6.
daha Baş
fazla vura
önem n,
vermes *Kıbr*
i *ıs /*
gerekti *Türk*
ğini *ıye*
ifade (no.
etmişti 800
r. 7/77
B 17
aşvura Tem
n muz
ayrıca, 197
yakala 8
nma tarih
olayını li
n Ko
içinde misy
olan on

kararı, an,
Kararla Türk
r ve iye,
Raporl İtaly
ar(DR) a,
13, s. Yun
85) ve anist
Drozd an
ve ve
Janous diğe
ek / r
Fransa devl
ve etler
İspanya de
a (26 plan
Hazira lana
n 1992 n bir
tarihli oper
karar, asyo
A n
Serisi sonu
no. cu
240, s. yaka
29, § land
91) ıgını
davalar iddi
ındaki a
AİHS etmi
kuruml ştir.
arının 7
içtihadı 7.
na Baş
gönder vura
mede n,
bulun *Boz*
muş ve *ano*
yetkilil /
erinin *Fra*
sınırlar *nsa*
1 dava
dışında sına
gerçekl (18
eştirdiğ Aral
i ik
hareket 198
lerden 6, A
Türkiy Seri
e'nin si
soruml no.
u 111,
olduğu s.
nu ileri 23,
sürmüş §
tür. 54)
Başvur gön

dermed kanu
e na
buluna uyg
rak, unlu
bireyin k
özgürl şartı
üğünü nın
ve hem
güvenli ulusl
ğini arar
keyfili ası
kten huk
korum uk
a hem
ihtiyacı de iç
nı huk
vurgul uk
amıştır için
. geçe
Başvur rli
an, oldu
sözkon ğun
usu u
davada belir
, zorla tmiş
sınır tir.
dışı Sözl
edilme eşm
sinin eyi
gizli imza
iadeyle laya
aynı n
olduğu Devl
nu ve etler
kendisi ,
ni usuli yaln
ve ızca
maddi kanu
korum nları
adan nı
yoksun keyf
bıraktı i
ğını olm
ifade ayan
etmişti şekil
r. de
Başvur uyg
an bu ula
bağlam ma
da, 5 § yük
1 üml
madde ülüğ
sinde ünde
belirtil deği
en l,

aynı *ez*
zaman *Sán*
da *chez*
kanunl /
arının *Fra*
uluslar *nsa*
arası dava
kamu sınd
hukuk aki
una (no.
uygunl 287
uğunu 80/9
sağlam 5,
a 24
yüküm Hazi
lülüğü ran
altında 199
bulun 6
maktad tarih
ırlar. li
Başvur Ko
an, misy
herkesi on
n hakkı kara
olan rı,
özgürl Ko
ükten misy
haksız on
bir kara
şekilde rı,
mahru DR
m 86,
bırakıl s.
maya 155)
karşı Ko
olan misy
teminat on
ların, kara
davalın rı,
ın bu
suçuna dava
bağlı yla
olarak ilinti
kaldırıl li
amaya deği
cağını ldir.
eklemi Bah
ştir. sedil
7en
8. dava
Başvur da
ana Fran
göre, sa
Illich ile
Ramir Sud

an 7
arasında 9.
a Baş
işbirliği vura
i n,
olması çeşit
na li
karşın, ulus
bu al
davada mah
Kenyal kem
ı eleri
yetkilil n
er Türk içtih
yetkilil atlar
erle ma
işbirliği daya
i nara
yapma k (R
mıştır. /
Önceki *Hor*
davada *sefe*
Komis rry
yon, *Roa*
Ramire *d*
z *Mag*
Sánchez *istra*
z'in *tes'*
tartışm *Cou*
asız *rt,*
olarak *ex*
terörist *part*
olduğu *e*
görüşü *Ben*
ndedir; *nett*
halbuki dava
başvur sında
an ve a
PKK, Lord
Kürt lar
kökenli Kam
nüfusu arası
n self- 'nın
determ kara
inasyo rı,
n Tem
hakkını yiz
elde Mah
etmesi kem
için esi
şiddete 199
başvur 4,
muştur cilt
. 1, s.
42;

Reg / ri
Hartle dava
y sınd
davası a
nda Gün
Yeni ey
Zeland Afri
a ka
Temyi Ana
z yasa
Mahke Mah
mesi'ni kem
n esi'n
kararı, in
Yeni 28
Zeland May
a is
Hukuk 200
Raporl 1
arı tarih
1978, li
cilt 2, kara
s. 199; rı,
ABD / (CC
Toscan T
ino 17/0
(1974) 1,
davası 200
nda 1 (3)
ABD SA
İkinci 893
Gezici CC),
Temyi izlen
z en
Mahke yaka
mesi'ni lama
n pros
kararı edür
555 F. lerin
2d. in
267, Ken
268; ya
Moha huk
mmed uku
ve na
Dalvie ve
/ ulusl
Güney arar
Afrika ası
Cumhu huk
riyeti uku
Devlet n
Başka koy
ni ve müş
diğerle oldu

ğ u oper
kuralla asyo
ra nun
uymadı Ken
ğını, ya
yakala ege
nmasın men
ın liğın
kaçırm i
ayla ihlal
aynı ettiğ
olduğ u ini
nu ve “her
kanuns türlü
uz mak
yakala ul
nmaya şüph
dayana eden
n uzak
gözaltı olar
nın ve ak”
yargıla kanı
nmasın tlan
ın ması
geçersi nin
z kend
olarak isind
görül m en
esi bekl
gerekti ene
ğini mey
ileri eceğ
sürmüş ini
tür. ifad

&

0. etmi
Başvur ştir.
an Ken
ayrıca, ya
Daire’ ege
nin men
kararın liğın
ın in
aksine, hiçb
bu ir
davada şekil
Türk de
yetkilil ihlal
erin edil
Kenya med
toprakl iğini
arında kanı
gerçekl tlam
eştirdiğ a
i yük

ünü karşı
savun olm
macı adığ
Devlet' ı
e yolu
aktarm ndak
ak için, i
kendisi görü
nin şüne
sadece katıl
prima mış
facie ve
kanıt bu
(kati görü
olmaya şü
n dest
karine) ekle
göster mişt
mesi ir.
gerekm B
ekteydi u
. nokt
ada
Hük
. üme
Hükü t,
met'in başv
görüşl uran
eri in
Türk
8ye
1. ile
Hükü Ken
met, ya
Daire' arası
nin bu ndak
tür i
davalar işbir
da, liği
teröriz sonu
mle cund
karşı a
karşıya kanu
olan nun
Devletl öng
erin ördü
işbirliğ gü
i bir
yapma biç
sının mde
normal yaka
olduğu lanı
ve p
AİHS' göza
ye ltına

alındığı hiçbir
ını ileri ir
sürmüş iade
tür. anla
Hükümet, sınır
başvur olma
anın adıgı
Kenya'ını
ya bir belir
sığınmış
acı tir.
olarak B
değil, aşvu
sahte ran,
kimlik Ken
belgele yalı
ri yetk
kullana ililer
rak taraf
girdiği nda
ni n
belirtm yaka
iş ve lan
Kenya' mış
nın ve
egeme iki
n bir Devl
Devlet et
olması arası
nedeni ndak
yle i
Türkiy işbir
e'nin liği
orada sonu
hiçbir cu
şekilde Türk
yetki yetk
kullan ililer
ma ine
imkanı tesli
nın m
olmadı edil
ğını mişt
eklemi ir.
ştir. Baş
Hükümet vura
met n
ayrıca, Türk
Kenya iye'
ve ye
Türkiy geld
e için
arasında de,
a bir

yargıç ıştır:
önüne Türk
çıkartıl iye,
mak Ken
üzere, ya
Türkiy yetk
e'deki ililer
ilgili inin,
yasal her
makam duru
ların mda
çıkarttı Ken
ğı ya'd
tutukla a
ma yasa
emirler dışı
i ile bir
gözaltı göç
na men
alınmış olan
tır başv
(Başvu uran
ranın ı
yakala tesli
nmasın m
dan etme
önce tekli
Türk fini
mahke kabu
meleri l
tarafın etmi
dan ıştır.
yedi 8
tutukla 2.
ma Baş
emri vura
ve n,
İnterpo ulusl
l arar
tarafın ası
dan bir team
arama ül
bülteni huk
("kırmı uku
zı na
bülten" ve
) terör
çıkartıl izmi
mıştır). önle
Hned
içbir e
biçimd ege
e gizli men
iade Devl
olmam etler

koyar. o,
Bununl yuka
a rıda
beraber kayı
, AİHS tlı, s.
ayrıca, 23,
özgürl §
ük 54;
mahru ve
miyeti *Was*
nin 5. *sink*
madde /
nin *Holl*
amacın *and*
a, a,
özellikl 27
e Eylü
bireyle l
ri 199
keyfili 0
kten tarih
korum li
aya kara
uyması r, A
nı Seri
gerekti si
rmekte no.
dir. 185-
Burada A, s.
tehlike 11,
de §
buluna 24).
n **8**
yalnızc **4.** İç
a huk
“özgürl uku
ük yoru
hakkı” mla
değil, mak
aynı ve
zaman uyg
da ula
“kişini mak
n en
güvenli başt
k a
hakkıdı ulus
r” al
(bkz., mak
diğer amla
kararla rın,
r özell
arasınd ikle
a, de
Bozan mah

kemele *Belç*
rin *ika*,
görevi 29
dir. Şub
Bununl at
a 198
beraber 8
, 5 § 1 tarih
madde li
si kara
uyarın r, A
a, iç Seri
hukuka si
uymam no.
akla 129,
AİHS s.
ihlal 21,
edildiğ §
i için, 49).
AİHM 8
bu 5.
kanuna Bir
uyulup Devl
uyulma etin
dığını yetk
gözden ililer
geçirm inin
ek için bir
belli diğ
bir r
yetki Devl
kullana etin
bilir ve topr
kullan akla
malıdır rınd
(bkz. a bu
Benha Devl
m / etin
İngilte onay
re, 10 ı
Hazira olm
n 1996 adan
tarihli gerç
karar, ekle
Hükim ştird
ve ikler
Karar i
Raporl yaka
arı lama
1996- , 5 §
III, s. 1
753, § mad
41; ve desi
Bouam uyar
ar / inca,

ilgili rı
kişinin adal
bireyse etin
l önü
güvenli ne
k çıka
hakları rabil
nı mek
etkilem için
ektedir yapı
(bkz., lan
aynı Devl
etkiye etler
ilişkin arası
Stocké işbir
/
Alman i
ya, 12 enge
Ekim llem
1989, ez
A (bkz
Serisi .
no. *Stoc*
199, *ké*,
Komis yuka
yon rıda
görüşü, kayı
s. 24, § tlı
167). Ko
8nisy

6. on
AİHS, görü
iade şü,
anlaşm s.
aları ya 24-
da 25,
sınırdış §
ı etme 169)
konula .
rı 8

çerçev 7.
esinde, Biri
AİHS' AİH
de S'ye
tanınan taraf
özel olan,
haklara diğe
müdah ri
ale olm
etmem ayan
esi Devl
koşulu etler
yla arası
kaçak ndak
suçlula i

iade er
anlaşm arası
alarıyla ndak
ilgili i
olarak, işbir
bir liği
iade sonu
anlaşm cu
asının bir
koymu kaça
ş ğın
olduğu tesli
kuralla m
r ya da, edil
böyle mesi
bir , tek
anlaşm başı
anın na
olmam yaka
ası lama
durum yı
unda, kanu
ilgili na
Devletl aykırı
er rı
arasınd kılın
aki ama
işbirliğ kta
i de, ya
AİHM da
'ye bu
şikayet nede
edilme nle
sine 5.
neden mad
olan de
yakala çerç
nmanın eves
yasal inde
olup bir
olmadı soru
ğına na
karar yol
vermed açm
e ama
gözönü ktad
ne ır
alınma (bkz
sı .
gereke *Fre*
n ilgili *da* /
faktörl *Italy*
erdendi *a*,
r. no.
Devletl 891

6/80, 7 talep
Ekim ler
1980 ile
tarihli bire
Komis yin
yon teme
kararı, l
DR 21, hakl
s. 250; arını
Klaus n
Altman koru
n nma
(*Barbi* sına
e) / ilişk
Fransa in
, no. gere
10689/ klili
83, 4 kler
Temm arası
uz nda
1984 adil
tarihli bir
Komis deng
yon e
kararı, kur
DR 37, ma
s. 225; aray
Luc ışıldı
Reinett r.
e / Dün
Fransa yada
, no. ki
14009/ dola
88, 2 şım
Ekim daha
1989 kola
tarihli y
Komis hale
yon geld
kararı, ikçe
DR 63, ve
s. 189). suç

8. **8**laha
geni
AIHS' ş
nin çaplı
tamamı bir
nda var ulusl
olan, arar
toplum ası
un boy
genel ut
çıkların aldı
a kça,
ilişkin yurt

dışına ır.
kaçan (bkz
şüpheli .
lerin *Soer*
adalete *ing /*
teslim *İngil*
edilme *tere,*
si, 7
giderek Tem
bütün muz
ulusları 198
n 9
çıkarm tarih
a li
olmaya kara
başlam r, A
ıştır. Seri
Bunun si
tersine, no.
kaçakl 161,
ar için s.
güvenli 35,
sığınak §
lar 89).
tesis 8
etmek, 9.
yalnızc AIH
a S,
koruna iade
n kişiyi nin
barındı sağl
rma anab
zorunl ilece
uluğu ği
buluna koşu
n llara
Devlet ya
için da
tehlike iade
oluştur nin
makla sağl
kalmay anm
acak, asın
bunun dan
yanısır önce
a iade izlen
kurum ecek
unun pros
temelle edür
rinin e
zayıfla ilişk
masına in
da hiçb
sebep ir
olacakt hük

üm *Ram*
içerme *irez*
mektet *Sán*
ir. *chez*
İlgili ,
Devletl yuka
er rıda
arasınd kayı
aki tlı, s.
işbirliğ 155)
inin .
sonucu 9
olmuş 0.
ve Yak
kaçağı alam
n anın,
yakala kaça
nmasın ğın
a sığın
ilişkin macı
emrin olar
yasal ak
temelin bulu
in, ndu
kaçağı ğu
n Devl
menşe etin
Devleti kanu
nin nları
yetkilil na
eri aykđ
tarafın rılık
dan oluşt
çıkardı urup
n bir oluşt
tutukla urm
ma adığ
emri ı
olması dikk
sağlan ate
mışsa, alın
sıradışı mak
bir sızın
iade -bu,
bile sade
AİHS' ce
ye ev
aykırı sahi
olarak bi
değerle Devl
ndirilm etin
emekte AİH
dir S'ye
(bkz. taraf
Illich olm

ası duy
halinde mak
AİHM tadır
tarafın (bkz
dan .,
incelen *mut*
ecek *atis*
bir *mut*
husus *andi*
ur - s,
AİHM, *Stoc*
başvur *ké /*
anın *Alm*
gönder *any*
ildiği *a,*
Devleti 19
n Mart
yetkilil 199
erinin 1
ev tarih
sahibi li
Devleti kara
n r, A
egeme Seri
nliğine si,
aykırı no.
şekilde 199,
ve s.
dolayıs 19,
ıyla §
uluslar 54).
arası Anc
hukuka ak
ters bun
düşen dan
bir sonr
biçim d a ev
e, sahi
kendi bi
toprakl Devl
arı etin
dışında ege
hareket men
ettikler liğın
ine e ve
dair, ulusl
birbiri arar
yle ası
tutarlı huk
çıkırı uka
mlarda uyg
n un
oluşan hare
kanıt ket
ihtiyaç edil

diğini
ispat
külfeti, (i)
savun *Yak*
macı *ala*
Hükü *man*
met'e *in*
ait *Türk*
olacakt *huk*
ır. *uku*
Bununl *na*
a *uyg*
beraber *un*
, *olup*
Daire' *olm*
nin *ama*
ileri *sı*
sürmüş
olduğu **9**
zere **1.**
(12 *AİH*
Mart *M,*
2003 *başv*
tarihli *uran*
karar, *ın*
§ 92), *Nair*
bu *obi*
noktad *Hav*
a *aala*
başvur *nı'nı*
andan *n*
"her *ulusl*
türlü *arar*
makul *ası*
şphed *saha*
en *sınd*
uzak" *a,*
bir *Türk*
kanıt *ıye'*
göster *de*
mesi *kayı*
istenm *tlı*
emekte *bulu*
dir. *nan*
bir
uçak
(b) *ta*
İlkeler *Türk*
in *güve*
sözkon *nlik*
usu *kuv*
davay *vetle*
a *ri*
uygula *men*
nması *supl*

arı altın
tarafın da
dan bulu
yakala nma
ndığını ktay
not dı.
etmekt Baş
edir. vura
Kın,
enyalı Türk
yetkilil yetk
er ililer
tarafın i
dan taraf
Türk nda
yetkilil n
erine Türk
teslim iye'
edildik ye
ten dön
hemen mey
sonra, e
sözkon fizik
usu sel
olayda olar
Türkiy ak
e'nin zorl
yetkisi andı
ni ğı ve
kendi yaka
ülkesi lan
sınırlar ması
ı nı
dışında taki
kullan ben
mış dön
olması üşün
na de
rağmen Türk
, yetk
başvur ililer
an, inin
AİHS' yetk
nin 1. i ve
madde kont
sinin rolü
kapsa altın
mı da
doğrult bulu
usunda ndu
, ğu
Türkiy doğr
e'nin udur
etkin (bkz
yetkisi ., bu

hususta başvuru, *Illich* tarafından *Ramir* yakalanması için ve Türk Cezası / İtalya mahkemelerindeki yukarıdaki tarafların bahsedilen kararları; ve, tutulmuş bir klanın emri *Banko* ve diğerleri / İnterpol tarafından anlaşılabilir bir şekilde imzalanmış diğer bültenlerin Devlet kararı ("kır (dec.) mızı [GC], bülten") 52207/99, çıkarıldı ECHR'ni 2001-XII). etme

2. ir. Yakala Bu manın belgeleri Türk hukukuna her uyup birin uymadı de, ğı ile başvuru olarak Türk AIHM, Cez

a mışt
Kanun ır.
u Aka
uyarın bınd
a cezai e,
suçlarl başv
a, uran
özellikl ,
e suçl
Devlet' anm
in iş,
toprak yarg
bütünl ilan
üğünü mış
bozma ve
k için Türk
silahlı Cez
bir çete a
kurma Kan
kla ve unu'
yaşam nun
kayıyl 125.
a mad
sonuçl desi
anan nde
bir dizi belir
terör tilen
eylemi suçl
ni arda
kışkırt n
makla mah
itham kum
edilmiş edil
tir. mışt
Yakala ır.
nmasın Baş
ın vura
ardında nın
n, yaka
gözaltı lan
nda ması
tutulab nın
ileceği ve
kanuni göza
süre ltına
sona alın
erdiğin ması
de, nın,
başvur Türk
an bir mah
mahke kem
me eleri
huzuru taraf
na nda
çıkartıl n

“bir edil
suç mesi
işlediği nden
ne dair hem
makul en
bir önce
şüphe Ken
üzerine ya’d
yetkili a ele
bir geçi
yasal rilm
makam esini
huzuru n,
na Türk
getirm yetk
e ililer
amacıy inin
la” Ken
çıkartıl ya
mış ege
buluna men
n liğin
emirler e ve
e ulusl
uygun arar
olduğu ası
görülme huk
ektedir uka
. karşı
ihlal
oluşt

(ii) uran
Kenyal hare
ı ketle
görevli rinin
lerin (baş
ele vura
geçirm nin
esi iddi
ası)

9ya
3. da
AİHM, Türk
başvur iye
anın ve
Nairobi Ken
i ya
Havaal arası
anı’nda nda
ki bir resm
uçakta i bir
Türk usul
yetkilil orta
erine ya
teslim koya

n bir göç
iade men
anlaşm büro
ası su
olmaks me
ızın murl
Türk arın
ve a
Kenyal kiml
ı ğını
yetkilil açıkl
er ama
arasınd dan
aki Ken
işbirliĝ ya'y
inin a
(Hükü ğirm
met'in iştir.
iddiası) Bun
sonucu unla
olup bera
olmadı ber,
ĝı Ken
konusu yalı
nda, yetk
taraf lar ililer
m dile ,
getirdi başv
ĝi uran
iddiala m,
rın Nair
ışığınd obi'
a karar deki
vermel Yun
idir. an

•Büy

4. ükel
AİHM çiliĝ
ilk i'nd
olarak, e
bu oldu
davada ĝu
Kenyal habe
ı rini
yetkilil aldı
erin ktan
oyladı sonr
ĝı rolle a,
ilgili başv
kanıtla uran
rı m
inceley Ken
ecektir. ya
Başvur topr
an, akla

rından ı bir
ayrılm yetk
asının ili
sağlan taraf
ması ında
için, n
başvur kull
anın anıla
Nairob n
i'de araçl
birlikte a,
kaldığı kend
Yunan isini
Büyük yaka
elçisi'n lama
i davet k
etmişle için
rdir. Türk
Başvur yetk
an ililer
Kenya' in
dan bekl
ayrılm ediğ
adan i
hemen uçağ
önce, a
tam götü
olarak rülm
Yunan üstü
Büyük r.
elçiliği 9
'nden 5.
havaal Ken
anına yalı
götürül yetk
ürken, ililer
Kenyal ,
ı başv
yetkilil uran
er in
müdah Türk
ale yetk
etmiş ililer
ve i
başvur taraf
anı ında
Yunan n
Büyük Nair
elçisi'n obi
den Hav
ayırmiş aala
lardır. nı'n
Başvur daki
an bir
Kenyal uçak

ta atik
yakala iliş
nmasın ileri
1, nin
Kenya bozu
egeme lmas
nliğine ma
karşı sebe
bir p
ihlal olm
olarak amış
görme tır.
miştir. Ken
Kısaca ya
sı, mak
başvur amla
anın rı,
gözaltı bu
na kon
alınma ularl
sı – a
havaal ilgili
anına olar
götürül ak
meden Türk
önce Hük
Kenya üme
yetkilil ti'ni
eri prot
tarafın esto
dan ele etme
geçiril miş
mesi veya
ya da Türk
uçakta iye'
Türk den
yetkilil başv
er uran
tarafın in
dan geri
yakala dön
nması- mesi
Kenya ya
ile da
Türkiy tazm
e inat
arasınd gibi
a bir
uluslar telaf
arası i
bir taleb
anlaşm inde
azlığa bulu
ya da
diplom

nmamı muşl
ştır. ardır

9

6. Baş
Bununl vura
a n,
beraber Ken
, ya'd
Kenyal a
ı hoş
makam karşı
lar, lan
Yunan ma
Hükü mişt
meti'n ir ve
e Ken
başvur yalı
anın yetk
Yunan ililer
yetkilil başv
erinin uran
yardım in
ıyla ülke
hukuka den
aykırı ayrıl
biçimd ması
e nı
Kenya' iste
ya mişl
girmiş erdir
olması .

ve yine 9

hukuka 7.
aykırı Dav
biçimd anın
e orada bu
kalmas yönl
ına eri,
dayana AİH
rak, M'n
Yunan in
Büyük olay
elçisi'n ları
in Hük
derhal üme
geri t'in
çekilm anlat
esi tığı
talebini şekli
de yle
içeren kabu
resmi l
protest etme
oda sine
bulun nede

n etme
olmuşt k ile
ur: ilgili
AİHM, bir
sözkon ihm
usu alde
zaman bulu
da nmu
Kenyal ş
ı oldu
yetkilil ğu
erin sonu
başvur cuna
anı götü
Türk rece
yetkilil k
erine tutar
teslim lı
etmeye çıka
veya rıml
başvur ar
anın sağl
teslim ayan
edilme kanı
sini t
kolayla göst
ştırmay erm
a karar emiş
vermiş tir
oldukla (bkz
rı .
kanaati para
ndedir. graf
90).

8. Büy
Başvur ük
an, Dair
sözkon e,
usu Dair
davada e'ni
, n şu
Türkiy sapt
e'nin ama
Kenya' sına
nın katıl
egeme mak
nliğine tadır
duyula :
n saygı
veya “
uluslar ...Aİ
arası HM,
hukuka Ken
uygun ya
hareket Dışı

şleri Ken
Bakanı ya
'nın 16 yetk
Şubat ililer
1999'd inin
a, başv
başvur uran
anın 1
iddiala Yun
rının an
aksine, Büy
Kenyal ükel
1 çisi'
yetkilil nden
erin ayır
başvur mad
anın a ve
yakala uçak
nmasın ta
a ya da yaka
gönder lan
ilmesin ması
e nin
hiçbir hem
şekilde en
karışm önce
adığı sind
yönün e
de başv
yapmış uran
olduğu 1
açıkla hava
ma ile alanı
ikna na
olmam götü
ıştır... rme
Başvur de
anın rol
Kenyal oyna
1 dıkl
yetkilil arını
er göst
tarafın erm
dan ekte
yakala dir.”
nmadığ (bkz
1 doğru .
olmakl Dair
a e
birlikte kara
, rının
AİHM 100.
önünde para
ki grafi
kanıt,)

9. AIHS' nin 5. maddesi olarak, § 3. maddesinin 15. fıkrasının Şubat 1999'da yapılan bir yargı ve gözaltı veya hukukun AIHS' nin 5. maddesi ile ilgili bir ön görüşme üğümü ile uyumlu değildir. Dolayısıyla, bu hükmün ihlali söz konusu olmamıştır.

C 1

AIHS' nin 5. maddesi ile ilgili olarak, § 3. maddesi ile ilgili olarak, § 1.

00. 1
Başvuru 01.
an, Baş

vuran, çıka
Büyük rtıldı
Daire' ęını
den, belir
Daire' tmiş
nin tir.
kendisi Hk
nin bir me
yargıç t'in
nne kötü
getiril hava
meden koşu
nce lları
yedi ile
gün ilgili
alikon sun
masını muş
n oldu
gerekli ęu
olmam hava
ası rapo
sebebi ru,
yle bu yaln
madde ızca
nin 23
ihlal şub
edildiğ at
i 199
yönün 9
deki öğle
saptam den
asını sonr
onayla a
masını saatl
istemif eri
tir. ile
Başvur ilgili
an, 15 dir.
şubat
1999 2
tarihin .
de, saat **Hk**
23:00't **me**
en **t'in**
nce **gr**
yakala **şle**
ndiğini **ri**
ve 23
şubat 1
1999 **02.**
tarihin Hk
de me
yargıç t,
huzuru Dair
na e'ni

n bu an
şikayet 16
le ilgili Şub
yapmış at
olduğu 199
ihlal 9
saptam tarih
asına inde
itiraz yaka
etmişti lan
r. mış
Hükü ve
met, ilk
sözkon olar
usu ak
zaman 20
daki Şub
Türk at
Ceza 199
Muhak 9'da
emeleri sona
Usulü erm
kuralla ek
rına üzer
göre, e
alıkona dört
n gün
kişinin için
terörle göza
ilgili ltına
suçlard alın
an mışt
şüpheli ir.
bulun Son
ması anıla
durum n
unda, tarih
gözaltı te,
nın göza
yedi ltı
güne süre
kadar sini
uzatılm 23
asının Şub
mümk at
ün 199
olduğu 9'a
nu kada
belirtm r üç
iştir. gün
Sözko süre
nusu ile
davada uzat
, an
başvur bir

mahke na
me çık
emri miş
çıkaryl ve
miştir. yarg
Kötü iç
hava başv
koşulla uran
rı in
nedeni ifad
yle eleri
(bölge ni
de dinl
firtına edik
mevcut ten
tu), sonr
Cumhu a
riyet duru
Savcılı şma
ğı süre
temsile si
ileri ve boy
Devlet unca
Güvenl tutu
ik klu
Mahke kal
mesi ması
yargıcı na
22 kara
Şubat r
1999 ver
tarihin mişt
e kadar ir.
İmralı
adasına 3
ulaşam .
amıştır *AİH*
. Aynı *M'n*
gün, *in*
Cumhu *değe*
riyet *rlen*
Savcısı *dir*
başvur *mesi*
anı
sorgula 1
miştir. **03.**
Başvur Büy
an ük
ertesı Dair
gün e, 5
(23 § 3
Şubat mad
1999) desi
yargıç nin
huzuru bir

tutuklu göza
ya ltına
verdiği ve
teminat kötü
ların mua
önemin mele
i ye
başlan karşı
gıçta öne
belirtm mli
ektedir bir
. Bu kuru
hükmü ma
n önle
amacı, mi
yakala sağl
nan ama
kişileri ktad
n adli ır
bir (bkz
makam .,
huzuru diğ
na r
fiziksel yetk
olarak ili
vaktind mak
e amla
getiril r
meleri arası
ni nda,
temin *Bra*
etmekti *nnig*
r. Bu *an*
şekilde *ve*
otomat *McB*
ik *ride*
olarak /
hızlandı *İngil*
ırılmış *tere*,
olan 26
adli bir May
incele is
me, 199
keyfi 3
muame tarih
leye, li
incom kara
munica r, A
do Seri
(dışarı si
dakiler no.
le 258-
görüş B, s.
ürülme 55-
den) 56,

§§ 62- şekil
63; de
Aquili yap
na / mış
Malta oldu
[GC], ğu
no. sapt
25642/ amal
94, § ara
49, katıl
ECHR ma
1999- mak
III; için
Broga hiçb
n ve ir
Diğerl yete
eri / rli
İngilte sebe
re, 29 p
Kasım gör
1988 me
tarihli mek
karar, tedir
A :
Serisi
no. “
145-B, **106.**
pp. 31- AİH
32, § M
58; ve daha
Dikme önce
/ pek
Türkiy çok
e, no. duru
20869/ mda,
92, § terör
66, suçl
ECHR arını
2000- n
VIII). soru
İştur
04. ulm
Tarafla asını
rın n
iddiala mak
rını amla
inceled rı
ikten özel
sonra soru
Büyük nlarl
Daire, a
Daire’ karşı
nin karşı
aşağıda ya
ki bira

ktüğünü min
belirtm den
iştir bağı
(*Broga* msız
n ve olar
Diğerl ak,
eri / tahk
İngilte ikat
re, 29 yapa
Kasım n
1988, mak
A amla
Serisi rın
no. terör
145-B, izmi
s. 33, § n
61; sözk
Murra onus
y / u
İngilte oldu
re, 28 ğuna
Ekim kara
1994, r
A verd
Serisi ikler
no. i her
300-A, an,
s. 27, § şüph
58; ve elile
Aksoy ri
/ soru
Türkiy ştur
e, ma
yukarı ama
da cıyla
kayıtlı, tutu
s. kla
2282, mak
§ 78). için
Ancak kayı
bu, tsız
yerel şarts
mahke iz
meleri yetk
n ve en i
son sahi
safhad bi
a oldu
AİHS kları
denetle anla
yici mın
kuruml a
arının gel
etkin me
deneti mek

tedir göza
(Sakık ltınd
ve a
Diğerl kal
eri / mışt
Türkiy ir. O
e, tarih
yukarı te,
da göza
kayıtlı ltı
karar, süre
s. 623- sini
624, § 23
44). Şub
at
1199

07. 9'a
AİHM, kada
sözkon r üç
usu gün
gözaltı süre
nın 15 yle
Şubat uzat
1999 an
tarihin bir
de çok yarg
geç bir ı
vakitte emri
ya da çık
16 mışt
Şubat ir.
1999 Cum
tarihin huri
de çok yet
erken Savc
bir ısı,
vakitte 22
başvur Şub
anın at
yakala 199
nmasıy 9
la tarih
başladı inde
ğını başv
not uran
etmekt ı
edir. sorg
Başvur ula
an, 20 mışt
Şubat ir.
1999 Baş
tarihin vura
e kadar n,
dört ilk
gün olar

ak 23 yarg
Şubat iç
1999 huzu
tarihin runa
de getir
yargıç ilme
huzuru den
na önce
çıkılmış göza
ve 5 § ltınd
3 a
madde bulu
sine ndu
göre ğu
şüphesi topl
z bir am
“görevl süre
i” olan en
yargıç az
(bkz., yedi
diğer güne
yetkili ulaş
makam mışt
lar ır.
arasınd
a, **1**
Sakık 08.
ve AİH
Diğerl M,
eri / Bro
Türkiy gan
e, dava
yukarı sınd
da a,
kayıtlı ama
karar, ç
§§ 12 topl
ve 45), umu
başvur bütü
anın nüyl
duruş e
ma terör
süresi izm
boyunc den
a koru
tutuklu mak
kalmas olsa
ı dahi,
emrini adli
vermişti bir
ir. dene
Dolayı tim
sıyla, olm
başvur adan
anın dört

gün sebe
altı bini
saat n
süren büy
bir ük
gözaltı oran
nın, 5 da
§ 3 kötü
madde hava
sinin koşu
öngörd lları
üğü oldu
süreyle ğu
ilgili yön
katı ünde
sınırla ki
maları iddi
n asını
dışında kabu
kaldığı l
nı ede
belirtm mez.
iştir Yar
(*Broga* gıcı
n ve n
Diğerl başv
eri / uran
İngilte in
re, tutul
yukarı duğ
da u
kayıtlı aday
karar, a
s. 33, § gel
62). mey

e
Çalış
09. arak,
AİHM, başv
Hükü uran
met'in in
başvur öng
anın örül
yargıç en
huzuru yedi
na günl
getiril ük
meden yasa
önce l
yedi göza
gün ltı
gözaltı süre
nda si
kalmas için
ının de

kendisi incel
nin edik
önüne ten
getirile sonr
bilmesi a üç
için günl
gayrettük
e ek
bulund bir
uğunu süre
göstere ver
n mişt
hiçbir ir.
kanıt Yar
AİHM güç
'ye süre
sunulm dol
amıştır mad
. an
AİHM önce
bu başv
bağlam uran
da, ı
gözaltı huzu
nın iç runa
hukuk çıka
uyarın rma
a yı
öngörü ama
len çlıy
usul or
doğrult olsa
usunda ydı,
yürütül ek
düğün bir
ü süre
gözlem ver
lemekt me
edir. miş
Savcılı olac
ğın ağı
çıkarm anla
ış şılm
olduğu akta
dört dır.
günlük
emre 1
ek 10.
olarak, Bu
yargıç nede
dosyay nle
a AİH
dayana M,
rak başv
davayı uran

in bir A
yargıç . Ba
huzuru şvur
na anı
çıkartıl suç
madan u
yedi bula
gün n
süreyle Ank
alikon ara
masını Devl
n et
gerekli Güv
olduğu enli
nu k
kabul Ma
edeme hke
z.” mesi

'nin
bağı

05. msız
AİHM, ve
yukarı tara
daki fsız
düşünc olup
elerin olm
ışığınd adığ
a, ı

AİHS'
nin 5 § 1

3 06.
madde Baş
sinin vura
ihlal n,
edildiğ Devl
ine et
karar Güv
vermiş enli
ir. k

Mah
kem
İesi'n

I. deki
AİHS' duru
NİN 6. şmal
MAD arın
DESİ bir
NİN bölü
İHLA mün
L de
EDİL yarg
DİĞİ ıçlar
İDDİA kuru
SI lund

a

askeri me
bir taraf
yargıcı ında
n n
bulun dava
ması sının
nedeni ...
yle, göru
bağıms lmes
ız ve ini
tarafsız iste
bir mek
mahke hakk
me ina
tarafın sahi
dan ptir.
yargıla ”
nmadığ
ını **1.**
iddia **Baş**
etmişti **vura**
r. **nın**
Başvur **gör**
an, **üşle**
ilgili **ri**
kısmı
aşağıda **1**
ki gibi **07.**
olan Baş
AİHS’ vura
nin 6 § n,
1 Büy
madde ük
sine Dair
dayan e’de
mıştır: n,
Dair
e’ni
“Herke n bu
s, ... kon
cezai uyla
alanda ilgili
kendisi yap
ne mış
yönelti oldu
len ğu
suçlam ihlal
alar sapt
karşısı ama
nda... sını
bağıms onay
ız ve lama
tarafsız sını
bir iste
mahke mışt

ir. n iki
Başvur ay
an, sonr
orduda a,
Albay aske
rütbesi ri
ni yarg
taşıyan için
bir yeri
yargıcı ne
n, sivil
duruş bir
maları yarg
n iç
çoğund geç
a mişt
Devlet ir.
Güvenl Bu
ik arad
Mahke a,
mesi'ni başv
n uran
yargıçl ın
ar lider
kurulu i
nda oldu
oturdu ğu
ĝunu örgü
belirtm tle
iştir. aske
Başvur ri
anın yarg
mahku için
miyeti göre
ne vli
karar oldu
verilm ğu
esinde ordu
n arası
yalnızc ndak
a bir i bir
hafta çatış
önce ma
ve ile
Devlet ilgili
Güvenl olan
ik bir
Mahke dava
mesi'n da,
deki öne
duruş mli
maları ara
n kara
başlam rlard
asında a yer

almış ihlal
ve ini
davayı düze
diğer ltme
yargıçl diği
arla yön
tartışm ünde
ıştır. Dair
Askeri e'ni
yargıç n
böylec yap
e, mış
yargıla oldu
manın ğu
gidişatı sapt
nı ve ama
sonucu ya
nu itira
potansi z
yel etmi
olarak ıştır.
etkiley H
ebilmiş ükü
tir. met,
aske
İi

. yarg
Hükü ıcın
met'in kanu
görüşt n
eri deği
şikli
kleri

08. sonr
Hükü asın
met, da
askeri Devl
yargıcı et
n son Güv
dakika enli
da k
değiştir Mah
ilmesin kem
in esi'n
mahke den
menin ayrıl
yapısın dıği
daki nı
hatayı belir
telafi tmiş
etmedi tir.
ği ya Baş
da 6. vura
madde nı
nin suçl

u bulan deği
mahke Ştiril
menin mişt
bütün ir.
üyeleri Eğer
sivil yede
yargıçl k
ardır. yarg
Askeri iç
yargıcı Devl
n et
değiştir Güv
ilmesin enli
den k
önceki Mah
süreyle kem
ilgili esi'n
olarak, in
Hükü daha
met fazla
sivil araşt
bir ırma
yedek yap
yargıcı ması
n gere
başınd ktıği
an beri kana
yapılan atın
yargıla de
mayı olsa
izlediği ydı,
ni ve yarg
duruş ılam
malara anın
katıldı o
ęını aşa
ifade mad
etmişti a
r. sonl
Ayrıca, andı
askeri rılm
yargıç, asın
yargıla a
mada dair
deliller kara
in ra
toplın karşı
ması oy
aşamas kull
ı sona anab
ermede ilirdi
n önce .
yedek 1
yargıçl 09.
a Hük

ümet, soru
Büyük nu
Daire' çözd
yi üğü
AİHM ne
'nin kara
İmrek / r
Türkiy ver
e mişt
davası ir.
nda 1
((dec.), 10.
no. Hük
57175/ üme
00, 28 t
Ocak özell
2003) ikle,
vermiş Dair
olduğu e'ni
kararı n
izleme sözk
ye onus
davet u
etmişti dava
r. daki
AİHM kara
bu rınd
davada a
, cezai "son
takibat daki
sırasın ka"
da krite
askeri rini
bir kull
yargıcı anm
n sivil asın
bir a
yargıçl itira
a z
değiştir etmi
ilmesin ştir.
in, Eğer
ilgili yeni
Devlet yarg
Güvenl ica o
ik ana
Mahke kada
mesi'ni r
n veril
bağıms en
ızlığı ara
ve kara
tarafsız rları
lığıyla incel
ilgili eme

si için kend
yeterin isini
ce n
zaman Devl
verilm et
emiş Güv
olsaydı enli
ya da k
kendisi Mah
nin kem
yeni esi'n
kararla in
r bağı
vermes msız
ine lığı
engel ve
olunsa taraf
ydı, bu sızlı
kriter ğı
geçerli hakk
olabilir nda
di. hiçb
Bununl ir
a şüph
beraber esi
, olm
Hükü adığ
met'in inı
görüşü ileri
ne sür
göre, müşt
yeni ür.
gelen Baş
yargıca vura
karar n,
verme mah
sürecin kem
de ede
aktif aske
rol ri
alabilm yarg
esi için için
gerekli da
zaman hazı
ve r
imkan bulu
tanınm ndu
ıştır. ğu
11. bir
duru
Hükü şma
met da,
ayrıca, mah
başvur kem
anın eye

duydu 1
ğu 12.
güveni AİH
ifade M
etmişti süre
r. kli
Başvur olar
anın ak,
avukatı Devl
arının et
görüşle Güv
rinde enli
sonrad k
an Mah
başvur kem
anın esi'n
açıkla in
masıyl üyel
a ters eri
düşmel olar
eri ak
önem göre
arzetm v
emekte yap
dır. En n
önemli aske
nokta, ri
-başvur yarg
anın içlar
kendi in
özgür kon
iradesi umu
yle nun
mahke belli
meye yönl
olan erini
güveni n,
ni bu
ifade mah
ettiği- kem
açıkla eleri
manın n
samimi yürü
olması tme
dır. den
bağı
msız
. oldu
AİHM kları
'nin nı
değerl şüph
endir eli
mesi hale
getir
diği

ni huk
belirtm uk
iştir siste
(bkz. min
Incal / e
Türkiy men
e, 9 sup
Hazira bir
n 1998 aske
tarihli ri
karar, üyen
Raporl in de
ar bulu
1998- ndu
IV, § ğu
68; ve yarg
Çırakl ıçlar
ar / kuru
Türkiy lu
e, 28 taraf
Ekim nda
1998 n
tarihli yarg
karar, ilan
Hüküm ması
ve ndan
Karar endi
Raporl şe
arı duy
1998- muş
VII, § olm
39). ası

13. lanla
şıláb
Milli ilme
güvenli kted
kle ir.
ilgili Bu
ciddi nede
suçlard nle
an başv
dolayı uran
Devlet in,
Güvenl Devl
ik et
Mahke Güv
mesi'n enli
de k
yargıla Mah
nan kem
başvur esi'n
anın, in
araları dava
nda nın
askeri nitel

iğiyle in
hiçbir duru
ilgisi mu
olmaya telaf
n i
yersiz edip
değerle etme
ndirme diği
lerden kon
etkilen usun
ebilece da,
ğinden AİH
tedirgi M
nlik ilk
duymu olar
ş ak,
olması bir
meşrud mah
ur. kem
(bkz., enin
diğer bağı
yetkili msız
makam görü
lar nüp
arasınd görü
a, nme
İprahi mesi
m nin,
Ülger / yaln
Türkiy ızca
e, no. hük
57250/ mü
00, 29 verd
Temm iğin
uz de
2004). mev

kut

14. olan
Hükü yapı
m sına
verilm bağı
eden ı
önce, olm
yargıla adığ
ma ını
sırasın gözö
da nüne
askeri alma
yargıcı ktad
n sivil ır. 6.
bir mad
yargıçl deni
a n
değiştir bağı
ilmesin msız

lıkla ce
ilgili etki
gerekli n
liklerin olm
e aya
uygun deva
olması m
için, eden
ilgili bir
mahke ya
menin, da
yargıla daha
manın çok
üç ara
aşamas kara
ında da ra
-soruşt katıl
urma, dığı
duruş nda,
ma ve daha
karar sonr
(bunlar a
Hükü Devl
met'e et
göre Güv
Türk enli
ceza k
yargıla Mah
masınd kem
a yer esi'n
alan üç de
aşamad izlen
ır)- en
yürütm usul
e ve endi
yasama şeyi
dan kafi
bağıms dere
ız cede
olması bert
gerekm araf
ektedir edec
. ek

şekil

15. de
İkinci tesis
olarak, edil
askeri med
bir ikçe,
yargıç, sanı
ilgili ğın
cezai yarg
yargıla ilam
ma anın
süresin tama

mının mah
geçerli rum
iğinden kal
endişe mak
duyma tadır
sı için .
makul 1
bir 16.
sebepl AİH
vardır. M,
Daha önce
belirgi ki
n kara
olarak, rları
sivil nda,
bir bir
kimsey sivil
e karşı in
yürütül kısm
en en
yargıla de
manın olsa
tamaml Sila
ayıcı hlı
parçası Kuv
nı vetle
oluştur r'in
an bir üyel
ara erin
karara den
askeri oluş
bir an
yargıcı bir
n mah
katılma kem
sı e
durum önü
unda, ne
yargıla çık
manın mak
tamamı zoru
, nda
bağıms kal
ız ve ması
tarafsız duru
bir mun
mahke a
me büy
tarafın ük
dan öne
yürütül m
me ver
görünü mişt
münde ir
n (bkz

., diğer usu
yetkili dava
makam da,
lar 23
arasınd Hazi
a, ran
Incal, 199
yukarı 9'da
da deği
kayıtlı, Ştiril
Ő 72). mesi
Böyle nden
bir önce
durum, aske
demok ri
ratik yarg
bir ıcın
toplum iki
da ön
mahke duru
meleri Şma
n da
telkin ve
etmesi ara
gereke kara
n rları
güveni n
ciddi alın
biçim dığı
e esas
etkilem a
ektedir ilişk
(bkz., in
mutati altı
s duru
mutan Şma
dis, da
Piersa yer
ck / aldı
Belçik ğını
a, 1 not
Ekim etme
1982 kted
tarihli ir.
karar, AİH
A M
Serisi ayrı
no. 53, ca,
s. 14- aske
15, Ő ri
30). yarg
ııcın
17. deği
AİHM, Ştiril
sözkon mesi

nden bert
sonra araf
hiçbir ettiğ
kararın ini
yenilen kabu
mediği l
ni ve ede
bütün mez.
kararla *Imre*
rın *k /*
yeni *Türk*
gelen *ıye*
yargıç dava
tarafın sınd
dan aki
onayla kara
ndığını r ve
kaydet muh
mekted ake
ir. me

bu

18. Bu sonu
koşulla çla
r uyuş
altında muy
AİHM, or
yargıla görü
manın nme
sona kle
ermesi birli
nden kte,
önce Büy
askeri ük
yargıcı Dair
n e, bu
değiştir dava
ilmesin daki
in, kara
başvur r ve
anın muh
yargıla ake
manın mey
yapıldı i
ğı izle
mahke mey
menin ecek
bağıms tir.
ızlığı S
ve onuç
tarafsız olar
lığıyla ak,
ilgili bu
makul nokt
endişes ada
ini 6 §

1 tama
madde mın
sinin a
ihlali avuk
sözkon atlar
usudur. mın
ulaş
Bası
nı
Devlet temi
Güven n
lik etme
Mahk de
emesi' karşı
ndeki laştı
yargıla ğı
manın kısıt
adil lama
olup lar
olmadı ve
ğı güçl
ükle
r

19. nede
Başvur niyl
an, e,
avukatı AIH
arından S'ni
yardım n 6
isteme §§
de, 1, 2
hem ve 3.
kendisi mad
nin dele
hem rind
avukatı e yer
arının alan
dava hük
dosyası üml
na erin
ulaşma ihlal
da, edil
savun mesi
ma nden
tanıkla şika
rını yetçi
çağırılm olm
ada ve uştu
savcılı r.
k Baş
tarafın vura
dan n
tutulan ayrı
bilgini ca,
n bası

nın olun
yargıçl caya
arı kada
kendi r
aleyhin suçs
e uz
etkiledi sayıl
ğini ır.
iddia 3
etmişti .
r. Her

20. k en
AİHS' azın
nin 6. dan
madde aşğ
sinin ıdak
ilgili i
bölüm hakl
ü şü ara
şekilde sahi
dir: ptir:

a

1. Herk Ken
es, disin
....dava e
sının yöne
makul ltile
bir n
süre suçl
içinde, ama
hakkın nın
iyete nitel
uygun iği
... ve
görölm nede
esini nind
isteme en
k en
hakkın kısa
a zam
sahiptir anda

... ,
anla
2. Bir dığı
suç ile bir
itham dild
edilen e ve
herkes, ayrı
suçlulu ntılı
ğu olar
yasal ak
olarak habe
sabit rdar

edilme yara
k; rlan
b) abil
Savun mek
masını ;
hazırla
mak d)
için İddi
gerekli a
zaman tanı
a ve kları
kolaylı nı
klara sorg
sahip uya
olmak; çek
mek
veya
c) çekti
Kendi rme
kendini k,
savun savu
mak nma
veya tanı
kendi kları
seçece nın
ği bir da
avukatı iddi
n a
yardım tanı
ından kları
yararla yla
nmak aynı
ve eğer koşu
avukat llar
tutmak altın
için da
mali çağı
olanakl rılm
ardan asını
yoksun n ve
bulunu dinl
yor ve enm
adaleti esini
n n
selame sağl
ti bunu anm
gerekti asını
riyorsa iste
, bir mek
avukatı ;...”
n para
ödeme **I**
ksizin .
yardım **Baş**
ından **vura**

nın n,
görüŖ tutu
eri klan
dığı
kanda

21. n
BaŖvur itiba
an, ren
Büyük ve
Daire' yarg
den, ilam
Daire' anın
nin bütü
kendisi n
nin aŖa
adil bir mala
Ŗekilde rınd
yargıla a
nmadığ kend
ı isini
yönün n
de seğti
yapmıŖ ği
olduğu avuk
saptam attan
ayı enge
onayla lsız,
masını gizli
istemiŖ ve
tir. hızlı
BaŖvur biği
an, mde
kendisi yard
ne im
göre, alma
yargıla sının
masını dem
n okra
neden tik
6. bir
madde topl
nin umd
hüküm a
lerini adil
yerine yarg
getirm ilam
ediğini anın
göstere teme
n temel l
noktala Ŗartl
rı arın
sunmu dan
Ŗtur. biri
İldu
aŖvura ğun

u ifade önu
etmişti nde
r. beya
Başvur nda
an, bulu
bununl nmu
a ş
birlikte oldu
, bu ğun
davada u
, bazı belir
güçlükl tmiş
erin tir.
avukatlı Baş
arıyla vura
iletişim n
ini ayrı
engelle ca,
diğini kend
ve bu i
güçlükl seçi
erin min
savun e
ma göre
hakları avuk
nı at
etkiledi belir
ğini leme
belirtm de
iştir. zorl
Başvur ukla
an bu rla
bağlam karşı
da, laşm
yakala iş ve
nmasın bu
dan süre
sonra ç
avukatlı bira
arının z
kendisi zam
ni an
ziyareti almı
ne on ştır.
gün Baş
süre ile vura
izin nın
verilm avuk
ediğini atlar
, ancak ıyla
bu süre yapt
zarfınd ığı
a adli ilk
makam görü
lar şme,

güvenli mesi
k mü
güçleri mkü
mensu n
plarını olm
n amış
huzuru tır.
nda İlk
gerçekl iki
eşmişti kısa
r. ziya
Avukat retin
ları ardı
tarafın ndan
dan ,
yapılan avuk
diğer atlar
ziyaretl ıyla
er görü
denetle şme
nmiş si
ve haft
yetkilil ada
er iki
tarafın kez
dan ve
dinleni birer
p, saat
video olm
kamera ak
ile üzer
kayded e
ilmiştir kısıt
. lan
Sonuç mışt
olarak, ır.
başvur Çok
ana hızlı
göre, bir
Ceza biçti
Muhak mde
emeleri yürü
Kanun tüle
u'nun n ve
zorunl büy
uluk ük
getiren bir
hüküm dava
lerine dosy
karşın, ası
avukatlı oluşt
arıyla uran
özel yarg
olarak ılam
görüş a

süresin ama
ce, cıyla
ziyaretl , suç
erin ve
toplam ceza
süresi nin
başvur tayi
anın nini
savun pota
masını nsiy
hazırla el
ması olar
için ak
çok ilgil
yetersi endi
z rebil
kalmışt ecek
ır. belg
Başvur eler
anın de
avukatı de
arı her dahi
durum l
da, olm
tutukla ak
ma ve üzer
davanı e,
n dava
gerçekl dosy
eştiği asın
yere daki
gitmek bütü
için n
Savcılı belg
k elere
mensu tama
plarına men
tanınan ve
kolaylı etki
klara n bir
benzer şekil
kolaylı de
klardan eriş
yararla min
namam kend
ışlardır isi
. ve
Avuk
22. atlar
Başvur ı
an, için
savun büy
ma ük
hazırla öne
mak m

taşıdığı gör
nı med
vurgul en,
amıştır savu
. nma
Bununl sını
a elle
beraber yaz
, mak
başvur zoru
anın, nda
avukatlı kal
arına, mışt
başvur ır.
ana ne
dava **123.**
dosyası Diğ
nın bir r
kopyas taraf
ını, ne tan,
de yarg
savun ılam
masını anın
hazırla hızlı
mak olm
için ası
gerekli nede
olabile niyl
cek e,
diğer başv
belgele uran
ri in
vermes avuk
ine izin atlar
verilm ı
emiştir dosy
. adak
Başvur i
an, tüm
daha belg
öncede eleri
n incel
kendisi eme
ne kte
verilen güçl
iddiana ük
me çek
dışında mişl
dava erdir
dosyası .
ndaki Avu
belgele katla
rin r,
hiçbiri 17.0
ni 00

sayfad bera
an ber,
oluşan Devl
dava et
dosyası Gv
na enli
duruş k
malar Mah
başlam kem
adan esi,
yalnızc başv
a on uran
altı n
gün avuk
nce atlar
ulaşabi nın
lmişler ek
dir. delil
Savun topl
ma ama
tarafın k
dan bu iin
belgele yapt
rin ıklar
değerle ı bir
ndirilm taleb
esi, i
diğer redd
unsurla etmi
r Ştir.
meyanı Baş
nda, vura
soruştu n,
rma Devl
boyunc et
a Gv
avukatlı enli
ar ile k
başvur Mah
anın kem
görüş esi
meleri n
ne nde
getirile PK
n K'nı
kısıtla n
malar gene
nedeni l
yle polit
daha ikası
da gç nın
olmuşt siya
ur. si
Bununl soru
a mlul

uğunu etmi
kabul Ştir.
ettiğini 1
, ancak 24.
PKK'n Son
ın uğ
belirtil olar
en ak
politik başv
asının uran
dışına ,
çıkan özell
Şiddet ikle
eyleml kend
erinin isini
cezai n ve
soruml avuk
uluğun atlar
u ının
reddett yete
iğini rli
eklemi süre
Ştir. yle
Başvur özel
an olar
PKK ak
ile görü
Hükü Şmel
met erini
arasınd ,
aki dava
yakınla dosy
Őmayı asın
günde a
me etki
getirm n bir
ek biği
amacıy mde
la PKK ulaş
ile mala
müzak rını
ereleri ve
yürüte savu
n nma
Hükü sını
met güve
yetkilil nli
erinin, bir
lehine orta
tanık mda
olarak hazı
dinlen rlam
mesini asını
talep enge
lleye

n sapt
zorlukl ama
ar ya
nedeni itira
yle, z
savun etmi
masını Ştir.
hazırla Bu
rken bağl
iddia amd
makam a,
ı ile Hük
aynı üme
koşulla t ilk
rdan olar
yararla ak,
nmadığ başv
mı uran
ifade in,
etmişti Cez
r. a

Kan
Anu'
nun,
Hükü ama
met'in cı
görüşü Cum
huri
yet'i

25. n
Hükü dem
met, okra
başvur tik
anın değe
adil rleri
biçimd ni
e koru
yargıla mak
ndığını olan
belirter 125.
ek mad
başvur desi
anın uyar
yargıla inca
nmasın hük
m adil üm
olup giyd
olmam iğini
asıyla belir
ilgili tmiş
olarak tir.
Daire' Yar
nin gıta
yapmış y
olduğu Cez

a ettiğ
Dairele i
ri şidd
Genel et
Kurulu eyle
, mler
PKK'n i,
m sivil
Marksi lere
st- karşı
Leninis 6.03
t 6
ideoloj silah
iye lı
dayalı saldı
siyasi rıyı,
bir güve
rejimi nlik
olan güçl
bir eriyl
Kürt e
Devleti yapı
kurma lan
k için 8.25
Türk 7
toprakl çatış
arını may
bölme ı,
amacıy 3.07
la 1
kuvvet bom
e ve balı
şiddet saldı
eyleml rıyı,
erine 388
başvur silah
an bir lı
örgüt soyg
olduğu unu
kararın ve
a 104
varmışt 6
ır. kaçı
PKK'n rma
m yı
gerçekl kaps
eştirdiğ ama
i ve ktad
başvur ır.
anın Bu
yargıla eyle
ma mler
esnasın ,
da Terö
kabul rizm

in itiraf
Önlen ettiğ
mesi ini
Avrupa belir
Sözleş tmiş
mesi'ni tir.
n 1 ve 1
2. 26.
maddel Sav
erinde un
belirtil a
en hakl
terörist arıyl
eyleml a
er ilgili
listesin olar
de yer ak,
almakt Hük
adır. üme
Hükü t,
met, başv
başvur uran
anın, ın
PKK'n kam
ın uya
kurulm açık
asında yarg
ve ılan
örgütle dığı
nmesin nı,
de ve güve
bu nliği
örgüt ni
üyeleri sağl
tarafın ama
dan k
gerçekl için
eştirile alına
n n
şiddet özel
eyleml önle
erinin mler
planlan in
masınd yard
a ve imiy
işlenm la
esinde duru
rol şmal
oynadı ara
đını tam
adli olar
mercile ak
r katıl
huzuru abil
nda diği

ni, danı
sözü şabil
kesilm miş
eden ve
beyand ilk
a ziya
bulund ret
uğunu hari
ve ç
savun avuk
masınd atlar
a nın
söylem ziya
ek retle
istediği rine
her getir
şeyi ilen
söyledi kısıt
ğini lama
belirtm ların
iştir. Cez
Hükü a
met, Muh
ayrıca, ake
ilgilini mele
n ri
savun Kan
masını unu'
hazırla nda
ması belir
için tilen
gerekli kısıt
kolaylı lama
kların lar
sağlan oldu
dığını ğun
ifade u
etmişti belir
r. Buna tmiş
göre tir.
başvur Diğ
an, r
hem taraf
ilk tan,
soruştur başv
rma uran
hem de in
yargıla avuk
ma atlar
boyunc ı
a müv
seçmiş ekki
olduğu lleri
avukatlı ni
ara daha

sık duru
görme şmal
k için arda
hiçbir n
istekte önce
bulun başv
mamışl uran
ardır. in
Başvur avuk
anın atlar
yaptığı ma
yazışm dava
alara dosy
hiçbir asın
kısıtla daki
ma bütü
getiril n
memiş belg
ve eleri
başvur kop
an, yala
Devlet ma
Güvenl imk
ik anı
Mahke veril
mesi'n diği
e ni
kendisi ileri
nin sür
hazırla müşt
mış ür.
olduğu 17.0
seksen 00
sayfalı sayf
k alık
savun dava
masını dosy
sunmu asını
ştur. n,
Başv
27. uran
Başvur in
anın yaka
dava lan
dosyası ması
na ndan
erişimi birk
yle aç
ilgili yıl
olarak, önce
Hükü çeşit
met, li
İmralı Devl
adasın et
daki Güv

enlik başv
Mahke uran
meleri a,
nde iki
başlatıl me
an mur
yedi un
cezai dene
soruştur timi
rma altın
dosyası da
nın dava
birleşti dosy
rilmesi asını
sonucu n
ortaya tüm
çıkıldığı, ü ile
başvur başv
anın da uran
bu in
belgele gör
rden mek
haberd isted
ar işi
olduğu tüm
ve her ekle
halükar ri
da, incel
dava eme
dosyası olan
nda ağı
çok az sağl
sayıda adığ
yeni inı
belgeni belir
n yer tmiş
aldığı tir.
belirtil Devl
miştir. et
Hükü Güv
met, enli
Devlet k
Güvenl Mah
ik kem
Mahke esi,
mesi'ni ayrı
n ca,
başvur başv
ana uran
ilgili a,
bütün savu
belgele nma
ri sind
iletteği a
ni ve gere

kli tarih
gördüğ li
ü kara
belge r, A
rin bir Seri
kopyas si
ının no.
temin 268-
edilebil B, s.
eceğini 42,
bildirm §
iştir. 52)
Gerçek ve
te, *Kam*
başvur *asin*
an, *ski /*
dava *Avu*
dosyası *stur*
ndaki *ya*
ilgili (19
belge Aral
r ık
hakkın 198
da 9
bilgi tarih
sahibi li
olmak kara
için, r, A
yeterli Seri
zaman si
a no.
(yirmi 168,
gün) s.
sahip 39,
olmuş §
ur. 88)

1dava

28. Bu ların
nokta daki
a, *AİH*
Hükü M
met, içtih
ayrıca, adın
Daire' in
nin bu
değerle dava
ndirme da
sinin da
aksine, uyg
Kremz ulan
ow / abili
Avustu r
rya (21 oldu
Eylül ğun
1993 u

ileri D
sürmüş iğ
tür. Bu taraf
içtihad tan,
a göre, başv
bir uran
sanığın ,
dava yaka
dosyası lan
nı ması
doğrud ndan
an önce
incele lider
me i
şartı oldu
aranma ğu
maktad PK
ır. K'nı
Sanığı n
n eyle
temsilc mler
ileri inde
aracılığ n
ı ile dola
dosyan yı
ın soru
içeriği mlul
nden uğu
haberd nu
ar kabu
olması l
yeterli etmi
dir. ştir.
Organi Diğ
ze r
suçlara PK
ilişkin K
yargıla üyel
malard erini
a, bu n
tür bir eyle
hak mler
tanınm ini
ası adi daha
suç ayrı
işleyen ntılı
sanıkla biç
r mde
aleyhin incel
e bir emiş
ayrımc olsa
ılık ydı
oluştur bile,
acaktır. başv
uran

savun avuk
masınd atlar
a ,
kendisi güve
ne nlik
yararlı sebe
olabile biyl
cek e
fazla İmra
unsur lı
bulama Ada
zdı. sı'na
özel

29. bir
Başvur rıhtı
ana mda
savun n
masınd hare
a ket
sağlana eden
n diğer bir
kolaylı gem
klar iyle
arasınd götü
a, rülm
Devlet üşler
Güvenl dir.
ik Ken
Mahke diler
mesi i
Başkan için,
ı'nın gem
talimat iye
ı bind
üzerine ikler
avukatlı i
arın yeri
kullan n
ması yakı
için nları
duruş nda
ma otel
salonu odal
na bir arı
fotoko ayırt
pi ılmı
makine ştır.
si Avu
konma katla
sı da r
yer herh
almıştı angi
r. Öte bir
yandan duru
, şma

ya an
katılma aley
dıkları hind
taktird eki
e, ilgili ceza
duruş yarg
ma ılam
tutanak asın
ları ile da,
dosyay savu
a nma
eklene hakl
n yeni arın
belgele a
rin bir sayg
kopyas ı
ı, ertesi göst
gün erili
kendile p
rine göst
verilmi eril
ştir. med
Başvur ğini
anın belir
avukatlı me
arı, bir k
sükune için,
t başv
ortamı uran
yarattı n
ğı için alabi
Devlet ldiği
Güvenl avuk
ik at
Mahke yard
mesi ımın
Başkan ın ve
ı'na kend
teşekk isi
ür ve
etmişti avuk
r. atlar

ına
sunu
3. lan,
AIHM dava
'nin dosy
değerl asın
endir a
mesi erişİ
m

olan
130. ağın
AIHM, ın
başvur incel

enmesi
gerekti
đi
kanısının
dadır.

*ir
av
uk
at
a
er
iş
e
m
e
m
es
i*

(a)
ukat
yardım
ı

(i)
Gözaltı

1

31.
Büy
ük
Dair
e,
Dair
e'ni
n
başv
uran
ın
göza
ltınd
a
bulu
ndu
đu
süre
içeri
sind
e bir
avuk
ata
erişe
me
mesi
nin,
savu
nma
hakk
ını
olu
msu
z
olar
ak
etkil
ediğ
i
yön

ündeki ma
kararı önce
ile si
mutabı döne
k me
kalma uyg
mak ulan
için bir abili
neden r
görme oldu
mekted ğun
ir. u
Büyük tekr
Daire, arlar
Daire' (*Imb*
nin *rios*
aşağıda *cia/I*
kayded *sviç*
ilen *re*,
gerekç 24
esi ile Kası
görüş m
birliği 199
içerisin 3
dedir: tarih
li
"kara
... r, A
AİHM, Seri
6. si
madde no.
nin, 275,
yalnızc sayf
a, a 13,
yargıla §
ma 36).
adilliği Soru
nin, ştur
başlan ma
gıçtaki sıras
bir nda
aykırılı mad
ktan de 6
önemli §§ 1
derece ve
de 3'ün
etkilen (c)
mesini uyg
n ulan
muhte dığı
mel yönt
olduğu em,
duruml dava
arda işle
yargıla mler

inin ışığı
özel nda
unsurla sözk
rina ve onus
dava u
olaylar kısıt
ına lama
bağlıdı nın,
r. 6. sanı
madde, ğı
normal adil
olarak yarg
sanığın ilan
, polis ma
sorgula hakk
masını nda
n ilk n
aşamal mah
arında rum
bir bira
avukatı kıp
n bira
yardım kma
ndan dığı
faydala dır
nması (*Joh*
gerekti *n*
ğini *Mur*
öngörü *ray /*
r. *İngil*
Ancak, *tere*,
AİHS' 8
de Şub
açıkça at
değiril 199
meyen 6
sözkon tarih
usu li
hak, kara
haklı r,
nedenl *Rap*
e *orla*
kısıtla *r*
malara 199
konu 6-I,
olabilir sayf
. Asıl a
sorun, 54-
her 55,
davada §
, dava 63).
işleme
rinin ...
bütünl Bu
üğü dava

da, riyet
başvur Savc
an 16 ısı'n
Şubat ın
1999'd iddi
an 23 aları
Şubat nın
1999'a öne
kadar, mli
yaklaşısı unsu
k 7 rları
gün hali
boyunc ne
a gele
Türkiy cek
e'de ve
gözaltı mah
nda kum
tutuldu iyeti
ğu süre nde
içerisin büy
de ük
güvenli bir
k yardım
güçleri imcı
, bir unsu
Cumhu r
riyet olac
Savcısı ak,
ve bir kend
Devlet ini
Güvenl suçl
ik ayıcı
Mahke birç
mesi ok
Hakimi ifad
tarafın e
dan ver
sorgula mişt
nmiştir ir.

.
Sözko ...
nusu Baş
süre vura
içerisin nın
de bir
avukat avuk
yardım ata
1 danı
almamı şma
ş ve hakk
iddiana ında
menin n
ve vazg
Cumhu eçmi

ş olup ailes
olmadı i
ğı taraf
hususu nda
nda n
AİHM, tutul
yakala muş
ndığı olan
günün on
ertesin altı
de avuk
(kanun at
i yetki Devl
sahibi et
olan) Güv
Türkiy enli
e'deki k
avukatı Mah
Feridu kem
n esi'n
Çelik'i den
n başv
başvur uran
anı ı
ziyaret ziya
etmek ret
için etme
izin k
istemiş için
olduğu izin
nu iste
kayded mişl
er. er,
Ancak, faka
Çelik'i t
n istek
seyahat leri
i yetk
güvenli ili
k mak
güçleri amla
tarafın r
dan taraf
engelle nda
nmiştir n 23
. Buna Şub
ek at
olarak, 199
22 9
Şubat tarih
1999 inde
tarihin redd
de edil
başvur mişt
anın ir.

s
.mut
Sözko *andi*
nusu *s,*
koşulla *Mag*
r *ee,*
altında, yuka
AİHM rıda
başvur kayd
anın edile
bir n,
avukat §§
a 44-
erişimi 45).
nin bu
kadar ( )
uzun ii)
bir *Baş*
süre ve *vura*
savun *nin,*
ma *üçü*
hakları *ncü*
nın *şahı*
telafi *slar*
edilem *tara*
eyecek *find*
şekilde *an*
zarar *duy*
görmü *ulm*
ş *ada*
olabile *n*
ceği *başv*
bir *uran*
durum *in*
da *avuk*
engelle *atla*
nmesin *rına*
in, *danı*
sanığın *şma*
6. *sı*
madde
de **1**
sahip **32.**
olduğu Huz
belirtil urun
en da,
savun bu
ma kon
hakları uda
na taraf
zarar larca
verdiği hiçb
kanısın ir
dadır özel
(*mutati* görü

ş güç
bildiril eri,
memes ziya
i reti
üzerine yirm
Büyük i
Daire, daki
Daire' ka
nin ile
kararla sınır
rını lı
uygun tutm
bulmuş uşlar
tur: dir.
Ziya
"retin
... kayd
başvur ı
anın Devl
avukatı et
arı Güv
tarafın enli
dan ilk k
ziyareti Mah
, kem
hepsini esi'n
n e
başvur gön
an ve deril
avukatı mışt
arı ile ir.
aynı
oda ...
içerisin Müt
de eaki
bulund p
uğu, ziya
güvenli retle
k re
güçleri ilişk
ve bir in
hakimi olar
n ak,
deneti ...
m, AİH
gözeti M,
m ve güve
duyum nlik
u güç
altında eri
gerçekl görü
eşmişti şmel
r. erin
Güvenl gerç
ik ekle

ştiği ndir
odada mesi
bulun sonu
mamış cund
olsalar a
da, vard
başvur ığı
an ve görü
avukatı Şle
arı mut
arasınd abık
a ilk kal
ziyaret mışt
yapıldı ır:
ktan
sonra “
gerçekl ...
eşen sanı
görüş ğın,
menin, için
güvenli cü
k bir
güçleri Şahı
nin s
tanıklı taraf
đı nda
altında n
yapıldı duy
đını ulm
kabul adan
eder. yasa
l

Items
33. ilcisi
Büyük ile
Daire, iletiş
Daire’ im
nin, kur
başvur ma
anın hakk
üçüncü ı,
Şahısla dem
r okra
tarafın tik
dan bir
duyul topl
madan umd
avukatı a
arına gerç
danışa ekle
mamas Ştiril
ının en
etkileri adil
ni yarg
değerle ılam

anın büyü
temel ük
gerekle ölçü
rinden de
biridir yitiri
ve r
AİHS' (S /
nin 6 § İsviç
3 (c) re,
madde 28
since Kası
öngörü m
lmüştü 199
r. 1
AİHS' tarih
nin li
amacı, kara
somut r, A
ve Seri
etkili si
hakları no.
korum 220,
ak sayf
olmakl a 16
a §
birlikte 48).
, Sanı
avukatı k ve
n, avuk
müvek atlar
kili ile arası
görüşe ndak
memes i
i ve görü
böyle şmel
bir erde
deneti gizli
m liği
olmaks temi
ızın nat
müvek altın
kilinde a
n gizli alma
talimat ya
lar yöne
alama lik
ması savu
durum nma
unda, hakk
avukatı nın
n öne
desteği mi,
, Avr
yararlıl upa
ığını kuru

luşları ışığı
belgele nda,
ri de sözk
dahil onus
olmak u
üzere, kısıt
birçok lama
uluslar nın
arası sanı
belged ğı
e teyit adil
edilmiş yarg
tir. ılan
(bkz. ma
Brenn hakk
an / ında
İngilte n
re, no. mah
39846/ rum
98, §§ bira
38-40, kıp
ECHR bira
2001- kma
X). dığı
Ancak, dır.
yukarı
da ...
kayded Söz
ilmiş kon
olduğu usu
gibi... dava
geçerli da,
nedenl AİH
er M...
mevcut başv
ise, uran
sanığın ve
avukatı avuk
na atlar
erişimi nın,
ne hiçb
kısıtla ir
malar aşa
getirile mad
bilir. a
Asıl yetk
mesele ili
, bir mak
bütün amla
olarak r
ele taraf
alınan ında
dava n
işlemler duy
ri ulm

adan ma
birbirle hakl
rine arı
danışa öne
madıkl mli
arını dere
kabul cede
etmişti etkil
r. enm
Hazırlı iştir.
k
soruşturdu ...
rması Aİ
ve HM,
duruş bu
ma bağı
boyunc amd
a a,
getirile başv
n bu uran
kısıtla m,
manın avuk
kaçınıl atlar
maz ı ile
sonucu görü
nun, şme
başvur den
anın önce
avukatı verd
arıyla işi
açık ifad
şekilde e
konuş ver
masını miş
ve oldu
savun ğun
masını u,
n avuk
hazırla atlar
nmasını ı ile
da görü
önem ştükt
arzede en
bilecek sonr
sorular a da,
sormas Devl
ını et
engelle Güv
nmesi enli
olduğu k
kanısının Mah
dadır. kem
Sonuç esi'n
olarak, deki
savun duru

şmalar met'
da in,
ayrıca başv
ifade uran
verdiği ve
ni avuk
gözlem atlar
lemişti ı
r. arası
Yanıtla ndak
makla i
yüküm görü
lü şmel
olduğu erin
ciddi dene
suçlam timi
alara ni
karşı sağl
savun ama
masını nın
n etkili başv
olması uran
için, in
sözkon güve
usu nliği
ifadele ni
rin sağl
tutarlı ama
olması açısı
zaruri ndan
idi. gere
Dolayı kli
sıyla, oldu
AİHM ğuna
üçüncü ilişk
şahısla in
r iddi
tarafın ası
dan husu
duyul sund
madan a
avukatlı AİH
arı ile M,
konuşa avuk
bilmesi atlar
nin, in
başvur başv
an için uran
gerekli taraf
olduğu nda
kanısın n
dadır. tems
ilci
.olar
Hükü ak

tutuldu olar
ğunu ak
ve AİH
müvek M,
killerin başv
in uran
hayatın in
ı tehdit güve
ettikler nlik
ine güçl
dair eri
kaygı men
duyma supl
k için arı
neden taraf
olmadı ında
ğını n
gözlem duy
lemişti ulm
r. adan
Ciddi avuk
aramad atlar
an ı ile
geçiril görü
meden şme
başvur sinin
anı imk
görmel ansı
erine z
izin olm
verilm asını
emiştir n,
. Diğer savu
önleml nma
er hakl
eşliğin arını
de, ihlal
cezaevi ettiğ
memur i
larının kara
görsel rını
deneti ver
mi, mişt
başvur ir.
anın
güvenli ( )
ğini iii)
sağlam Baş
aya vura
yeterli nin
olabilir avuk
di.” atla
rı
Sara
onuç find

an kayd
yapıla edile
n n
ziyaret kara
lerin rlarl
sayısı a
ve mut
süresi abık
kal

İma

34. mak
Yaklaş için
ık iki geçe
hafta rli
ara ile nede
avukatl n
arı göre
tarafın me
dan mişt
yapılan ir:
ilk iki
ziyareti “
n ... 6
ardında §
n, 3(c)
başvur mad
an ve de,
avukatl ceza
arı yı
arasınd gere
aki ktire
görüş n bir
me suçl
haftada a
iki kez itha
birer m
saatlik edile
ziyaretl n
erle herk
sınırlan esin
dırılmı ‘ken
ştır. disin

İi

35. kişis
Tarafla el
rın olar
görüşle ak
rini ya
inceley da
en avuk
Büyük at
Daire, yard
Daire imı
ile yolu
aşağıda yla

savun olma' adığ
hakkın nı
a sahip tespi
olduğu t
nu etme
belirtir ktir
ken, (Qu
sözkon aran
usu ta /
hakkın İsviç
uygula re,
nma 24
şeklini May
kaydet is
memek 199
tedir. 1
Dolayı tarih
sıyla, li
adli kara
sisteml r, A
erinde Seri
sözkon si
usu no.
hakkın 205,
korun sayf
masını a 16,
teminat §
altına 30).
alma Bu
yöntem bakı
inin mda
seçimi n,
ni, AİHM
Sözleş S'ni
meci n
Devletl 'teor
ere ik ve
bırakm fikti
akta f
olup, hakl
AİHM arı
'nin deği
burada l,
ki prati
görevi, k ve
seçilen etki
yöntem n
in adil hakl
yargıla arı
ma temi
gerekle nat
ri ile altın
tutarlı a
olup alma

k' ilgili
amacı işle
ile mler
tasarla in
ndığı özel
ve bir unsu
avukat rları
ataman na
ın, tek ve
başına dava
avukatı koşu
n lları
saniğa na
sağlaya bağl
cağı ı
yardım oldu
ın ğun
etkinli u; 6.
ğini mad
teminat deni
altına n
almadı ama
ğı cını
hatırla n –
nmalıd adil
ır yarg
(Artico ilam
/ a –
İtalya, gerç
13 ekle
Mayıs ştiril
1980 ip
tarihli gerç
karar, ekle
A ştiril
Serisi med
no. 37, ğini
sayfa belir
16, § leme
33). k
AİHM için,
ayrıca, dava
6 §§ 1 da
ve 3 uyg
(c) ulan
madde an iç
sinin huk
ön uk
soruştur yoll
rmada arını
ne n
şekilde bütü
uygula nlüğ
nacağı ünü
nın, n ele

alınma içer
sı diği
gerekti ni
ğini gözl
belirtm emle
iştir mişt
(*Imbri* ir.
oscia / AİH
İsviçre, M
yukarı ayrı
da ca,
kayded oldu
ilen kça
karar, kar
sayfa maşı
14, § k
38). olan
bu
.suçl
AİHM amal
, arın
sözkon sunu
usu mun
davada un,
başvur oldu
ana kça
yönelti haci
len mli
suçlam bir
aların dava
bir dosy
yasadış ası
ı silahlı husu
örgüt le
tarafın getir
dan diği
icra ni
edilen belir
birçok tmiş
şiddet tir...
eylemi Söz
ni, kon
örgütü usu
n lideri suçl
ve amal
faaliyet ara
lerinin karşı
başlıca savu
tahrikç nma
isi sını
olduğu hazı
yönün rlam
deki ak
iddiala için
rı başv

uranın ve
davanı sahil
n arası
karmaş ndak
ık i
niteliği ferib
paraleli otlar
nde, ın
vasıflı sıklı
hukuki ğı ve
yardım hare
a gerek ket
duydu saatl
ğu erin
kanısının e
dadır. bağıl
Davanı ı
n özel olar
unsurla ak
rının, gerç
başvur ekle
anı bu ştiği
derece yön
önemli ünde
bir ki
duruş iddi
maya ası
hazırla husu
nmak sund
için a,
avukatı AİH
arı ile M,
haftada Hük
yalnızc üme
a birer t'in,
saatlik istis
iki nai
görüş güve
me ile nlik
sınırla endi
mayı şeler
haklı ini
çıkarm dikk
adığını ate
gözlem alara
lemişti k,
r. başv
uran
.1.

Hükü sahil
met'in, den
ziyaretl uzak
erin bir
İmralı ada
Adası ceza

evinde her
tutma bir
kararın görü
m şme
anlaşıl nin
abilir süre
olduğu sini
nu artır
düşün mad
mekle ıklar
birlikte mı
, izah
ziyaretl etme
eri diği
haftada ni,
iki bu
saatlik tür
görüş önle
melerle mler
sınırlan in,
dırman Sözl
m adil eşm
olmadı eci
ğı Devl
kanısın etler
dadır. in 6.
AİHM, mad
Hükü de
met'in, ile
yetkili temi
makam nat
ların altın
hangi a
nedenl alına
e n
avukatı hakl
ara arda
müvek n
killerin etki
i daha n bir
sık şekil
görme de
izni yara
vermed rlan
iklerini ması
ya da nı
hangi sağl
nedenl ama
e daha k
uygun için
bir göst
ulaşım erm
olanağı ek
sağlam zoru
ayarak nda

oldukla n
rı nede
gayreti nlerl
ortaya e
koyaca savu
ğını nma
belirtir hakl
(Coloz arın
za / a
İtalya, kısıt
yukarı lama
da lar
kayded getir
ilen ilem
karar, eyec
sayfa eği
15, § için
28). bu
tür
.bir

Hükü tavrı
met'in, n,
başvur sözk
anın onus
avukatı u
arının kısıt
her lama
görüş ları
menin hakl
ardında ı
n basın çıka
toplant ram
ısı ayac
düzenl ağı
edikler sonu
i ve cuna
PKK var
için mişt
sözcül ır.
ük Ayrı
ettikler ca,
i Türk
yönün iye'
deki de
iddiala başv
rı uran
hususu in
nda, avuk
AİHM, atlar
doğrud mın
an PK
duruş K
ma ile için
ilgili sözc
olmaya ülük

yaptıkları alına
arın bir
yönünün hakk
de bir in
şikayet uyg
te ulan
bulunması
lduğundan
a fera
ilişkin gat
AİHM etme
'ye nin,
sunulmuş açık
uş ça
hiçbir yapı
delil lması
yoktur. 1

” gere
ktiği
ini

36. hatır
Hükümetin, iştir
başvur (bkz
anların .,
avukatları *mut*
arının *atis*
başvur *mut*
anı *andi*
daha s,
sık *Pfeif*
aralıklarla *er*
larla *ve*
görme *Plan*
yi talep *kl /*
etmedi *Avu*
kleri *stur*
yönünün *ya*,
de 25
Büyük Şub
Daire at
huzuru 199
nda 2
sunduğu tarih
u iddia li
da kara
reddedi r, A
İmelidi Seri
r. si
AİHM, no.
AİHS 227,
tarafın sayf
dan a 19,
teminat §
altına 37).

AİHM, hazı
başvur rlan
anın ması
avukatı nı
arı güçl
tarafın eştir
dan en
Devlet unsu
Güvenl rlard
ik an
Mahke biri
mesi'n oldu
e, ğu
müvek kanı
killeri sına
ile var
iletişim mişt
kurma ır.

da
karşıla (b) Baş
ştıkları vuranın
sıkıntıl dava
ara dosyasına
ilişkin erişimi
bir

şikayet 1
lerinin 38.
bulund AİH
uğunu M,
kaydet müt
miştir. eaki
İben,

37. Devl
Sonuç et
olarak, Güv
AİHM, enli
başvur k
anın Mah
avukatı kem
arı ile esi'n
görüş in,
meleri sade
nin ce 4
sayısı Hazi
ve ran
süresin 199
e 9
getirile otur
n umu
kısıtla nda
maları başv
n, uran
savun in
masını dava
n dosy

asını alına
iki n
zabıt savu
katibi nma
eşliğin hakk
de mın
incele ihlal
mesine ini
ve oluşt
avukatı urup
arının, oluşt
bazı urm
belgele adığ
rin inı
fotoko incel
pisini emel
almalar idir.
ma izin 1
verdiği 39.
dikkate AİH
alındığ M
ında, önce
başvur likle
anın ,
dava Hük
dosyası üme
nda yer t
alan, taraf
iddiana ında
me n
dışında Büy
ki ük
belgele Dair
re 4 e
Hazira huzu
n 1999 rund
tarihin a
e kadar *Kre*
ulaşam *mzo*
amasın *w/A*
ın, *vust*
AİHS' *urya*
nin 6 § ve
3. *Kam*
madde *asin*
sinde *ski/*
kayıtlı *Avu*
haklarl *stur*
a *ya*
birlikte dava
6 § 1. ların
madde da
sinde alına
teminat n
altına kara

rların 1
bu 40.
davaya AİH
da M,
uygula bu
nabilec kon
eği uları
yönün incel
de erke
sunula n,
n adil
görüşü yarg
inceley ilan
ecektir. ma
AİHM, hakk
ayrıca, mın
Hükü öne
met'in mli
aynı unsu
içtihadı rları
dayana ndan
k biri
alarak, olan
Daire silah
önünde ların
, daha eşitli
önce, ği
dava ilkes
dosyası i
nın, uyar
sanığın inca,
avukatı taraf
tarafın lard
dan an
kontrol herb
edilme irine
hakkını kend
n isini,
kısıtlan muh
masını alifi
n, ne
savun karşı
ma avan
hakkı tajsı
ile z
bağdaş duru
maz ma
olmadı düşü
ğını rme
ileri yece
sürdüğ k
ünü olan
belirtm koşu
iştir. llar
altın

da AİH
davası M,
nı ayrı
takdim ca,
etme savu
olanağı nma
verilm hakk
esi ma
gerekti göst
ği erile
hususu cek
nu sayg
değerle mın,
ndirece sanı
ktir. ğın
Bu ya
bağlam da
da, avuk
adaleti atlar
n adil mın
olarak dava
tecellis dosy
ine asın
gösteril a
ecek erişi
yüksek mler
duyarlı ine
lık ile getir
birlikte ilen
görünü kısıt
me de lama
önem ların
verilm ,
elidir duru
(bkz., şma
diğer önce
makam si
lar delil
arasınd lerin
a, sanı
Bulut / ğa
Avustu ulaşt
rya, 22 ırılm
Şubat asını
1996 ve
tarihli sözl
karar, ü
Raporl ifad
ar eler
1996- veril
II, irke
sayfa n
380- sanı
381, § ğın,
47). avuk

atı dava
aracılığ da
ı ile başv
deliller uran
üzerine in,
görüş iddi
sunmas a
ını mak
engelle amı
memes taraf
ini nda
gerekti n
rdiği sunu
kanısın lan
dadır delil
(bkz., lere
mutati duru
s şma
mutan önce
dis, sind
Kremz e
ow, şahs
yukarı en
da erişi
kayded min
ilen, e
sayfa izin
44, § veril
63). me
İmiş
41. ir.
Sözko Baş
nusu vura
davada nın
ki, avuk
konuyl atlar
a ilgili ı,
olaylar sözk
a onus
ilişkin u
Büyük delil
Daire, ler
Daire' hakk
nin nda
aşağıda görü
kayded şleri
ilen ni
kararla belir
rına ttikl
katılma erin
ktadır. de,
... eleri
sözkon n
usu doğr

udan yap
kontrol mişt
ünü ir.”
müteak 1
ip 42.
başvur Büy
anın ük
görüşle Dair
rini e, bu
alabiln nede
iş nle,
olmalı sözk
ydılar. onus
Başvur u
ana 2 dava
Hazira nın,
n 1999 17.0
tarihin 00
de iki sayf
zabıt alık
katibin dava
in dosy
deneti asını
mi incel
altında eme
dava k
dosyası için
nı yirm
incele i
me izni günl
verilmi ük
ş süre
olması, veril
ilgili en
belgele Öcal
rin an'ı
hacmi n
ve aksi
başvur ne,
ana başv
sağlana uran
n a
kısıtlı kırk
süre dok
gözönü uz
ne sayf
alındığ anın
ında incel
sorunu enm
n esi
gideril için
mesine yirm
çok az i bir
katkı gün
ün

verildi e
ği hiçb
Kremz ir
ow belg
davası e
ndan sağl
farklı aya
olduğu ma
kanısın mışl
dadır. ardır
Sözko .
nusu 1
dava, 43.
avukatı AİH
nın M,
başvur Hük
ana, üme
ilgili t'in,
olduğu başv
nu uran
düşünd in
üğü PK
tüm K'nı
belgele n
rin diğ
örnekle r
rini men
sağlaya supl
bildiği arını
Kamas n
inski eyle
davası mler
ndan iyle
da ilgili
farklıdı mate
r. ryall
Başvur er
anın hakk
avukatı nda
arı, daha
iddia deta
makam yılı
ının incel
sunduğ eme
u yap
deliller ması
üzerind nın,
eki PK
görüşle K'nı
rini n
sunma eyle
dan mler
önce inin
müvek soru
killerin mlul

uğunu oldu
kabul ğun
etmiş u
olması itiraf
sebebi etmi
yle, ř
kendisi olm
ne, asın
savun a
masını rağ
n men,
hazırla PK
nmasını K
da men
yardım supl
cı arı
olacak taraf
deliller ında
bulması n
ı gerç
konusu ekle
nda ştiril
 faydalı en
olmaya şidd
cağı et
yönün eyle
deki mler
görüşü i
nü de üzer
inceley ine
ecektir. görü
Başvur ř
anın, bildi
Devlet rme
Güvenl miş
ik oldu
Mahke ğu
mesi da
önünde kayd
, silahlı edil
ayrılık meli
çı dir.
örgüt Anc
olan ak,
PKK'n başv
ın uran
lideri ,
ve savu
örgütü nma
n genel sind
politik a
asında bazı
n şidd
soruml et
u eyle

melerini delil
n leri
iradesi belir
veya leye
kontrol bilm
ü iş
dışında olac
gerçekl ağin
eşmiş ı
olduğu vars
nu aym
belirtm ak
iştir. mak
Bil
u olac
nedenl aktır
e, .
başvur 1
ana 44.
iddia Bu
makam nede
nın nle
sunduğ AİH
u M,
deliller başv
i uran
doğrud ın
an iddi
incele ana
mesi me
için dışın
yeterli da
süre dava
verilmi dosy
ş asın
olsaydı daki
, belg
avukatlı elere
arının, erişİ
başvur mini
anın n
talimat enge
larında llen
n mesi
yararla nin,
namad savu
an ileri nma
sürdük sının
leri hazı
deliller rlan
dışında ması
savun nda
masıyl karşı
a ilgili laşıl
diğer an

güçlükl bun
eri un
artırdıg yarg
ı ilam
kanısın anın
dadır. adill
iğini
(e)kil
şeyran
nkil
asnkat
lalrğın
dava
dosyası
nleme
erişimi
1

146.

45. Sila
Başvur hları
anın n
dava eşitli
dosyası ği
na ilkes
erişimi i,
konusu geni
ile ş
birlikte anla
, mda
AİHM adil
ayrıca, yarg
sözkon ilam
usu a
davada kavr
, amı
avukatl nın
arın yaln
dava ızca
dosyası bir
na özell
erişiml ğidi
erinin, r ve
resmen bu
veya kavr
fiili am,
olarak ceza
kısıtlan yarg
ıp ilam
kısıtlan asını
madığı n
nı ve her
eğer iki
kısıtlan taraf
mış a da
ise, yöne

lik sözk
olması onus
gerekti u
ğine gere
ilişkin klili
temel ği
hakkı yeri
da ne
kapsa getir
maktad mesi
ır. ni
Ceza sağl
davası ayac
nda, ak
her iki birç
tarafa ok
yönelik yol
yargıla düşü
nma nüle
hakkı, bilir.
hem Anc
iddia ak,
makam hang
ına, i
hem de yönt
savun em
maya seçil
diğer irse
tarafça seçil
sunula sin,
n sözk
görüşle onus
r ve u
deliller yönt
hakkın em,
da diğe
bilgi r
sahibi taraf
olma in
ve sund
fikrini uğu
söylem iddi
e aları
imkanı n
nın dosy
verilm aya
esi dahi
gerekti l
ği edil
anlamı diği
na nin
gelir. ve
Ulusal sözk
hukuk onus
un, u

iddiala , 7
r May
üzerine is
kendi 199
görüşle 9
rini tarih
sunma inde
imkanı başv
verilec uran
eğinin in
bilinci avuk
nde atlar
olması mın
nı kull
garanti anı
etmelid mın
ir (bkz. a
Brands sunu
tetter / lmuş
Avustu ,
rya, 28 faka
Ağusto t
s 1991 kend
tarihli ileri
karar, ne
A bir
Serisi nüsh
no. a
211, veril
sayfa me
27, §§ mişt
66-67). ir.

1Baş
47. vura
Sözko nın
nusu avuk
davada atlar
, 1 15
başvur May
an ve is
avukatlı 199
arı 9
iddiana tarih
meden inde
24 foto
Nisan kopi
1999 yap
tarihin may
de 1
haberd bitir
ar mişl
olmuşl erdir
ardır. .
Dava Dav
dosyası a

dosyası mad
nın a
tümüne dave
sözkon t
usu edil
tarihte mişl
n erdir
itibare .
n sahip B
olmuşl u
ardır. koşu
İki llar
hafta altın
sonra, da
31 Büy
Mayıs ük
1999 Dair
tarihin e,
de, başv
Devlet uran
Güvenl in
ik avuk
Mahke atlar
mesi inin
önünde dava
ki dosy
duruş asın
malar a
başlam eriş
ıştır. mek
Başvur te
anın karşı
avukatl laştı
arı, kları
iddia ve
makam başv
ının uran
görüşle in da
rine aynı
karşı tür
nihai güçl
görüşle ükle
rini rle
sunma karşı
ya 23 laşm
Hazira ası
n 1999 nede
tarihin niyl
de e
gerçekl arta
eştirile n
n soru
sekizin nla
ci ilgili
duruş olar

ak, tarih
Daire' inde
nin n
bulgula önce
rı ile müv
hemfık ekki
irdir. lleri
ne
'bildi
... rnel
başvur erin
anın e ya
avukatı da
arı, müv
Devlet ekki
Güvenl lleri
ik ni
Mahke dosy
mesi'n anın
deki incel
duruş enm
ma esi
başlam ve
adan anali
yaklaşım zine
k iki dahi
hafta l
önce etme
17.000 lerin
sayfalı e
k bir imk
dosyaya an
ı ver
almışla med
rdır. iği
Ziyaret için,
lerin kend
sayısı ileri
ve ni
süresi savu
üzerine nma
getirile nin
n hazı
kısıtla rlan
malar, ması
başvur nı
anın oldu
avukatı kça
arına güçl
dosyada eştir
aki en
belgele bir
ri 2 duru
Haziran da
n 1999 bul

muşlar sun
dır. may
Yargıla a
madaki dave
müteak t
ip edil
gelişim mişl
eler, erdir
kendile .”

rine
sözkon (d)
usu AİH
güçlükl M
eri 'n
aşma in
şansı ya
verme rg
miştir. ıla
Duruş m
malar an
ilerlem in
iş, 8 ad
Hazira illi
n 1999 ği
tarihin ne
e kadar ili
aralıklı şk
z in
devam va
etmiş rd
ve 23 ığı
Hazira so
n 1999 nu
tarihin ç
de
başvur 1
anın 48.
avukatlı Bu
arı, nede
duruş nle,
ma başv
sırasın uran
da in
sunula yarg
nlar da ılan
dahil ması
olmak aşğ
üzere ıda
dosyad izley
aki en
tüm nede
deliller nler
üzerine den
görüşle dola
rini yı

adil olar
değildi ak,
r. tarih
Başvur oldu
an, kça
gözaltı ilerl
nda eyen
sorgula e
nması kada
sırasın r
da avuk
avukatlar
arından da
yardım dava
almamı dosy
ştır; asın
üçüncü a
şahısla erişe
r me
duyma mişl
ksızın erdir
avukatlı .
arı ile AIH
görüşe M,
memiş sözk
ir; onus
yargıla u
manın güçl
çok ükle
sonraki rin
bir bütü
aşamas n
ına olar
kadar ak
dava savu
dosyası nma
na hakk
doğrud ını
an kısıt
erişem lamı
emiştir ş
; oldu
avukatlı ğu
arının ve
ziyaretl dola
erinin yısıy
sayısın la, 6.
a ve mad
süresin dede
e öng
kısıtla örül
malar en
getiril adil
miştir; yarg
son ılam

a oldu
ilkesini ğu
n ihlal kanı
edildiğ sınd
i adır.
sonucu Bu
na nede
varmışt nle,
ır. Bu işle
nedenl mler
e, 6 § 3 in
(b) ve adill
(c) için
maddel e
eri ile ilişk
birlikte in
Sözleş olar
me'nin ak 6.
6 § 1. mad
madde deye
si ihlal daya
edilmiş nılar
tir. ak

Isunu
49. lan
AIHS' diğ
nin 6. r
madde şika
si yetle
kapsa ri
mındak incel
i diğ
eme
şikayet nin
lere gere
ilişkin kli
olarak olm
AIHM, adığ
yerel ina
mahke kara
melerd r
e ver
başvur mişt
anın ir.
aleyhin
e **III.**
başlatıl **ÖL**
an **ÜM**
işlemlerle **CE**
rden **ZAS**
duydu **I:**
ğ
sıkıntıl **S'N**
ara **İN**
değiril **2, 3**
miş **VE**

14. savu
MAD nmu
DELE ŧtur.
RİNİN Ayır
İHLA ca
L infa
EDİL zını
DİĞİ n,
İDDİA ayrı
SI mcı
bir

150. mele
Başvur olac
an ağın
ölüm ı ve
cezasın bu
ın nede
uygula nle
nması 14.
ve/vey mad
a deyi
infazın ihlal
ın, ettiğ
AİHS' ini
nin – ileri
artık sür
ölüm müşt
cezasın ür.
1 Söz
öngör kon
mediği usu
şeklind hük
e üml
yoruml erin
anması ilgili
gereke kısı
n- 2. mlar
madde 1
sinin aşağı
ve ıda
insanlı kayd
k dışı edil
ve mişt
küçültü ir:
cü bir
ceza **Ma**
olması **dde**
nedeni **2**
yle 3.
madde “
sinin 1.
ihlalini Her
teşkil kesi
ettiğini n

yaşam maz.
hakkı ”

yasanı
n **Ma**
korun **dde**
ası **14**

altında
dır.

Yasanı Bu
n ölüm Sözl
cezası eşm
ile ede
cezalan tanı
dırdığı nan
bir hak
suçtan ve
dolayı özgü
hakkın rlükl
da erde
mahke n
mece yara
hükme rlan
dilen ma,
bu cinsi
cezanı yet,
n ırk,
yerine renk
getiril , dil,
mesi din,
dışında siya
hiç sal
kimse veya
kasten diğe
öldürül r
emez. kana
atler

...”

Madd ulus
e 3 al
veya
“socy

Hiç al
kimse köke
işkence n,
ye, ulus
insanlı al
k dışı bir
ya da azınl
onur ığa
kırıcı men
ceza supl
veya uk,
işleme serv
re tabi et,
tutula doğ

um 1

veya 52.

herhan Dair

gi e,

başka kara

bir rınd

durum a,

bakımı ida

ndan m

hiçbir hük

ayırım mün

cılık ün

yapılm uyg

adan ulan

sağlanı ması

r.” tehli

kesi

A. nin

Ölüm etki

Ce n bir

zas şekil

mi de

n orta

Uy dan

gul kald

an ırılm

ma iş

si oldu

İğun

51. u

Başvur belir

an, ilk tmiş

başvur tir

usunda (bkz

, ölüm .

cezasın Dair

a e

başvur kara

ulması rının

nın, 184-

AIHS’ 185.

nin 2 para

ve 3. grafl

maddel arı).

erini 1

ihlal 53.

edeceğ Tara

i flar,

hususu başv

nda urun

şikayet un

te sonr

bulun aki

muştur aş

. mala

rında Prot
bu okol
konu 'ü
hakkın onay
da lamı
görüş ştir.
sunma 1
mışlard 55.
ır. Bu
koşu
54. Bu llar
bağlam altın
da, da,
AİHM başv
ölüm uran
cezasın ın
ın ilk
Türkiy başv
e'de urus
kaldırıl unda
mış ölü
olduğu m
nu ve ceza
başvur sın
anın uyg
cezasın ulan
ın, ması
müebb husu
et sund
hapis a 2,
cezasın 3 ve
a 14.
çevrild mad
iğini dele
belirtm rin
iştir. ihlal
Ayrıca, edil
12 diği
Kasım ne
2003 dair
tarihin sund
de uğu
Türkiy şika
e, ölüm yetle
cezasın ri
ın redd
yürürlü edil
kten meli
kaldırıl dir.
masına Dola
ilişkin yısıy
AİHS' la,
ye Ek sözk
6 onus
No'lu u

hüküm
ler
ihlal
edilme
miştir.
**B.
Ölüm**

**1.
Tarafl
ar
ın
gö
rü
şle
ri**

Ce
zas
mı
n (a
Uy)
gul B
an aş
ma vu
sı ra
n

1

56. 1
Ölüm 57. 1
cezasın Baş
ın vura
uygula n,
nmasın Büy
a ük
ilişkin Dair
olarak, e'de
Büyük n,
Daire, Sözl
2. eşm
madde eci
altında Devl
başka etler
bir 'in
sorun uyg
mevcut ula
olmadı mala
ğı rıyla
konusu oluş
nda an
Daire 'yür
ile aynı ürlü
görüşte kten
dir. Bu kald
nedenl ırma
e, bu eğili
konuy mi'
u 3. hakk
madde nda
altında Dair
inceley e'ni
ecektir. n
gere
kçes

inin an
izlenm Dair
esini e'ye
ve sun
Devletl muş
er'in, oldu
uygula ğu
maları görü
yoluyla şleri
, ni
AİHS' yine
nin 2 § lemi
1. ştir
madde (bkz
sinin . 12
ikinci Mart
cümles 200
inde 3
öngörü tarih
len li
istisna kara
yı rın
yürürlü 175-
kten 179.
kaldırd para
ıkları grafl
ve arı).
ölüm A
cezasın İHS
m, 3. 195
madde 0
uyarınıc sene
a sind
insanlı e
k dışı imza
ve land
küçültü ğı
cü zam
muame an,
le ölü
teşkil m
ettiği ceza
sonucu sı
na Avr
vararak upa'
bir da
adım insa
ileri nlik
gitmesi dışı
ni ve
istemiş küçü
tir. Bu ltüc
bağlam ü bir
da, ceza
başvur olar

ak ve
görülm küçü
emekte ltüc
ve bazı ü bir
Devletl mua
erin mele
mevzu oldu
atında ğun
yer dan,
almakt 2.
aydı. mad
Anılan deni
tarihte n
n hiçb
itibare ir
n, yoru
Avrupa mu,
genelin bir
de fiili Devl
- de ete
facto- insa
yürürlü nlik
kten dışı
kaldır ve
malar küçü
olmuş ltüc
ur. Bu ü
gelişm mua
eler, mele
Sözleş oluşt
meci uran
Devletl ceza
erin, 2 ver
§ 1. me
madde izni
yi ver
değiştir me
me meli
amaçlı dir.
bir Bu
mutaba husu
katı sta,
olarak başv
görülm uran
elidir. aşağı
ıdak
58. i
Ölüm iddi
cezası, aları
3. sun
madde muşt
ye ur.
aykırı **1**
insanlı **59.**
k dışı Ulus

lararası Ana
ve yasa
karşıla Mah
ştırmal kem
ı esi'n
hukukt in
aki bir
gelişim kara
eler, rına
ölüm (S /
cezasın Mak
ın wan
uluslar yane
arası ,
hukuka (199
da 5)
aykırı (6)
görüle Butt
bileceğ erw
ini orth
göster s
miştir. Con
Bu stitu
bakımd tion
an, al
diğerle Law
ri Rep
yanınd orts
a, ölüm 665)
cezasın , ve
ın bir
Güney kaça
Afrika ğın
Anayas Ame
ası'nın rika
acımas Birl
ız, eşik
insanlı Devl
k dışı etler
veya i'ne
küçültü iade
cü sine
muame ilişk
leyi in
yasakla bir
yan dava
hükmü da,
ne ölü
aykırı m
olduğu ceza
na sının
karar insa
veren nlık
Güney dışı
Afrika ve

olağan le
dışı bir teşki
cezaya l
eşdeğe ettiğ
r i
olduğu kara
kanısın rını
a ver
varılan mişt
Kanad ir
a (bkz
Yükse .
k yuka
Mahke rıda
mesi ki
kararın para
a (US / graf
Burns 60).
(2001) Ayrı
SCC 7) ca,
atıfta Mac
bulunu arist
lmuştu an
r. Ana
Birleş yasa
miş Mah
Milletl kem
er esi
İnsan ve
Hakları Ukr
Komite ayna
si de, ,
ölüm Arn
cezasın avut
ın luk,
infazın Litv
ın anya
Meden ve
i ve Sırp
Siyasi Cum
Haklar huri
Uluslar yeti
arası (Bos
Sözleş na-
mesi'ni Hers
n 6. ek
madde içeri
sine sind
aykırı e)
olarak Ana
acımas yasa
ız ve Mah
insanlı kem
k dışı eleri
muame 'nin

benzer 1

ifadele 61.

rine de Hük

değiril üme

miştir. t,

Dair

60. e'ni

Son n,

olarak, adil

başvur olm

an ayan

AIHS' bir

nin yarg

zorunl ılam

u ayı

standar taki

tlarını ben

karşıla ölü

yamay m

an ve ceza

6. sının

madde uyg

uyarınç ulan

a ması

başvur nın

anın 3.

hakları mad

nın deni

ihlaline n

izin ihlal

veren i

bir anla

Mahke mın

me'nin a

ölüm geld

cezası iği

vermes yön

inin, 2. ünde

ve 3. ki

maddel bulg

erin de usun

ihlalini a

oluştur katıl

duğun ma

u ileri mışt

sürmüş ır.

tür. H

ükü

(b) met,

Hükü ilk

mlar

eak,

tbaşv

uran

ın ya

da bir
avukatla
arının yısa
bu daya
konuda nma
hiçbir ktad
argüma ır,
n diğe
sunma r bir
miş ifad
oldukla eyle,
rını başv
gözlem uran
lemişti taraf
r. ında
İkinci n
olarak, hiss
AİHM edile
'nin n
davayı kork
kendili u ve
ğinden kayg
3. ının,
madde 3.
açısınd mad
an dede
incele belir
meye lene
karar n
vermiş sevi
olduğu yeye
farz ulaş
edilse ması
dahi, 3. dır.
madde Bu
nin tür
niteliği bir
gereği şika
bunun yet
güç, mev
hatta cut
imkans olm
ız adığ
olduğu ı
nu ileri için,
sürmüş AİH
tür. 3. M'n
madde in
anlamı kend
nda ini
insanlı başv
k dışı uran
muame in
le, yeri
öznel ne

koyma sayf
sı a 4)
mümk ayk
ün rıdır.
değildi Söz
r. kon
Hısu
ükümet kara
'in rlard
sunmu a,
ş AİH
olduğu S
görüşe kuru
göre, mlar
Daire ı,
tarafın ölü
dan m
varılan ceza
sonuç sının
Komis uyg
yon'un ulan
Çınar / ması
Türkiy ndak
e i
davası mor
nda ator
almış yum
olduğu ida
kabule m
dilebili edil
rlik me
kararın riski
a (no. ni
17864/ orta
91, 5 dan
Eylül kald
1994 ırdığ
tarihli ı
Komis için
yon başv
kararı, uran
DR 79, ların
sayfa hiçb
5) ve ir
Abbas kork
Sertka u ya
ya / da
Türkiy kayg
e ı
kararın duy
a (no. mad
77113/ ıklar
01, 11 ı
Aralık sonu
2003, cuna

varmışl Ayrı
ardır. ca,
Türk
aşvura Hük
nın üme
durum ti'ni
u, n
Çınar ölü
ve m
Abbas' ceza
ın sının
duruml uyg
arı ile ulan
aynıdır ması
ve na
başvur ilişk
anın in
davası mor
nda ator
ölüm yum
cezasın u
ın koşu
uygula lsuz
nmaya dur
cağı ve
garanti hiçb
si daha ir
kesindi suç
r: veya
başvur bire
anın y
dava kaps
dosyası am
hiçbir dışı
zaman bira
Parlam kılm
ento'ya amış
gönder tır.
ilmedi Hük
ği için, üme
ölüm t, İç
cezasın Tüz
ın üğü
uygula n
nmasın 39.
a izin mad
veren desi
süreç uyar
hiçbir inca
zaman AİH
hareket M
e taraf
geçiril nda
memiş n
ir. öng

örülen H
ve ükü
başvur met,
anın Dair
idamın e'ni
ın n
durdur kara
ulması rı
nı için
gerekli delil
kılan e
ihtiyati daya
tedbir nan
kararın hiçb
a ir
uymuş gere
ur. kçe
Türk olm
Parlam adığ
entosu' ını
nda ve
başvur bu
anın kara
idam rın
edilme AİH
mesi M'n
gerekti in
ği ölü
yönün m
de ceza
kapsa sının
mlı bir durd
mutaba urul
kata ması
varılmı yön
ştır ve ünde
Parlam ki
ento'n taleb
un i
sözkon yolu
usu yla
dönem hakl
deki ı
yapısı, göst
ölüm erile
cezasın mey
ın eceğ
kaldırıl ini
dığı ileri
tarihte sür
ki müşt
yapısıy ür.
la S
aynıdır on
. olar

ak, **özle**
Türk **şme**
Hükü **ci**
meti'ni **Dev**
n ölüm **letl**
cezası **eri**
hakkın **n**
da **ölü**
Avrupa **m**
normla **cez**
rına **ası**
uyuma **na**
kararı, **iliş**
başvur **kin**
anın **uyg**
idam **ula**
edilme **mal**
sine **arı**
yönelik **nın**
tüm **yas**
riskleri **al**
ortadan **anl**
kaldır **amı**
mıştır.

1

262.

AYH

M

önce

likle

başv

uran

ın,

Sözl

eşm

eci

Devl

etler

in

bu

alan

daki

uyg

ula

ması

nın,

2 §

1.

mad

deni

n

(belli

akoşu

)llar

Saltın

da 2 §
ölüm 1.
cezasın mad
a izin deni
veren n
ikinci açık
hükmü yazıl
nde ımın
belirtil ı
en orta
kural dan
dışı kald
durum ırdığ
u ı
ortadan için,
kaldır ölü
maya m
yönelik ceza
bir sını
mutaba yasa
kat klad
teşkil ığı
ettiği şekli
görüşü nde
ne yoru
değınm mla
elidir. nam
Fiiliyat az
ta, (bkz
Avrupa .
'da *Soer*
ölüm *ing /*
cezasın *İngil*
ın *tere,*
nerede 7
yse Hazi
evrens ran
el 198
olarak 9
kaldırıl tarih
masına li
rağmen kara
, eğer r, A
2. Seri
madde, si
ölüm no.
cezasın 161,
a izin sayf
verdiği a 40,
yönün §
de 103)
yoruml .
anırsa, 1
3. **63.**
madde, Büy

ük u
Daire, orta
Daire' dan
nin bu kald
konuda ırma
aşağıda ya
kayded yöne
ilen lik
kararla bir
rı ile mut
aynı abak
görüşte at
dir. teşki
(bkz. l
Daire ettiğ
kararın i
m 189- görü
196. şüne
paragra deği
fları): nme
lidir.
“

...
AİHM AİH
öncelik M,
le, bir
başvur insa
anın, n
Sözleş hakl
meci arı
Devletl sözl
erin bu eşm
alanda esi
ki olar
uygula ak
masını AİH
n, belli S'ni
koşulla n
r özel
altında nitel
ölüm iğini
cezasın n
a izin dikk
veren 2 ate
§ 1. alın
madde ması
nin ve
ikinci AİH
cümles S'ni
inde n bir
belirtil boşl
en uk
kural içeri
dışı sind
durum e

yoruml §
anmam 43).
ası Anc
gerekti ak,
ğini AİH
vurgul M,
ar. önce
Mümkklikle
ün, bu
olduğu dava
nca, bir da
bütünü ileri
nü sürü
oluştur len
duğu AİH
hukuk S
un hük
diğer üml
kuralla erini
rıyla n
uyum yoru
içinde mu
yoruml ve
anmalı uyg
dır ulan
(bkz, ması
mutati kon
s uları
mutan na
dis, Al- eğil
Adsani meli
/İngilte dir.
re
[GC],
no. ...
35763/ AİH
97, § M'n
55, in,
ECHR *Soer*
2001- *ing/I*
XI; ve *ngilt*
Loizid ere
ou/Tür kara
kiye, rınd
18 a,
Kasım üye
1996 devl
tarihli etler
karar, de
Raporl oluşt
ar urul
1996- muş
VI, bir
sayfa uyg
2231, ula

manın, sonu
AİHS' ç
de olar
değişik ak 3.
liklere mad
neden deni
olabile n
ceğini yoru
kabul mu
ettiği üzer
hatırlat inde
ılır. Bu ki
konuda kısıt
AİHM, lama
ulusal ları
ceza kald
politik ırdığ
asında ını
ki kabu
ölüm l
cezasın etmi
ın ştir
genel (bkz
olarak .
kaldırıl yuka
ması rıda
uygula kayd
maları edile
nın, n
Sözleş kara
meci r, §
Devletl 103)
er'in 2 .
§ 1. Anc
madde ak,
uyarınç AİH
a M, 6
sağlana No'l
n u
istisna Prot
nın okol
yürürlü 'ün
kten sözl
kaldırıl eşm
masına eci
yönelik devl
mutaba etler
katı in
teşkil barış
etmek zam
şeklind anın
e da
anlaşıl ölü
abilece m
ğini ve ceza

sını nin
kaldır ölü
mak m
yolund ceza
a yeni sın
bir gene
yüküm l
lülük olar
tesis ak
etmek yasa
için, klad
mevzu ığı
atlarını yön
alışılag ünde
elmiş yoru
yöntem mla
le nam
değıştir ayac
meysi ağı
ve sonu
bunu cuna
her var
Devlet mışt
e, ır
böyle (ibid
bir . §§
yüküm 103-
lülüğü 104)
üstlen .
me
zamanı
nı ...
seçme Baş
serbest vura
isi n,
vererek AİH
, M'n
ihtiyari in
bir *Soer*
belge *ing*
yöntem kara
iyle rınd
yapma aki
yı yakl
arzulad aşım
ıklarını ma
gösterd itira
iğini z
belirle etme
miştir. kted
Dolayı ir.
sıyla Asıl
AİHM, iddi
3. ası,
madde 6

No'lu hatal
Protok 1
ol'un, oldu
Devletl ğu
erin şekli
uygula nded
maları ir.
nın Baş
kıyasla vura
nabilec n,
eği dokt
çeşitli rin
yöntem açısı
lerden ndan
sadece ,
birini Devl
oluştur etler
ması in
ve hem
uygula 2 §
manın, 1
Avrupa mad
Konse desi
yi ne
üyesi daya
Devletl nma
erin hakk
tümün inı
ün “de kald
facto” irara
ya da k,
“de hem
jure” de
ve tüm bu
suçlar süre
için, ci 6
tüm No'l
koşulla u
r Prot
altında okol
ölüm 'ü
cezasın onay
ı lama
kaldır k
mış suret
oldukla iyle
rını resm
göster en
miş tanı
olması yara
nedeni k
yle, ölü
değerle m
ndirme ceza
nin sını

kaldır ndir
mamal med
arı için e
neden daha
bulun büy
madığı ük
nı ileri bir
sürmüş kara
tür. rlılık
gere
ktird
... iğini
AİHM, hatır
AİHS' latır
nin (bkz
günüm .
üz *Sel*
koşulla *mou*
rı *ni/F*
altında *rans*
değerle *a*,
ndirilm 28
esi Tem
gereke muz
n, 199
yaşaya 9
n bir tarih
belge li
olduğu kara
nu ve r,
insan Rap
hakları orlar
nın ve 199
temel 9-V,
özgürl §
üklerin 101)
korun .
ması
alanınd
a ...
gerekli Bir
olan mua
yüksek mele
standar veya
dın, ceza
demok nın,
ratik 3.
toplum mad
ların deni
değerle n
rinin ama
ihlal çları
edilme doğr
sini ultus
değerle unda

insanlı sene
k dışı sind
veya e
küçültü yürü
cü olup rlüğ
olmadı e
ğını girdi
değerle ğind
ndirirk en
en, bu ve
alanda 198
Avrupa 9
Konse sene
yi sind
Devletl eki
eri'nin *Soer*
ceza *ing/I*
politik *ngilt*
alarında *ere*
aki kara
gelişm rınd
eler ve an
kabul beri
edilmiş dikk
standar ate
tlardan değe
etkileni r bir
lmesi biç
gerekti mde
ğini teka
hatırlat mül
ır (bkz. etmi
Soerin ştir.
g,
yukarı ...
da Ayn
kayded ı
ilen şekil
karar, de,
sayfa AİH
40, ř M,
102). ölü
Ayrıca, m
insanlı ceza
k dışı sına
ve iliş
küçültü in
cü yasa
muame l
le ve kon
ceza umu
kavram nun,
ları, *Soer*
AİHS *ing*
1950 dava

sı Avr
karara upa'
bağlan da
dığında barış
n beri zam
dikkate anla
değer rınd
bir a
şekilde ölü
tekamü m
l ceza
ettiğini sınırın
gözlem tama
lemişti men
r. 1989 kald
senesin ırılm
de ası,
yirmi tüm
iki Sözl
devlete eşm
ilişkin eci
sözkon Devl
usu etler
davada 'in 6
belirtir No'l
en *de* u
facto Prot
'yürürl okol
ükten 'ü
kaldır imza
ma', lama
kırk ları
dört ve
Sözleş Türk
meci iye,
Devleti Erm
n kırk enist
üçünde an
de jure ve
'yürürl Rus
ükten ya
kaldır dışın
ma'ya daki
ve kırk
henüz bir
cezayı Devl
kaldır et'in
mamış bun
olan u
Rusya' onay
da, lama
morato sı ile
ryuma görü
çevril lebil
miştir.

ir.¹ Bu Avr
husus, upa
ayrıca, Kon
yeni seyi
üye polit
Devletl ikala
erin rınd
ölüm a
cezasın görü
ı lebil
kaldır ir.
mayı, Söz
örgüte kon
kabul usu
edilme geliş
lerinin mele
bir rin
şartı bir
olarak sonu
üstlen cu
meleri olar
ni ak,
gerekti Avr
ren upa
— Kon

¹ Daire' seyi'
nin karar nin
tarihi üye
olan 12 devl
Mart etler
2003'de
6 No.lu inin
Protokol topr
, Avrupa akla
Konseyi rı,
'nin ölü
(Türkiye ölü
'yi de m
kapsaya ceza
n) kırk sının
dört üye uyg
Devlet'i ulan
tarafında n mad
onaylan ıgı
mış ve bölg
diğer iki eler
üye hali
Devlet ne
(Monac ve gel
o ve gel
Rusya) mişt
tarafında ir.
n imzalan
mıştır ...
(bkz. Bu
yukarıda tür
ki öne
paragraf mli
58).

bir ölü
gelişim m
e, tüm ceza
Sözleş sı
meci istis
Devletl nası
erin 6 nın,
No.lu deği
Protok şikli
ol'ü ğe
imzala uğra
dıkları tıldı
ve ğı
bunun sonu
kırk bir cuna
Devlet var
tarafın mad
dan an
onayla önce
ndığı ,
gözönü kala
ne n üç
alındığı Devl
ında, et
Sözleş taraf
meci ında
Devletl n 6.
erin 2 Prot
§ 1. okol
madde 'ün
nin onay
ikinci lan
cümles ması
ini nı
yürürlü bekl
kten eme
kaldır nin
mak ya gere
da en kli
azında olup
n olm
değiştirdi adığ
rmek ı
üzere sorg
mutaba ulan
kata malı
vardıkl dır.
arının Bu
gösterg kada
esi r
olarak tutar
alınabi lı
lır. 2. geliş
madde mele
deki r

karşısı aları
nda, gere
barış ği
zamanı Sözl
ndaki eşm
ölüm e
cezasın met
in, nini
artık 2. n
madde deği
de izin ştiril
verilm mesi
eyen, husu
kabul sund
edilem a
ez bir gele
ceza neks
şekli el
olarak yönt
kabul emi
edilme seç
si miş
gerekti oldu
ęi kları
söylen nı
ebilir.” kayd
eder.

Söz

64. kon
AİHM, usu
ölüm kara
cezasın rın
ın tüm veril
koşulla diği
r tarih
altında te,
kaldırıl üç
masına üye
ilişkin Devl
13 et bu
No’lu Prot
Protok okol
ol’ü ’ü
imzaya imza
açarak, lamı
Sözleş ş
meci deği
Devletl ddir
erin, ve
ölüm on
cezasın altı
1 Devl
kaldır et
ma henü
politik z

onayla si
mamışt gere
ır. kli
Ancak, deği
ölüm ldir.
cezasın 1
ın 65.
tamam Hali
en hazı
-barış rda
ve 13
savaş No'l
zamanl u
arında- Prot
kaldırıl okol
masına 'ü
ilişkin imza
bu son lama
adım mış
Sözleş ya
meci da
Devletl onay
erin lama
uygula mış
maları birç
ndaki ok
'yürürl Devl
ükten et
kaldır olm
macı' ası,
eğilimi AİH
n M'n
teyidi in
olarak Sözl
görüle eşm
bilir. eci
2.madd Devl
enin, etler
barış in,
zamanı ölü
nda m
ölüm ceza
cezasın sının
a izin uyg
verilm ulan
esi ması
nedeni nı
yle AİH
değişik S'ni
liğe n
uğratıl sava
acağı ř
görüşü zam
ne ters anın
düşme da

dahi mak
çekinc AİH
e S'ye
getirile aykırı
meyen rı
3. olac
madde ağı
sine için
aykırı aşağı
insanlı ıda
k dışı kayd
ve edile
küçült n
ücü bir nede
muame nler
le den
olarak dola
gören yı,
yerleş AİH
k bir M'n
uygula in
maları bu
bulund kon
uğunu uda
ileri kesi
sürmes n
ini kara
engelle ra
mekted var
ir. ması
Ancak, nın
Büyük gere
Daire, kli
2. olm
madde adığ
halen ı
ölüm husu
cezasın sund
a izin a
verdiği Dair
yönün e ile
de görü
yoruml ş
ansa birli
dahi, ği
adil içeri
olmaya sind
n bir edir.
yargıla
mayı (b)
mütea **Adil**
ip **olmay**
ölüm **an**
cezası **yargıl**
uygula **amala**

radde
özü
mihet
cez
ası.
mad
(de 2.
Madde
uyumun
ca,
barış
zam

166. anın
Büyük da
Daire, çeki
Daire' nce
nin getir
AİHS' ilem
nin 2. eyen
madde mad
sindeki dele
"Mahk rden
eme'ni birid
n ir)
kararın ve
ın Avr
uygula upa
nması" Kon
atfi ile seyi'
mutabı ni
ktır oluşt
(bkz. uran
Daire dem
kararın okra
ın 201- tik
204. topl
paragr uml
afları): arın
teme
l
"... değe
Yaşam rleri
hakkın nden
1 birin
temina i
t altına oluşt
alan 2. urdu
madde, ğu
AİHS' için,
nin en hük
önemli üml
maddel eri
eri en
arasınd dar
a yer şekil

de hakk
yoruml nda
anmalı n
dır. keyf
(bkz., i
mutati olar
s ak
mutan mah
dis, rumi
McCa yeti
nn/İngi n
ltere, yasa
27 klan
Eylül miş
1995 oldu
tarihli ğun
karar, u
A kayd
Serisi eder.
no. Bu
324, duru
sayfa m,
45-46, “Her
§ 147). kesi
Aynı n
husus, yaşa
2. ma
madde hakk
nin ı
ikinci yasa
cümles nin
i için koru
de ması
geçerli altın
dir. dadı
r”
gere
... ğind
Ölüm en
cezası kayn
2. akla
madde nma
gereği ktad
halen ır.
müsaa Key
de fi bir
edilebi fiil,
lir olsa AİH
dahi, S
AİHM uyar
ölüm inca
cezası yasa
sonucu l
nda ola
yaşam maz

(*Bozan* da
o/Fran kayd
sa, edile
yukarı n
da *Inca*
kayded */Tü*
ilen *rkiy*
karar, *e,*
§§ 54 yuka
ve 59). rıda
kayd
edile
... n
Sözko *Çıra*
nusu *klar/*
durum *Türk*
aynı *ie,*
zaman *Find*
da, *lay/İ*
yaşam *ngilt*
hakkın *ere,*
dan 25
mahru Şub
miyeti at
n 2 § 199
1. 7,
madde *Rap*
deki *orla*
“Mahk *r*
eme’ni 199
n 7-I,
kararın *Hau*
ın *schil*
uygula *dt/D*
nması” *ani*
çerçev *mar*
esinde *ka,*
ve 24
cezayı May
veren is
‘Mahk 198
eme’ni 9, A
n, Seri
AİHM si
içtihad no.
1 154)
gereği ve
bağıms taraf
ız ve sızlı
tarafsız ğın
bir en
Mahke kesi
me n
olması stan
(yukarı dartl

arının, BM
ilk İnsa
mercid n
eki ve Hakl
teyiz arı
deki Ko
cezai mite
takibat si
larda kara
gözetil rları
mesi - ...:
gereği aynı
nden zam
kaynak anda
lanmak ,
tadır. Ame
Ölüm rika
cezasın Aras
ın 1
uygula İnsa
nması n
geri Hakl
dönüle arı
mez Mah
olduğu kem
için, esi'n
keyfi in
ve 'Adi
yasadış l
ı can yarg
almada ilan
n ma
kaçınıl temi
ması, natı
bu tür çerç
standar eves
tların inde
uygula kons
nması olosl
yoluyl uk
a yard
gerçekl imin
eşebilir a
(bkz., dair
bu bilgi
bağlam alma
da, hakk
ECOS ı'na
OC ilişk
Önerge in 1
si'nin Eki
1984/5 m
0 5. 199
madde 9
si ve tarih

li ğın,
Hukuk AİH
i M
Raporu içtihad
OC- adın
16/99, dan
§§ anla
135- şıldı
136, ve ğı
Hilaire gibi
, “ula
Constantine şılab
Benjamin et al/Trinidad bilir
ve
Tobago olm
o, § ası
148 - gere
...). ktiği
Son anla
olarak, mın
2. a
madde gelir
deki (bkz
cezanı .
n *Aman*
‘kanun *nn/I*
en *sviç*
öngörü *re*
lmüş’ [BD
olması],
gereği, no.
cezanı 277
n iç 98/9
hukukt 5, §
a bir 56,
temele EC
dayan HR
ması, 200
kanunu 0-II,
n *Rota*
üstünlü *ru/R*
ğüne *oma*
tamam *nya*
en [BD
saygı],
gösteri no.
lmesi 283
ve 41/9
kanuni 5, §
dayana 52,

ECHR ilişki
2000- in
V). yuka
rıda
kayı
... 2. tlı
madde sonu
nin ç,
yukarı sözk
da onus
kayded u
ilen koşu
yorum llard
undan a
anlaşılmı veril
diği en
gibi ölü
adil m
şekilde ceza
yargıla sını,
nı 3.
ş bir mad
şahsa de
ölüm çerç
cezası eves
uygula inde
nması incel
müsaa erke
de n,
edilebi AİH
lır M'y
değildi i
r.” yönl
endi
rmel
idir.

(ii) 3.
Madde 168.
uyarıcı AİH
a M'n
in 3.
mad
167. deye
Adil ilişki
olmaya in
n bir olar
yargıla ak
ma daha
durum önce
unda, belir
2. tımış
madde oldu
nin ğu
yorum şekil
una de,

ölüm sayf
cezasına 41,
in §
verilm 104)
e ya da .
uygula
nma **169.**
şekli, AİH
mahku M'n
mun in
kişisel kana
koşulla atinc
rı, e,
işlenen adil
suçun olm
vaham ayan
eti ile bir
orantıs yarg
ızlık ve ilam
ölüm a
cezasın ardı
ın ifası ndan
öncesi bir
ndeki kişiy
tutuklu e
luk ölü
koşulla m
rı, ceza
mahku sı
mun ver
maruz mek,
kaldığı bu
muame kişiy
le ya i
da yanl
cezayı iş
3. bir
madde biç
bağlam mde,
ındaki ida
yasakl m
amaya edile
dahil ceği
eden kork
faktörl usun
erin a
örnekl mar
eridir. uz
(bkz. bira
Soerin kma
g, ktır.
yukarı Kara
da rın
kayded uyg
ilen, ulan

acağın adal
a etsiz
ilişkin liğın
gerçek den
bir ayrıl
olasılığ ama
ın var z.
olduğu
duruml
arda,
ölüm (iii)
kararın Sözk
ın yol onus
açtığı u
gelece ilkel
ğe dair erin
korku dav
ve aya
belirsiz uyg
lik ulan
duygul ması
arı,
önemli
derece **170.**
de AİH
kaygıy M,
a 198
neden 4
olmakt sene
adır. sind
Bu tür en
bir beri
kaygı, Türk
insan iye'
hayatın de
ın ölü
tehlike m
de ceza
olduğu ların
düşünü in
ldüğün uyg
de, ulan
AİHS ması
uyarın na
ca ilişk
kanuna in
aykırı mor
olan ator
kararın yum
temeli bulu
ni ndu
oluştur ğın
an u ve
işleme sözk
rin onus

u mişt
davada ir.
, Türk
Hükü 171.
meti'ni AİH
n M
infazın ayrı
durdur ca,
ulması bu
na bağl
ilişkin amd
İç a,
Tüzüğ Türk
ün 39. iye'
madde de
si ölü
çerçev me
esinde mah
AİHM kum
'nin edile
aldığı n bir
ihtiyati başv
tedbir uran
kararın n
a dava
uymuş sınd
olduğu a
nu Ko
belirtir. misy
Ayrıca, on'u
o n 3.
zaman mad
Türk deni
Anaya n
sası'nc ihlal
a edil
öngörü miş
lmüş oldu
olduğu ğuna
gibi dair
başvur bir
anın iddi
dosyas ayı
nın, redd
ölüm etmi
cezasın ř
n oldu
onayı ğu
için Çın
Meclis ar
'e dava
gönder sına
ilmedi (yuk
đi de arıd
belirtil a

kayded varıl
ilen, s. ması
5) nı
değın enge
miştir. lledi
Komis ği
yon, husu
muhak sund
emesin a
de, Dair
ölüm e ile
cezasın görü
a ş
ilişkin birli
uzun ği
sürelı içeri
morato sind
ryumu edir.
gözönü Binl
ne erce
almış kayb
ve a yol
dava açan
koşulla bir
rında, şidd
ölüm et
cezasın grub
ın una
uygula dahi
nması l bir
riskini örgü
n t
gerçek olan
olmadı PK
ğı K
sonucu lider
na i ve
varmış kuru
tır. cusu
olar
172. ak
Büyük geç
Daire, mişi,
sözkon başv
usu uran
davanı ı
n özel Türk
koşulla iye'
rının de
Çınar en
davası çok
nda aran
varılan an
sonuçl insa
ara n

haline deği
getirmi ldir.
ştir. Söz
Başvur kon
anın usu
Türk risk,
Ceza başv
Kanun uran
u'nda ın,
yer Yar
alan en gıta
ciddi y'ın
suçlard mah
an kum
hüküm iyeti
giydiği ni
ve onay
Türkiy ladı
e'de ğı
başvur 25
anın Kası
idam m
edilip 199
edilme 9
mesine tarih
ilişkin inde
siyasi n
tartışm Ank
a – ara
Ölüm Devl
cezasın et
ın Gv
kaldırıl enli
masına k
ilişkin Mah
karard kem
an esi'n
nce – ce
gzn l
ne m
alındığ ceza
ında, sının
kararın deği
uygula ştiril
nması erek
riskini me
n bbet
gerçek haps
olduğu e
olasılığ mah
ını kum
gzard edil
ı etmek diği
mmk 3
n Eki

m me
2002 taraf
tarihin nda
e kadar n
İmralı yarg
Adası' ilan
nda mad
tutuklu ığı
bulund ve
uğu üç başv
yılı uran
aşkın göza
bir ltınd
süre a
devam tutul
etmişti duğ
r. u

süre
173. içeri
AİHM, sind
başvur e
anın avuk
duruş atına
masını ulaş
n ama
niteliği dığı,
hususu resm
nda, i
başvur soru
anın mlul
AİHS' ar
nin 6. duy
madde mad
si an
çerçev avuk
esinde atlar
ki 1 ile
şikayet görü
lerine şem
dair ediğ
vardığı i,
sonuçl avuk
ara atıf atlar
yapar. 1 ile
6 § 1. görü
madde şme
uyarın sayı
ca sı ve
başvur süre
anın sine
bağıms sınır
ız ve lama
tarafsız lar
bir getir
mahke ildiğ

i, ceza
işleme sını
r ileri içere
bir n
safhay dava
a lard
gelene a
kadar öng
dava örül
dosyas en
ma kesi
bakam n
adığı taraf
ve sızlı
avukatlı k
arı stan
dosyay dartlı
ı arın
detaylı a
şekilde uyg
incele un
mek oldu
için ğu
yeterli düşü
süreye nüle
sahip mey
olmadı ecek
đı için ,
6 §§ 3 adil
(b) ve olm
(c) ayan
madde bir
ile süre
birlikte ci
6 § 1. taki
madde ben
nin başv
öngörd uran
üğü a
savun ölü
ma m
hakkın ceza
ın ihlal sı
edildiğ veril
i mişt
sonucu ir.
na Ayrı
varmış ca,
tır. başv
uran
174. yaklı
Bu aşık
nedenl üç
e, yıl
ölüm boy

unca sonu
sözkon cuna
usu var
kararın mışt
verilm ir.

esinin
sonuç I
arında V
n .
dolayı
sıkıntı A
çekmiş İ
tir. H

175.
Sonuç N
olarak, İ
AİHM N
bağıms
ızlığı 3
ve .

tarafsız
lığı M
tartışm A
aya D
açık D
bir E
Mahke S
me İ
tarafın N
dan, İ
adil N

olmaya
n bir İ
yargıla H
ma L
sonucu A
başvur L

ana
ölüm E
cezası D
verilm İ
esinin, L
3. D

madde İ
nin Ğ
ihlaliyl İ

e,
insanlı İ
k dışı D
bir D
muame İ
le A
oluştur S
duğu I

: şika
T yette
U bulu
T nmu
U ştur
K :
L
U
L “Hiç
U kims
K e
K işke
O ncey
Ş e,
U insa
L nlık
L dışı
A ya
R da
I onur
kırıc
1

176. ceza
Başvur veya
an işle
ayrıca, mler
Kenya’ e
dan tabi
Türkiy tutul
e’ye ama
gönder z.”
ildiği

ve **A.**
İmralı **Başvu**
Adası’ **ra**
nda **nı**
alikon **n**
duğu **K**
koşulla **en**
rın **ya**
AIHS’ **’d**
nin **an**
aşağıd **T**
a **ür**
kayded **ki**
ilen 3. **ye**
madde **’y**
sine **e**
aykırı **gö**
bir **nd**
muame **er**
le **ild**
olduğu **iği**
hususu **ko**
nda **şu**

liştir.
IYak
alan
ması
nın
1. cere
Baş yan
vettiğ
i
rkoşu
daları
m,
rküçü
rtüc
ü ve
ginsa
önlik
rdışı
imua
şmele
loluşt
eurdu
rğun
iu da
ekle
mişt
lır.

77. İfad
Başvur esin
an, e
Kenya' göre
da
Türk siya
görevli si
ler nede
tarafın nlerl
dan e
'kaçırıl kaçı
dığını' rılm
ve ası,
kaçırıl 3.
masını mad
n deni
fiziksel n
bütünl ihlal
üğüne ini
saygı teşki
duyul l
ması etme
hakkın kted
ın ir.
ihlali 2.
olduğu Hükü
nu m
belirtm et

' (

ia)

Gen

el

gikel

öer

r

ü 1

ş79.

IAİH

eS'ni

rn 3.

imad

desi,

dem

lokra

78. tik

Hükü topl

met, uml

Büyük arın

Daire' teme

den l

Daire' değe

nin rleri

başvur nden

anın birin

Kenya' e

dan ilişk

Türkiy indir

e'ye (bkz

gönder .

ildiği Soer

koşulla ing,

rn 3. yuka

madde rıda

yi ihlal kayd

etmedi edile

ği n,

yönün sayf

deki a 34,

kararın §

1 88).

onama AİH

sını M,

istemiş Devl

tir. etler

in

3gün

. ümü

AIHM' zde

nin topl

değerl uml

endirm arını

esi ,

terör

ist esin
şiddett de,
en sava
korum ş ve
a başk
konusu a bir
nda ulus
karşıla al
ştıkları olağ
büyük anüs
zorlukl tü
arın duru
farkınd mda
adır. dahi,
Ancak, için
sözkon cü
usu mad
koşulla deye
r çeki
altında nce
bile, getir
Sözleş ilem
me eme
kesin kted
olarak, ir.
mağdu (*Ch*
run *ach*
tavrınd *al /*
an *İngil*
bağıms *tere,*
ız 15
olarak Kası
işkence m
yi ya 199
da 6
insanlı tarih
k dışı li
veya kara
küçültü r,
cü *Rap*
muame *orla*
le veya *r*
cezayı 199
yasakla 6-V,
maktad sayf
ır. 3. a
madde 185
istisnai 5, §
durum 79).
a yer 1
verme 80.
mekte, Köt
15. ü
madde mua
çerçev mele

nin, 3. Oca
madde k
kapsa 197
mına 8
girmesi tarih
için, li
asgari kara
vaham r, A
et Seri
düzeyi si
ne no.
ulaşma 25,
sı sayf
gerekir a 65,
. Bu §
asgari 162)
düzeyi . 3.
n mad
değerle deni
ndirilm n
esi, ihlal
muame edili
lenin p
süresi, edil
fiziki med
ve için
zihinse e
l dair
etkileri kara
ve bazı rın
duruml daya
arda, ndırı
cinsiye ldığı
t, yaş kanı
ve tları
mağdu n
run değe
sağlık rlen
durum diril
u gibi mesi
dava nde,
koşulla AİH
rına M
bağlıdı “ma
r (bkz., kul
diğer şüph
yetkili enin
makam ötesi
lar nde”
arasınd kanı
a, t
İrland stan
a/İngil dard
tere, nı
18 göze

tir, koşu
fakat llard
bu tür a, 3.
bir mad
kanıtın de
, bağl
yeterli amı
derece nda
de insa
güçlü, nlık
açık ve dışı
uygun olar
sonuçl ak
arın ya gör
da mek
benzer tedir
reddedi :
lmemiş Önc
maddi eden
karinel tasar
erin bir lan
arada mış,
varolm saatl
asında erce
n uyg
kaynak ulan
lanabil mış,
eceğini yara
de lan
ekler. mala
Bu ra ve
bağlam fizik
da, sel
kanıtla ve
r ele ruhs
geçiril al
diğinde acıla
tarafklar ra
ın nede
tavırlar n
ı olm
gözönü uştu
ne r
alınmal (bkz
ıdır .
(ibid., *Kud*
sayfa la /
65, § *Polo*
161). *nya*
kara
81. *rı*,
Mahke [GC
me,],
muame no.
leyi, şu 302

10/96, ni
§ 92, kötü
ECHR yön
2000 – de
XI). etkil
Ayrıca, eyip
bir etkil
muamele me
lenin diği
veya ni
cezanı dikk
n ate
Sözleş alac
me'nin aktır
3. (10
madde Şub
si at
anlamı 198
nda 3
“aşağıl tarih
ama” li
sayılıp *Albe*
sayılm *rt ve*
ayacağ *Le*
ını *Com*
belirler *pte*
ken, *kara*
Mahke *rı, A*
me, *Seri*
muame si,
lenin no.
veya 58,
cezanı s.
n 13,
amacın §
in ilgili 22).
kişiyi Bir
aşağıla tutu
ma kla
veya man
küçük in
düşür veya
me yaka
olup lama
olmadı nın
ğını ve Sözl
Sözleş eşm
me'nin e'ni
3. n 3.
madde mad
sine desi
aykırı bağı
olarak, amı
şahsın nda
kişiliği onur

kırıcı bulu
olması nula
için n
küçük mua
düşür mele
me şekil
veya lerin
aşağıla den
manın biri
belirli olan
bir kele
düzeye pçel
erişme eme,
si ve kanu
sıradan na
yakala uyg
ma un
veya şekil
tutukla de
manın yaka
neden lama
olduğu nın
küçük ya
düşür da
me tutu
düzeyi kla
nden man
farklı ın
olması öng
gerekir örül
(bkz. düğ
16 ü ve
Aralık mev
1997 cut
tarihli şartl
Ranine ar
n / için
Finala de
ndiya mak
kararı, ul
Raporl ölçü
ar lere
1997 – göre
VIII, s. gere
2821 – kli
2822, görü
§ 55) len
sınır
182. 1
Sözko aşac
nusu ak
davada şekil
, de
şikayet kuv
te vet

kullanı leni
mını n
ve kam
kamuo usal
yuna nitel
teşhir iği
etmeyi ya
gerekti da
rmeyen sade
duruml ce
arda mağ
AİHS' duru
nin 3. n
madde kend
sine i
göre gözü
bir nde
sorun aşığ
yaratm ılan
az. Bu ması
bakımd husu
an, su
ilgili ilgili
kişinin bir
yakala görü
nmaya ş
karşı olab
koyaca ilir
ğına, (Tyr
kaçma er /
ya İngil
çalışac tere,
ağına 25
veya Nisa
yarala n
ma ya 197
da 8
hasara tarih
yol li
açacağı kara
na r, A
inanıl Seri
masına si
dair bir no.
neden 26,
olup sayf
olmadı a 16,
ğı ş
önem 32,
taşıma ve
ktadır. Rani
Bunun nen,
yanınd yuka
a, rıda
muame kayd

edilen, ni
sayfa incel
2822, emel
§ 56). idir
1(bkz

83. ,
Birçok *mut*
günü *atis*
kapsay *mut*
an *andi*
uzun *s,*
süreler *Sal*
boyu *man*
mahku /
mların *Türk*
gözleri *iy*
ni [BD
bağlay],
arak no.
suni 219
olarak 86/9
görmel 3, §
erini 132,
engelle EC
mek, HR
diğer 200
kötü 0-
muame VII).
le

yöntem **(b)**
leri ile **Yuka**
birleşti **rıda**
ğinde, **kayde**
mahku **dilen**
mları **ilkele**
güçlü **rin**
bir **sözko**
psikolo **nusu**
jik ve **davay**
fiziksel **a**
baskıy **uygul**
a **anma**
maruz **sı**
bırakır.
AIHM **1**

her bir **84.**
davayı Büy
n özel ük
koşulla Dair
rında e,
bu tür Dair
bir e'ni
muame n
lenin bulg
etkileri uları

nı başv
incele uran
miş ve in
 taraflar Türk
 in güve
 görüşle nlik
 rini güçl
 destekl erin
 eyecek e
 mevcut karşı
 iddiala silah
 ra ek lı bir
 iddiala müc
 rın adel
 yokluğ eye
 unda, gire
 aşağıda n
 kayded silah
 ilen lı bir
 bulgula ayrıl
 rı ıkçı
 kabul hare
 etmişti keti
 r: n
 lider
 ‘i
 ... olm
 başvur asın
 an dan
 uçakta şüph
 ki Türk eleni
 güvenli ldiği
 k ni ve
 güçleri tehli
 tarafın keli
 dan olar
 yakala ak
 nıp kabu
 İmralı l
 Adası’ edil
 ndaki diği
 cezaevi ni
 ne not
 varana etme
 kadar kted
 kelepç ir.
 e AİH
 takmak M,
 zorund Hük
 a üme
 bırakıl t’in,
 mıştır. tutu
 [AİH kla
 M] ma
 ayrıca, süre

cinde da
alınan gözl
güvenli erini
k n
önleml bağı
erinden anm
biri ası
olarak kon
başvur usun
anı da
kelepç AİH
e M,
takmay bun
a un
zorlam güve
asının nlik
tek güçl
amacın eri
ın, men
başvur supl
anın arı
kaçma taraf
ya ya ında
da n
kendisi başv
ne uran
veya ın
başkala kend
rına ileri
zarar ni
vermey tanı
e ma
çalışm mala
asını rı
engelle için
mek alın
olduğu mış
yönün bir
deki önle
görüşü m
nü oldu
kabul ğun
etmişti u
r. gözl
emle
.mişt

Başvu ir.
ranın Hük
Kenya' üme
dan t,
Türkiy ayrı
e'ye ca,
yolculu bun
ğu un
sırasın başv

uranın ilme
kaçmas sinin
ını ya soru
da nsuz
kendini şekil
veya de
başkala gerç
rını ekle
yarala ştiril
masını mesi
engelle ni
yecek sağl
bir yol ama
olduğu k
kanısın oldu
dadır. ğu
Başvur şekli
an, ndek
gözleri i
nin açıkl
bağlı ama
olduğu sını
süre kabu
içerisin l
de etmi
güvenli ş ve
k başv
güçleri uran
tarafın in
dan kara
sorgula kteri
nmamı ve
ştır. yaka
AİHM, lan
Hükü ması
met'in na
alınan göst
tedbiri erile
n n
amacın tepk
in iler
başvur gözö
anı nüne
küçük alın
düşür dığı
mek nda,
veya oper
aşağıla asyo
mak nun
değil, başa
başvur rıya
anın ulaş
Türkiy ması
e'ye için
gönder dikk

ate ve
değer Hük
bir üme
özen t'in
ve polis
uygun taraf
tedbirl nda
er n
gerekti kull
ğini anıl
onayla ması
mıdır. için
çekil
.diği

Başvu ni
ranın belir
kendisi ttiği
ni foto
Türkiy grafl
e'ye arın
geri başv
götüre uran
n uçak ın
içerisin duru
de mu
gözleri için
bağlı endi
olduğu şe
halde eden
resmini lerin
n kayg
çekilm ıları
esi, nı
AİHM gide
'nin bu rme
konuda k
ki için
görüşü kull
nü anıl
değiştir dığı
memişt na
ir. işare
AİHM, t
yakala etme
nmasın kted
ı ir.
müteak AİH
ip M,
başvur son
anın olar
hayatı ak,
için başv
kaygı uran
duyuld ın
uğuna Türk

iyeyi kend
kenisini
hapse Türk
gönderiyeyi
ilmesin ye
den götü
kısa bir ren
süre uçak
önce ta
fotoğra veril
fları miş
çekildi oldu
ğün
sırada u
gözleri belir
nin tmiş
bağlı tir.
olmadı Hük
ğünü da üme
not t
etmekt ikin
edir. ci
iddi
.aya

Başvuru itira
ran, z
Kenya' etmi
dan ştir.
Türkiy AİH
e'ye M,
gönder dava
ildiği dosy
sırada asın
sakinle da,
ştirici Türk
ilaçları güve
n etkisi nlik
altında güçl
olduğu erini
nu ve n
ilaçları başv
n uran
kendisi a
ne ya ilaç
uçığa verd
binmed için
en e
önce dair
Nairobi iddi
i'deki ayı
Yunan kanı
Büyük tlaya
elçiliği cak
'nde ya bir
da delil

olmadı anın,
ğını göza
belirtm ltnd
iştir. a
Başvur tutul
an da duğ
en u
olası süre
açıkla nin
manın, biti
ilacın min
kendisi den
ne sonr
Nairob a
i'den kend
Türkiy isini
e'ye göre
gitmek n
üzere AİÖ
uçğa K
bindiril üyel
meden erin
önce e
verilmi Türk
ş iye'
olduğu ye
nu gön
düşünü deril
yor mesi
gibi sıras
göründ nda
üğü ya
için da
AİHM, göza
Türk ltnd
yetkilil a
eri tutul
aleyhin duğ
deki bu u
iddianı süre
n içeri
aslının sind
bulun e
madığı kötü
kanısın mua
a mele
varmışt ye
ır. mar
uz
.kal
AİHM mad
, aynı ığı
zaman bildi
da, rdiği
başvur ni

not sözk
etmekt onus
edir... u
Diğer tarih
tarafte te
n, 31 için
Mayıs de
1999 bulu
tarihin ndu
deki ğu
duruş savu
mada, nma
başvur sız
an duru
Devlet m,
Güvenl yuka
ik rıda
Mahke ki
mesi'n ifad
de: esini
'Yakal n tek
andığı başı
m na
tarihde gerç
n şu ekle
ana ri
kadar sapt
işkence ama
, kötü ya
muame yet
le ya mey
da eceğ
hakaret i
e anla
maruz mın
bırakıl a
madım gel
' mek
şeklind le
e bir birli
açıkla kte,
mada sözk
bulun onus
muştur u
. Ölüm ifad
cezası e
istemiy Hük
le üme
yargıla t'in
nmasın iddi
m bir aları
sonucu nı
olarak dest
başvur ekle
anın

mektedir ...
ir. Bu
duru
mda,
Son AİH
olarak, M,
başvur başv
anın uran
yakala ın
nması yaka
Türk lan
kanunl ması
arına ve
göre Ken
hukuka ya'd
uygun an
olduğu Türk
ndan, iye'
AİHM, ye
başvur getir
anın, ilme
siyasi sine
görüşle ilişk
rinden in
dolayı koşu
yurtdış lları
ında n,
"kaçırıl her
ması'n yaka
ın, lan
AİHS' ma
nin 3. ve
madde tutu
si klul
bağlam uk
ında hali
insanlı nin
k dışı özün
veya de
küçük bulu
düşürü nan
cü olağ
muame an
le küçü
oluştur k
duğu düş
şeklind me
eki sevi
savun yesi
masını ni
kabul aştığ
edeme inin
z. veya
AİH
S'ni

n 3. göri
madde şleri
sinin
uygula 1
nmasın 86.
1 Baş
gerekti vura
recek n,
asgari Dair
vaham e'ni
et n,
düzeyi kend
ne isini
ulaştığı n
nın İmra
"hiçbir li
şüphey Ada
e yer sı'n
bırakm daki
ayacak tutu
" klul
şekilde uk
kanıtla koşu
nmadığ lları
1 nın,
kanısın 3.
dadır. mad
deyi
İhlal
85. etme
Sonuç diği
olarak, şekli
bu ndek
hususta i
3. tespi
madde tine
ihlal katıl
edilme ma
miştir. mışt
ır.
Koş
ullar
İmralı in,
Adası' 3.
ndaki mad
Tutukl deni
uluk n
Koşull anla
arı mı
kaps
lamı
.nda
Bnsa
aşvura nlık
nın dışı

olduğu ğu
nu, ya enge
da en lle,
azında sosy
n, 8. al
madde izola
kapsa syon
mındak u
i daha
hakları da
ndan kötü
faydala leşti
nmasın rilm
a ştir.
yönelik Baş
orantısı vura
z bir n,
müdah AIÖ
ale K'ü
olduğu n
nu sosy
ifade al
etmişti izola
r. Beş syon
yıldan un
fazla azalt
bir ılma
süredir sına
cezaevi yöne
ndeki lik
tek tavsi
kişidir; yele
televiz rinin
yon ,
edinme ceza
ve evi
telefon yetk
la ililer
haberle ince
şme uyg
yasağı ulan
yla ve mad
yetersi için
z deniz a
ulaşım dikk
imkanl at
arının, çek
avukatlı mışt
arı ve ir.
ailesini Ken
n disin
ziyaretl in
erinin tutu
önüne klul
koydu uk

koşulla met'
rı, in,
savun kend
masında isini
a yer n
aldığı nor
şekliyl mal
e, diğer bir
mahku ceza
mların evin
kine e
göre nakl
daha edil
serttir. mesi

Bi

aşvura veya
n, ziya
sağlığı retçi
nın, lerin
İmralı' aday
da a
hüküm heli
süren kopt
özel erle
hava gel
koşulla mesi
rının ne
bir izin
sonucu veril
olarak mesi
kötüleş ni
tiğini redd
ve etme
Hükü sinin
met'in hiçb
kendisi ir
ni bu gere
cezaevi kçes
nde i
tutma yokt
hususur.

ndaki
ısrarını 2

n, *Hü*
güvenli *küm*
kten *et'in*
ziyade *görü*
baskıcı *şleri*
tavırıyl

a ilgili 1
olduğu 87.

nu Hük
söylem üme
iştir. t,
Hükü Büy

ük erin
Daire' iptal
yi, ine
Daire' sebe
nin p
başvur olan
anın deni
İmralı z ve
Adası' hava
ndaki muh
tutuklu alefe
luk ti
koşulla ise,
rının 3. oldu
madde kça
yi ihlal olağ
etmedi an
ği dışı
şeklind duru
eki mlar
tespitin dir.

i 1
onayla **88.**
maya Hük
davet üme
etmişti t,
r. savu
Başvur nma
anın sınd
hiçbir a
safhad başv
a hücre uran
hapsin in
de hücr
tutulm esini
adığına n
işaret uyg
etmişti un
r. bir
Avukat şekil
ları ve de
ailesi döşe
tarafın ndiğ
dan her ini
hafta göst
ziyaret eren
edilmiş foto
tir. grafl
2002- ar
2003 orta
kışında ya
yaşana koy
n ve muşt
bazı ur.
ziyaretl Baş

vuramı güve
n, nlik
kendisi kon
ni usud
lideri ur.
olarak Anc
görme ak,
ye seçi
devam mler
ettiği i
büyük doğr
bir ultus
silahlı unda
ayrılık kita
çı p ve
örgütü gaze
n başı te
olmakt oku
an yabi
yargıla lme
nıp kte
mahku ve
m rady
edildiğ o
ine dinl
işaret eyeb
etmişti ilme
r. kted
Kendis ir.
inin Dış
telefon dün
la yayl
iletişim a
ine yazıl
yönelik ı
kısıtla olar
maları ak
n iletiş
tümü, imin
başvur in
anın, önü
örgütü ne
hücreci hiçb
nden ir
yönetm kısıt
eye lama
devam getir
etmesi ilme
ni mişt
önleme ir.
ye Baş
yönelik vura
tir ve nın
bu bir sağlı
ulusal ğı

konusu mad
na de
gelince ihlal
, ine
hazırla hük
dıkları mett
günlük işi
sağlık ve
raporla tutu
rı klul
AİHM uk
'ye koşu
düzenli lları
olarak nın
gönder Öcal
ilen an'ı
doktorl n
ar ve duru
psikolo mun
glar dan
tarafın çok
dan daha
sıklıkla kötü
muaye oldu
ne ğu
edilme dava
ktedir. lara
katıft

89. a
Hükü bulu
met, nmu
başvur ştur
ana, (örn
tutuklu eğin,
luk *Polt*
koşulla *orat*
rını *skiy*
düzenl /
eyen *Ukr*
Avrupa *ayn*
standar *a*,
tlarına no.
katı bir 388
şekilde 12/9
uyulara 7,
k AİH
muame M
le 200
yapıldı 3-V;
ğını ve
ileri *Kuz*
sürmüş *nets*
tür. *ov* /
AİHM *Ukr*
'nin, 3. *ayn*

a, no. belir
39042/ leme
97, 29 lidir.
Nisan AİH
2003). M,
Büy
ük
. Dair
e'ye
Aletil
İen
Bir
Mdav
'a'nı
m,
ilke
olar
ak
Dair
e'ni
ğn
ekara
rınd
la da
incel
nen
başv
urun
run
müm
eyönl
serini
ikaps
adığ
ına

90. işare
AİHM, t
öncelik eder
le, 3. ek,
madde yarg
bağlam ı
ındaki yetk
şikayet isini
leri n
inceler kaps
ken amı
dikkate nin
almak yaln
üzere ızca
başvur Dair
anın e'ni
tutuklu n
luk kabu
süresin ledil
i ebili

rlik [GC
kararı],
ile no.
sınırlan 413
dırıldığı 40/9
mı 8,
belirtm 413
ektedir 42/9
. (bkz. 8,
mutati 413
s 43/9
mutan 8 ve
dis, K. 413
ve T. / 44/9
Finlan 8,
diya AİH
[GC], M
no. 200
25702/ 3-
94, §§ II).
139- Dah
141, a
AİHM ayrı
2001- ntılı
VII; olar
Kingsl ak,
ey / başv
İngilte urun
re un
[GC], kabu
no. ledil
35605/ ebili
97, § rlik
34, kara
AİHM rıyla
2002- belir
IV; tilen
Göç / sınır
Türkiy ları
e içeri
[GC], sind
no. e,
36590/ AİH
97, §§ M,
35-37, kend
AİHM i
2002- önü
V; nde
Refah yapı
Partisi lan
ve yarg
Diğerl ilam
eri / a
Türkiy esna
e sind

a bulu
ortaya nan
çıkabil şika
ecek yetle
hukuki rle
ve doğr
olaylar udan
a ilgili
ilişkin olm
sorunla ak
rı kayd
inceley ıyla,
ebilir. Büy
(bkz. ük
diğerle Dair
rinin e'ni
yanı n
sıra, kara
Guerr rının
a ve alın
Diğerl dığı
eri / tarih
İtalya, e
19 kada
Şubat r
1998 gerç
kararı, ekle
Raporl şen
ar olay
1998-I, ları
s. 223, bu
§ 44; gene
yukarı l
da yetk
anılan inin
Chalal, kaps
s. amı
1856, dışın
§ 86; da
ve bira
Ahmed kma
/
Avustu hakl
rya, 17 ı bir
Aralık nede
1996 ni
kararı, bulu
Raporl nma
ar 196- mak
VI, s. tadır
2207, .
§ 43). D
Kabule iğ
dilebili taraf
r tan,

bu anın,
davada daha
, sonr
başvur a,
an, bu
Daire tutu
önünde klul
ki uğu
yargıla nun
ma son
esnasın kısm
da, ma
tutuklu ilişk
luk in
süresin olar
ce ak
bulund yeni
uğu bir
sosyal başv
izolasy uru
onunu yap
n ması
etkileri duru
hakkın mu
daki deği
görüşü Ştir
nün me
önemli mek
hatları tedir
nı .
sunmu 1
Ştur. 91.

Am
İHM, duy
bu usal
nedenl izola
e, syon
başvur ,
anın 16 tam
Şubat sosy
1999 al
ve bu izola
kararın syon
alındığ ile
ı tarih birle
arasınd Ştiği
aki nde
tutuklu kişil
luk iği
koşulla parç
rını alay
dikkate abili
alacakt r ve
ır. güve
Başvur nlik

gereksi 254
nimleri 98/9
veya 4,
başka AIH
nedenl M
erle 199
haklı 9-
sayıla V).
mayac 1
ak 92.
insanlı Bu
k dışı dava
bir da,
muame başv
le şekli uran
teşkil in
eder. tutu
Buna klul
karşın, uğ
güvenli nun
k, Türk
disipli mak
n veya amla
korum rına
a olağ
sebebi andı
nden şı
dolayı zorl
diğer ukla
mahku r
mlarla yara
teması ttığı
n doğr
yasakla udur
nması, .
kendi Baş
başına vura
insanlı n,
k dışı büy
muame ük
le veya ve
ceza silah
teşkil lı bir
etmem bölü
ektedir cü
(bkz. hare
diğerle keti
rinin n
yanı lider
sıra i
Messin olar
a / ak,
İtalya Türk
(karar) iye'
no. de

ülkede Türk
ki en mak
tehlikel amla
i rının
terörist başv
olarak uran
görülme
ektedir alık
. oym
Yakala ak
nmasın için
dan olağ
dolayı anüs
gösteril tü
en güve
tepkile nlik
r ve önle
kendi mler
hareket i
i içinde alın
ortaya ması
çıkan nı
görüş gere
ayrılıkl kli
arı, gör
hayatın müş
ın olm
gerçekt aları
en risk anla
altında şılab
olduğu ilme
nu kted
göster ir.
mekted **1**
ir. **93.**
Destek Baş
çilerini vura
n, nın
başvur hücr
anın esini
cezaevi n,
nden eleşt
kaçmas iriye
ını mah
sağlam al
ak ver
isteyec mey
ekleri ecek
makul şekil
bir de
varsayı döşe
mdir. ndiğ
Bu i
şartlar tartı
altında, şma

sızdır. kita
AİHM, plık
elindek ile
i tefri
fotoğra ş
fları ve edil
2-14 diği
Eylül ni
2001 not
tarihler etme
inde kted
Türkiy ir.
e'ye Hüc
yaptıkl rede,
arı klim
ziyaret a,
sırasın yıka
da nma
başvur ve
anın tuva
tutuldu let
ğu yeri tesis
de atı
ziyaret ve iç
eden avlu
AİÖK ya
temsilc baka
ilerinin n bir
tespitle penc
rini de ere
değerle de
ndirere bulu
k, nma
başvur ktad
anın ir.
tek Baş
başına vura
bulund nın,
uğu cidd
hücreni i ve
n bir düze
mahku nli
m için sağlı
yeterin k
ce kont
büyük rolle
olduğu rind
nu ve en
bir geçi
yatak, rildi
bir ği
masa, görü
bir lme
koltuk kted
ve bir ir.

AİHM, gaze
bu teler
koşulla i ve
rın bir
AİHS' rady
nin 3. osu
madde bulu
sine nma
göre ktad
herhan ır.
gi bir Tele
sorun vizy
ortaya on
koyma yayı
dığı nları
kanısın na
dadır. veya
telef

94. ona
Ayrıca, ulaş
AİHM, ma
başvur imk
anın anı
duyusa yokt
l ur.
izolasy Bun
on unla
veya birli
hücre kte,
cezasın dış
a tabi dün
tutuldu ya
ğunun ile
söylen mek
emeye topl
ceği a
kanısın iletiş
dadır. im
Tek kura
mahku bilm
m ekte
olarak dir.
sadece Baş
cezaevi vura
person n,
eli ile dokt
temas orun
edebild u
iği her
doğrud gün,
ur. avuk
Başvur atlar
anın ını
kitapla ve
rı, ailes

ini ise nin,
haftada başv
bir kez uran
görme in
ktedir sosy
(yargıl al
ama izola
sırasın syon
da unu
avukatı n
arının çok
kendisi uzun
ni sür
haftada mesi
iki kez ne
görmes izin
ine izin veril
verilm me
ekteydi mesi
) . Kötü ve
hava bu
koşulla izola
rı syon
nedeni un
yle etkil
İmralı erini
Adası' n
na başv
ulaşım uran
daki a bir
zorlukl telev
ar, izyo
cezaevi n ve
yetkilil avuk
erine atlar
2004 ı ve
yılıının yakı
sonund n
a akra
uygun bala
bir rıyla
araç iletiş
tahsis imi
edilme için
sinden telef
sonra on
gideril temi
miş n
görün edil
mekted mesi
ir. suret
İyle
95. azalt
AİHM, ılma
AİÖK' sı

yönün diğ
deki r
tavsiye mül
lerini ahaz
not a da,
etmekt Hük
edir. üme
Ancak, t'in,
Daire başv
gibi, uran
Büyük in
Daire can
de, güve
Hükü nliği
met'in, nin
başvur nor
anın mal
lideri bir
olduğu ceza
silahlı evin
bölücü de
hareket koru
in nma
üyeleri sın
yle zor
yenide olac
n ağı
temas yön
kurma ünde
k için ki
dış endi
dünya şesi
ile dir.
iletişim
olanakl **196.**
arından Büy
faydala ük
nabilec Dair
eği e,
yönün AİÖ
deki K'ni
kaygıla n
rının tavsi
da ye
farkınd rine
adır. uyg
Bu un
kaygıla olar
rın ak,
temelsi başv
z uran
olduğu in
söylen tabi
emez. tutul
Ek bir duğ

u kada
görecel r
i AİH
sosyal S'ni
izolasy n 3.
onun mad
uzun desi
vadede kaps
yaratac amı
ağı nda
etkileri insa
n, nlık
Türkiy dışı
e'deki veya
diğer küçü
yüksek k
güvenli düşü
kli rücü
cezaevl mua
erinde mele
tutulan oluşt
mahku urac
mlara ak
tanınan asga
televiz ri
yon ve vaha
aile ile met
telefon düze
irtibatı yine
gibi ulaş
kolaylı mad
kların ığı
başvur yön
ana da ünde
sağlana ki
rak Dair
azaltıl e
ması görü
gerekti şünü
ğini payl
düşün aşm
mekle akta
birlikte dir.
, Son
başvur uç
anın olar
tutuldu ak,
ğu sözk
İmralı onus
Cezaev u
i'ndeki mad
genel de
koşulla bu
rın şu bağı
ana amd

a ihlal nma
edilme sının
miştir. enge
llen
Viği
. şika
AIHS' yeti
NİN nde
34. bulu
MAD nmu
DESi ştur.
Baş
ıvura
97. n,
Başvur AIH
an, S'ni
yakala n
nmasın 34.
dan mad
sonra desi
Amster nin
dam'da ihlal
ki edil
avukatı diği
arının ni
kendisi öne
yle sür
temasa müşt
geçmel ür.
erine Mad
izin de
verilm şöyl
eyişi edir:
ve
Hükü “
metin AIH
AIHM M,
tarafın işbu
dan Sözl
istenile eşm
n e ve
bilgiler Prot
e geç okol
yanıt lerin
vermes de
i tanı
dolayıs nan
ıyla hakl
bireyse arın
l Yük
başvur sek
u Sözl
hakkın eşm
dan eci
faydala Tara

flardan şika
biri yetle
tarafın rin
dan redd
ihlalin edil
den mesi
dolayı ni
mağdu talep
r etmi
olduğu ştir.
iddiası 1
nda 99.
buluna AİH
n her M,
gerçek başv
kişi, uran
hüküm taraf
et dışı ında
kurulu n
ş veya orta
kişi ya
gruplar kona
mın n iki
başvur husu
ularını sun,
alabilir başv
. uru
Yükse hakk
k ında
Sözleş n
meci etkil
Tarafla i
r bu olar
hakkın ak
etkin fayd
bir alan
şekilde ması
kullanı nı
lmasın gerç
a ekte
hiçbir n
suretle enge
engel lleyi
olmam p
ayı enge
taahhüt llem
ederler ediğ
.” i
kon
98. usun
Hükü da
met, kara
AİHM r
'den ver
bu mey

e davet hiç
edilmiş ir
tir. tema
2ının
00. olm
Yakala adığ
nmasın ı
dan süre
sonra ye
Amster ilişk
dam'da in
ki tüm
avukatlı iddi
arıyla aları
iletişim nı
kurama ilette
yışıyla kleri
ilgili ni
olarak, not
AİHM, etme
Amster kted
dam'da ir.
ki Dola
sözkon yısıy
usu la,
avukatlı başv
ar da uran
dahil in,
olmak bire
üzere, ysel
başvur başv
an uru
tarafın hakk
dan ının,
seçilmi öne
ş m
avukatlı arz
ardan edec
oluşan ek
bir herh
grup angi
temsilc bir
inin, düze
daha yde
sonra, enge
AİHM llen
'ye diği
başvur ni
uda göst
buluna eren
rak, hiçb
başvur ir
anın şey
avukatlı bulu
arıyla nma

maktad yük
ır. üml
21lüğ
01. ünü
Daire' üstle
nin ndik
ikinci lerin
bilgi i
talebin yine
e ler.
Hükü Bir
met'in Sözl
geç eşm
yanıt eci
vermes Devl
i et'in
hususu geçi
nda ci
ise, tedb
AİHM, ırlar
AİHS' e
nin 34. uym
madde ama
sine sı,
göre AİH
Sözleş M'n
meci in
Devletl başv
erin, uran
bireyse in
l şika
başvur yeti
u ni
yapan etkil
bir i
kişinin olar
başvur ak
u incel
hakkın eme
dan sini
etkili ve
olarak başv
faydala uran
nmasın in
ı hakk
engelle nda
yebilec n
ek her etkil
türlü i
eylem olar
veya ak
ihmald fayd
en alan
kaçınm ması
a nı

engelle n
mek özel
olarak koşu
değerle lları
ndirilm çerç
eli ve eves
dolayıs inde,
ıyla başv
AİHS' uran
nin 34. in
madde kend
sinin isine
ihlali yöne
olarak lik
görülm ceza
elidir. i
(bkz. kov
Mamat uştu
kulov rma
ve hakk
Askaro nda
v – ki
Türkiy şika
e yetle
[BD], rini
no. orta
46827/ ya
99 koy
ve4695 ması
1/99, § na
128, man
AİHM i
2005- olm
I). amış
Ancak, tır.
üzüntü 2
yle 02.
karşıla Bu
nmakla nede
birlikte nle,
, başv
Hükü uran
met'in, in
AİHM bire
tarafın ysel
dan başv
talep uru
edilen hakk
bilgiler nda
i n
vermek fayd
te alan
gecikm ması
esi, enge
davanı llen

memişt yuka
ir. rıda

orta
Ya

I. kon
DİĞE ulan
R husu
ŐKA sları
YETL tekr
ER arla
mış,

bu

03. Şika
Başvur yetle
an, rin
aynı de
olgular teme
a lsiz
dayana oldu
rak, ğun
AİHS' u ve
nin 7, redd
8, 9, edil
10, 13, mesi
14 ve gere
18. ktığı
maddel ni
erinin, ifad
ayrı e
ayrı etmi
veya Ştir.

AİHS' 2

nin **05.**
yukarı Baş
da vura
değinil n,
en Şika
maddel yetle
eri ile rini
birlikte taki
ihlal p
edildiğ etme
ini de yi
iddia iste
etmişti mişt
r. ir.

2

204. **06.**
Hükü AİH
met, M,
diğer başv
şikayet uran
lerle in
ilgili sunu
olarak mlar

ında mın
detaylı daki
olarak şika
yer yetle
almaya rin
n bu ayrı
şikayet bir
leri incel
inceley eme
erek, sinin
bunları yapı
n, bu lmas
kararın mın
önceki gere
bölüml kli
erinde olm
inceled adığ
iği ı
şikayet kanı
lerle sınd
aynı adır.
temel
hususla V
ra II.
dayand AİH
ıgını S'N
not İN
etmekt 46.
edir. VE
S1.
onuç MA
olarak, DD
AİHM, EL
ayrı ERİ
ayrı
veya A
AİHS' .
nin 2, AİH
3, 5 ve S'ni
6. n
maddel 46.
eriyle Ma
beraber ddes
değerle i
ndirildi
ğinde, 2
AİHS' 07.
nin 7, AİH
8, 9, S'ni
10, 13, n
14 ve 46.
18. mad
maddel desi
eri şöyl
kapsa edir:

ihlal

“ni

1. tespi

Yükse t

k etme

Sözleş si

meci duru

Tarafla mun

r, taraf da,

oldukla savu

rı nma

davalar hakl

da arını

Mahke n

me'nin tüm

kesinle ünde

şmiş n

kararla yara

rına rlan

uymayı abile

taahhüt ceği,

ederler bağı

. msız

ve

2. taraf

Mahke sız

menin bir

kesinle mah

şmiş kem

kararı, ede

kararın yeni

uygula den

nmasın yarg

ı ilan

denetle ma

yecek taleb

olan inde

Bakanl bulu

ar nmu

Komite ştur.

si'ne AİH

gönder M'n

ilir.” in,

kend

İsini

08. n

Başvur tutu

an, klul

AİHM uk

'nin koşu

Sözleş lları

me'nin yla

6. ilgili

madde olar

sinin ak 3.

madde n,
nin aksi
ihlalini duru
tespit mda,
etmesi ihlal
durum tespi
unda, tinin
kita başv
üzerind uran
e için
(karada başlı
) bir başı
cezaevi na
ne yete
nakledi rli
lmesi bir
ve adil
diğer karşı
mahku lık
mlar, oluşt
aile urac
üyeleri ağın
ve ı
avukatlı beya
arı ile n
teması etmi
nın ştir.
kolayla
ştırılm **210.**
ası Baş
talebin vura
de n
bulun taraf
muştur ında
. n
talep
209. edile
Hükü n
met, özel
başvur tedb
anın irler
ileri e
sürdüğ ilişki
ü in
AİHS olar
hüküm ak,
lerinin AİH
ihlal M,
edilme kara
diğine rları
ilişkin nin
görüşü esas
nü itiba
teyid riyle
ederke tespi

t edici 01,
nitelikli §
e 202,
olduğu AİH
nu ve M
genel 200
e, 4-II;
AİHS' Scoz
nin 46. zari
madde ve
si Giu
kapsa nta
mındak –
i Italy
yüküm a
lülüğü [BD
nün ifa],
etmek no.
için iç 392
hukuk 21/9
unda 8 ve
kullana 419
cağı 63/9
araçları 8, §
seçmen 249,
in, AİH
Bakanl M
ar 200
Komite 0-
si'nin VIII,
deneti ve
mine Bru
tabi mar
olmak escu
koşulu /
yla, Rom
öncelik any
le ilgili a
Devlet' (taz
e ait min
olduğu at)
nu [BD
yineler],
(bkz. no.
diğerle 283
rinin 42/9
yanı 5, §
sıra, 20,
Assani AİH
dze / M
Gürcis 200
tan 1-I).
[BD], A
no. ncak
71503/ ,

istisnai Devl
olarak, et'in
savun takd
macı irine
Devlet' bira
in 46. kır
madde (bk
çerçev z.
esinde *Bro*
ki *nio*
yüküm *wski*
lülükle /
rini *Polo*
yerine *nya*
getirm [BD
esine],
yardım no.
cı 314
olmak 43/9
amacıy 6, §
la, 194,
AİHM, AİH
varlığı M
nı 200
tespit 4-
ettiği V).
sistemi D
k bir iğer
durum bazı
a son istis
vermek nai
için duru
alınabil mlar
ecek da,
tedbir tespi
türünü t
belirtm edile
eye n
çalışac ihlal
aktır. ,
Böyle ihlal
duruml i
arda, gide
çeşitli rme
seçene k
kler için
önerebi alın
lir ve ması
tedbiri gere
n ken
seçimi tedb
ni ve irlerl
uygula e
nmasın ilgili
1 ilgili olar

ak kara
seçene rind
k an
bırakm sonr
ayacak a
özellik verd
sergile ikler
yebilir i
ve bazı
AİHM, kara
sadece rlard
bir a,
tedbir pren
belirtm sip
eye olar
karar ak
verebil en
ir (bkz. iyi
yukarı tazm
da in
anılan şekli
Assani nin,
dze, § talep
202). etme
İdi
evlet hali
Güvenl nde
ik başv
Mahke uran
meleri' in
nin gec
bağıms kme
ızlığı ksizi
ve n
tarafsız yeni
lığı ile den
ilgili yarg
olarak ilan
Türkiy ması
e'ye olac
karşı ağın
açılan ı
davalar belir
ın özel tmiş
durum tir
u (bkz
çerçev .
esinde, diğe
AİHM rleri
Dairele nin
ri, bu yanı
başvur sıra,
uda *Gen*
verilen *çel* /
Daire *Türk*

İye, no. no.
53431/ 679
99, § 72/0
27, 23 1, §
Ekim 86,
2003). AİH
Ayrıca, M
AİHM 200
'nin bir 4-
Dairesi IV).
'nin, B
İtalya' üyü
ya k
karşı Dair
açılan, e,
6. yuka
madde rıda
nin anıla
içerdiğ n
i adil içtih
olma attı
güvenc beni
elerini mse
n nen
ihlalini gene
n tespit l
edilme yakl
sinin, aşım
yerel ı
mahke onay
meleri lama
n ktad
bağıms ır.
ız ve Mah
tarafsız kem
olmam e, bu
aları dava
ile da
ilgisini oldu
n ğu
bulun gibi,
madığı bir
bir kişinin
davada in
benzer AİH
tutum S'ni
benims n
ediğı bağı
de not msız
edilmel lik
idir ve
(bkz. taraf
Somog sızlı
yi /k
İtalya, koşu

llarını ki
yerine yük
getirm üml
eyen ülük
bir lerin
mahke i
me yeri
tarafın ne
dan getir
mahku mesi
m ni
edildiğ temi
i nen
durum talep
da, edile
talep n
edilme özel
si tedb
halinde irler,
, dava
yenide nın
n özel
yargıla koşu
nmanın lları
veya na
dosyan bağl
ın ı
yenide olm
n alı,
açılma bu
sının, dava
prensip ya
olarak, ilişk
ihlali in
giderm AİH
enin M
uygun kara
bir rınd
yolu a
olduğu belir
kanısın tilen
dadır. ler
Ancak, ışığı
eğer nda
var ise, ve
savun AİH
macı M'n
Devlet' in
ten yuka
AİHS' rıda
nin 46. kayı
madde tlı
si içtih
çerçev adı
esinde dikk

ate Mah
alnara kem
k e,
belirle gere
nmelid ktığı
ir. takd

irde,
Bara

. ra
AIHS' uğra
nin 41. yan
Madd taraf
esi a

adil
Bir

11. karşı
AIHS'lık
nin 41. veril
madde mesi
si ne
şöyledi hük
r: med
er.”

“ **1**

Mahke

me **Z**

işbu **arar**

Sözleş

me ve **2**

protok **12.**

ollerini AIH

n ihlal M,

edildiğ başv

ine uran

karar in

verirse mad

ve di

ilgili veya

Yükse man

k evi

Sözleş zara

meci ra

Tarafın ilişk

iç in

hukuk herh

u bu angi

ihlalin bir

ancak talep

kısmen te

telafi bulu

edilme nma

sine dığı

olanak nı

tanıyor not

sa,

etmekt
e ve 2
başvur 13.
anın Dair
uğramı e'de
ş ki
olabile yarg
ceği ılam
herhan a
gi bir sıras
zararın ında
da, başv
AİHS' uran
nin 3 kend
(adil isi
olmaya için
n yurt
yargıla dışın
ma da
sonrası çalış
nda an
verilen yedi
idam avuk
cezasın at ile
a üç
ilişkin stajy
olarak) er
, 5 ve avuk
6. atın
maddel ve
erin Türk
ihlal iye'
edildiğ deki
ine avuk
ilişkin atlar
tespitiy ında
le n
yeterin altısı
ce nın
tazmin yap
edildiğ mış
i oldu
sonucu ğu
na masr
varmak aflar
tadır. için
1.12
2.93
3,96
Euro
M (EU
ahkem R)
e R)
masraf talep
ları etmi
ştir.

Dnsr
aire, bu aflar
başlık 1
altında gibi
başvur muh
ana telif
100.00 gide
0 Euro rleri
ödenm n
esine karşı
karar lığı
vermişti oldu
ir. ğun
B
aşvura izah
n, etmi
AİHS' ştir.
nin 43.
madde 2
si 14.
kapsa Hük
mındaki üme
i süreç t, bu
için ek talep
75.559 lerin
,27 ,
Euro özelli
talep ikle
etmişti avuk
r. Bu atlar
meblağ ın
ın, ücre
65.978 tinin
,60 ,
Euro'l bari
uk z
kısımın şekil
ın de
avukatlı aşırı
arının oldu
ve ğun
onların u
asistanlı ifad
arının e
ücreti; etmi
9.580, ştir.
72 2
Euro'l 15.
uk AİH
kısımın M'n
ın da in
tercüm yerl
e ve eşik
yolculu içti
k adın

a göre, ılı
41. oldu
madde kları
uyarını süre
a, ce
gerçekten telaf
en i
yapıldı edile
ği, bilirl
gerekli er
olduğu (Bey
için eler
yapıldı /
ği ve *Italy*
miktar a
itibarı (taz
la min
makul at)
olduğu [BD
tespit],
edilme no.
dikçe, 332
masrafl 02/9
ar 6,
karşıla 28
nmaya May
caktır. is
(bkz. 200
Sunda 2, §
y 27).
Times 2
/ 16.
İngilte Bu
re, 6 dava
Kasım da,
1980 AİH
kararı M,
(eski başv
50. uran
madde) in
, Seri AİH
A no. S
38, s. kaps
13, § amı
23). ndak
Ayrıca, i
yargıla şika
ma yetle
masrafl rind
arı en
yalnızc yaln
a tespit izca
edilen bazı
ihlalle arını
bağlant onay

ladığınız nı,
1 not İngiliz
etmekte tere
edir. ve
Bu Türk
nedenliye'
e, de
başvuru uyg
anılan
esas abili
avukatları
arının ücre
karşılık t
talep çizel
ettiği gele
sürenin rini
veya ve
toplantı başv
uların uru
hepsini ile
n, ihlal orta
edildiği ya
i tespit kon
edilen ulan
şikayet bazı
ler için kon
kullanımları
lmadığı n
ını kar
kaydetme maş
mekte d kılığı
ir. nı

21 Dikk

17. ate
AİHM, alara
başvur k,
ana, yaptı
AİHM ığı
önünde taraf
yaptığı sız
masraflı değe
arın rlen
sadece dirm
bir e
kısımın sonu
mı cund
ödenm a,
esi AİH
gerekti M,
ğini tüm
düşün yasa
mekte d l
ir. tems
Dava ilcil
şartları eri

tarafın Ban
dan kası'
ortaya nın
konula kısa
n vade
şikayet li
ler kred
bağlam ilere
nda, uyg
başvur ulad
ana ığı
120.00 faiz
0 Euro oran
ödenm ina
esinin üç
makul yüzd
olduğu e
na puan
karar ı
vermiş ekle
ir. Bu mek
tutar, suret
başvur iyle
anın elde
Türkiy edile
e'deki cek
ve oran
İngilter in
e'deki uyg
temsile un
ilerinin oldu
belirle ğuna
diği kara
banka r
hesapla ver
rına mişt
yatırıla ir.
caktır. **B**

U
SEB
EPL
ER
LE,
AİHM
M,

gecikme
faizi

2 1

18.
AİHM, Hük
gecikme üme
e faizi t'in,
olarak AİH
Avrupa S'ni
Merke n 5
z §§
1, 3

ve 4. edil
maddel med
erine için
ilişkin e
ön oybi
itirazın rliği
ın yle;
reddine 4
oybirli .
ğiyle; Baş
vura
.Başvu nın,
ranın yaka
gözaltı land
nın ıkta
hukuki n
olup sonr
olmadı a
ğı hem
hususu en
nu ileri bir
süretil haki
eceği m
bir iç önü
hukuk ne
yolunu çıka
n rılm
olmam ama
ası sı
nedeni sebe
yle biyl
AİHS' e
nin 5 § AİH
4. S'ni
madde n 5
sinin § 3.
ihlal mad
edildiğ desi
ine nin
oybirli ihlal
ğiyle; edil
diği
.Başvu ne
ranın oybi
yakala rliği
nmasın yle;
a 5
ilişkin .
olarak Baş
AİHS' vura
nin 5 § n
1. bağı
madde msız
sinin ve
ihlal taraf

sız bir 8
mahke .
me Ölü
tarafın m
dan ceza
yargıla sının
nmadıg uyg
ı için, ulan
AİHS' ması
nin 6 § kon
1. usun
madde da,
sinin 2.
ihlal mad
edildiğ de
ine, on ile
bire birli
karşı kte
altı ele
oyla; alın
dığı
. nda,
Başvur AİH
anın S'ni
adil n
yargıla 14.
nmama mad
sından desi
dolayı, nin
AİHS' ihlal
nin 6 § edil
3 (b) med
ve (c) için
maddel e
eri ile oybi
birlikte rliği
, 6 § 1. yle;
madde 9
sinin .
ihlal Ölü
edildiğ m
ine ceza
oybirli sının
ğiyle; uyg
ulan
. ması
AİHS' na
nin 2. ilişk
madde in
sinin şika
ihlal yetle
edilme ilgili
diğine olar
oybirli ak
ğiyle; AİH

S'nin 1
3. 2.
madde Baş
sinin vura
ihlal nın
edilme İmra
diğine lı
oybirli Ada
ğıyle; sı'n
klaki
0. Adil tutu
olmaya klul
n bir uk
yargıla koşu
ma lları
netices na
inde ilişk
verilen in
ölüm olar
cezası ak
nedeni AİH
yle 3. S'ni
madde n 3.
nin mad
ihlal desi
edildiğ nin
ine, on ihlal
üçe edil
karşı med
dört iğın
oyla; e
loybi
1. rliği
Başvur yle;
anın 1
Kenya' 3.
dan Baş
Türkiy vura
e'ye nın
getiril AİH
me S'ni
koşulla n 7,
rına 8, 9,
ilişkin 10,
olarak 13,
AİHS' 14
nin 3. ve
madde 18.
sinin mad
ihlal dele
edilme ri
diğine bağı
oybirli amı
ğıyle; nda
yapt

ığı uğra
diğer diğı
şikayet herh
lerinin, angi
ayrı bir
ayrı zara
veya r
AİHS' için,
nin kend
yukarı i
da başl
anılan arın
maddel a
eriyle yete
birlikte rli
ele bir
alındığ adil
ında, karşı
ayrıca lık
incelen oluşt
mesine urdu
gerek ğuna
olmadı oybi
đına rliği
oybirli yle;
điyle; 1

16.

4. (a)
AİHS' Sav
nin 34. unm
madde acı
sinin Devl
in fine et'in
ihlal , bu
edilme kara
dığine rın
oybirli 217.
điyle; para
lgrafı

5. nda
AİHM belir
'nin, tildi
AİHS' ği
nin 3, şekil
5 ve 6. de,
maddel başv
erinin uran
ihlal in
edildiğ avuk
ine atlar
ilişkin na,
tespitin üç
in, ay
başvur içeri
anın sind

e, inda
ödeme n
nin öde
yapıldı me
ği yere gün
bağlı üne
olarak, kada
ödeme r
tarihin geçe
deki n
kur süre
üzerind için
en yeni Avr
Türk upa
Lirası' Mer
na kez
(YTL) Ban
veya kası'
Sterlin nin
'e kısa
çevril vade
mek li
suretiyl kred
e ve ilere
tahsil uyg
edilebil ulad
ecek ığı
her faiz
türlü oran
katma ma
değer üç
vergisi yüzd
eklener e
ek, puan
mahke ı
me ekle
masrafl mek
arı için suret
120.00 iyle
0 Euro elde
(yüz edile
yirmi cek
bin oran
Euro) in
ödeme geci
sine; kme
faizi
b) olar
yukarı ak
da uyg
anılan ulan
üç ması
aylık na;
sürenin
aşılmas

ÖWIL
ybirliği DH
yle; AB
IER
7. S
Başvur ekre
anın ter
tazmin
at
talebini
n kalan
kısmın
ın
reddine Baş
oybirli kan
điyle;
k A
arar İHS'
vermişt nin
ir. 45 §
2.
İngiliz mad
ce ve desi
Fransız ve
ca AİH
olarak M İç
hazırla Tüz
nmiş üğü'
ve 12 nün
Mayıs 74 §
2005 2.
tarihin mad
de desi
Strazb uyar
urg'da inca,
ki aşığ
İnsan ıdak
Hakları i
Binası' müt
nda alaal
açık ar
duruş bu
mada kara
tefhim ra
edilmiş ekle
tir. nmiş
tir:
P (
aul a)
MAH Garl
ONEY icki'
nin
kısm
i
Luzius mut

abakat, **MU**
kısmi **TA**
muhale **BA**
fet **KA**
şerhi; **T,**
(**KIS**
b) **Mİ**
Wildha **MU**
ber, **HA**
Costa, **LEF**
Caflisc **ET**
h, **ŞER**
Türme **Hİ**
n,
Garlick **I**
i ve .
Borreg **3.**
o **Ma**
Borreg **dde**
o'nun
ortak **1**
kısmi . Bu
muhale ayrı
fet görü
şerhi; şü
(yazı
c) yoru
Costa, m
Caflisc çünk
h, ü,
Türme bu
n ve dava
Borreg da,
o **AİH**
Borreg M,
o'nun kara
ortak rının
kısmi hük
muhale üm
fet bölü
şerhi. mün
Ide,
.ölü
Wh
.ceza
Bı
.J.M. veril
mesi
YARG nin
İÇ başlı
GARL başlı
ICKI' na
NİN Sözl
KISM eşm
İ e

tarafın yet
dan miy
yasakla or.
nmiş 2
insanlı . Bu
k dışı dava
ve da
küçültü bir
cü bir ihlal
muame oldu
le ğun
teşkil u
etmesi tespi
dolayıs t
ıyla 3. etme
madde k
nin için
ihlal çoğu
edildiğ nluğ
ine un
hükmet vard
meliyd ığı
i. sonu
Dolayı cun
sıyla, yete
doğru rli
olmakt oldu
a ğu
birlikte ve
, ölü
çoğunl m
uğun ceza
vardığı sı
, adil uyg
olmaya ulan
n bir ması
yargıla nın
ma artık
sonund her
a koşu
verilen lda,
ölüm 3.
cezasın mad
ın 3. deyl
madde e
yi ihlal bağıd
ettiği aşm
şeklind ayan
eki insa
sonuç, nlık
bence dışı
esas ve
sorunu küçü
ele k
almaya düşü

rücü ikna
muamele olm
le uş
olarak deği
görölü lim.
p A
görölü İHS'
eyeceğ nin
ine oriji
dair – nal
daha met
genel- nini
hususta n, 2
herhan § 1.
gi bir mad
kesin desi
sonuca nde
varman ifad
ın e
mutlak bula
a n
gerekli temi
olmadı natla
ęı r
doğrud devr
ur. ede
Yargıs oldu
al ğu
anlamd takd
a irde,
kendin ölü
e m
sınırla ceza
ma sına
getirm olan
enin ak
pek tanı
çok dığı
erdemini n
olduğu tama
nu men
kabul farkı
etmekl nday
e im.
birlikte AİH
, bunu M'n
uygula in,
mak 198
için bu 9
kararın tarih
iyi bir li
vesile *Soer*
olduğu *ing*
hususu kara
nda rınd

a, yeni görü
uluslar lme
arası ye
koşulla başl
rın, 2 § andı
1. ğını
madde n
nin söyl
ikinci eneb
bölüm ilece
ünde ği”
belirtil husu
en sund
istisna a
nın mut
kaldırıl abık
dığı kalır
sonucu ken
na (bkz
varmas .
ına kara
olanak rın
tanıdığ 163.
ı para
görüşü grafi
nü),
kabul AİH
etmeyi S’ni
reddett n
iğinin oriji
de nal
farkınd met
ayım. ni
Bugün için
AİHM, de
“barış dahi,
zamanı ölü
nda m
ölüm ceza
cezasın sına
ın, yer
artık 2. olm
madde adığ
kapsa ı
mında husu
müsaa sund
de a
edilme ikna
yen, olm
kabul uş
edilem gibi
ez bir görü
ceza nme
şekli kted
olarak ir.

Ancak, AİHM aynı M, zaman son da, bu on tutumu beş nu yıl evrens için el de olarak Avr bağlayı upa cı bir Kon biçim d seyi e ifade üye etmem Devl eyi etler seçmiş i'nin ir. çevr Kanım eledi ca, ği AİHM topr 'nin bu akla davada rın , daha ölü ileri m gidebil ceza eceğini sın ve bulu gitmiş nma olması dığı gerekti bir ğini bölg ortaya e koyan hali bazı ne unsurla geld r iği bulun ve maktad bu ır. tür **Bir** . geliş Önceli men kle, in, proble artık min Sözl özüne eşm ilişkin eci herhan Devl gi bir etler ihtilaf e, 2 bulun § 1. madığı mad görülm deni ektedir n . ikin

ci ceza
cümlesinin
ini uyg
kaldır ulan
mayı ması
veya nın
en insa
azında nlık
n dışı
değiştir ve
meyi kücü
kabul k
ettikler düşü
i rücü
işaretin bir
i ceza
veriyor ve
olarak en
görüle teme
bileceğ l hak
i olan
tespitin yaşa
de m
tamam hakk
en mın
haklıdı ihlal
r. i
Burada oldu
, ğuna
Avrupa ve
'daki huk
konuyl uku
a ilgili n
bütün üstü
gelişim nlüğ
elerin ü
özetini teme
vermen lind
in bir e
gereği yöne
yoktur. tilen
Avrupa med
Konse eni,
yi dem
Parlam okra
enterle tik
r topl
Meclisi uml
'nin, arda
en ölü
yakın m
tarihli ceza
kararla sının
rında yeri
“ölüm bulu

nmadığ ma
ma yolu
dair yla 2
inancın § 1.
ı mad
yenide deni
n teyit n
ettiği”n ikin
i ci
hatırlat cüm
an lesin
2002 i
Görüşü deği
'nden ştir
alıntı mey
yapma i
k kabu
yeterli l
gözük ettik
mektel eri
ir. sonu
Dolayı cunu
sıyla çıka
bugün, rma
2005 k
yılında mü
, ölüm mkü
cezasın ndür
ın .
kınanm Tek
ası soru
kesinli n
k şudu
kazan r:
mıştır böyl
ve en e bir
adil deği
yargıla şikli
ma bile ğin
bu tür yapı
bir ldığı
cezanı nı,
n bağl
verilm ayıcı
esini bir
meşru biç
kılama mde
z. ilan
Diğer etme
bir yetk
deyişle isine
, üye kim
Devletl sahi
er'in p
uygula olac

aktır? AİH
Dolayı S'ni
sıyla, n,
bu, öze bir
yönelik ulusl
değil, arar
yargı ası
yetkisi andl
ne aşm
ilişkin a
bir olar
sorund ak,
ur. gene
Sonuç l
olarak, ulusl
açıkta arar
kalan ası
tek huk
soru, uk
AİHM kura
'nin lları,
açık özell
gerçeği ikle
ilan Viya
etme, na
yani Sözl
günüm eşm
üzde esi'n
ölüm in
cezasın 39.
ın mad
bizatihi desi
insanlı çerç
k dışı eves
ve inde
küçük uyg
düşürü ulan
cü bir ması
ceza ve
haline yoru
geldiği mla
ni nma
ifade sı
etme gere
yetkisi ktiği
ni haiz akıl
olup da
olmadı tutul
ğıdır. malı
41r.
. Bu Bu,
soruyu AİH
cevapl S'yi
andırır deği
ken, ştir

menin n
tek ziya
yolunu de,
n, ulus
“norma al
l anay
değişik asal
lik arın
prosed içeri
ürünü” ği ve
izleme uyg
k ula
olduğu ma
anlamı süre
na cine
gelir yakı
(bkz. ndır.
Soerin AİH
g M
kararın her
da §§ zam
103- an
104 ve AİH
bu S’ni
kararda n
§§ yaşa
164- yan
165). bir
Belg
ncak e
AİHS, oldu
çok ğun
ayrı u ve
türden gün
bir ümü
uluslar z
arası koşu
antlaş lları
ma ışığı
niteliği nda
ndedir yoru
ve -pek mla
çok nma
açıdan- sı
içeriği gere
ve ktiği
uygula ni
ma kabu
süreci, l
“tipik” etmi
uluslar ştir.
arası Bu,
antlaş AİH
maları S’ni
nkinde n

başlan urg
gıçtaki Mah
anlamı kem
nda esi,
yargı AİH
yoluyla S
değişik hakl
likler arı
yapılm ve
ası özgü
sonucu rlükl
nu erini
doğura n,
bilir met
(ve ni
aslında ilk
birçok hazı
vesiley rlay
le bu anla
yapılm r
ıştır). taraf
Bu nda
açıdan n
bakıldı öng
ğında, örül
Mahke mey
memizi en
n rolü, duru
anayas mlar
adaki a da
insan uyg
hakları ulan
na dair abile
maddel ceği
eri ni
korum kabu
anın l
yanısır etme
a k
bunları suret
geliştir iyle,
mek AİH
olan S
ulusal met
anayas nine
a yöne
mahke lik
meleri olar
nin ak
rolünd böyl
en çok e
farklı yara
değildi tıcı
r. bir
Strazb yakl

aşım anla
sergile mını
miştir. belir
Dolayı leme
sıyla, yetk
(4 ve 7 isine
No'lu sahi
Protok p
ollere oldu
düzenl ğun
eme u
konusu farz
olan, etme
yabanc k
ıların meşr
sınır udur
dışı .
edilmel Her
eri halü
örneği kard
nde a, ki
olduğu ölü
gibi) m
üye ceza
Devletl sı ile
er ilgili
belirli duru
bir mun
AİHS da
yorum böyl
una e
açıkça oldu
itiraz ğu
etmedi görü
kleri lme
müddet kted
çe, ir,
AİHM yapt
'nin, ığı
elli yoru
yıldan m,
fazla üye
bir Devl
zaman etler
önce taraf
AİHS nda
metnin n
e onay
alınan lana
sözcük n
lerin değe
ve rler
ifadele ve
rin stan
gerçek dartl

arla alma
uyum dokt
içinde rini”
olduğu beni
vakit, mse
AİHM mişt
bu ir.
yolu Yuk
izleyeb arıd
ilir. a
5babs
. ettiğ
AİHM, im
hiçbir gibi,
zaman, üye
“yaşay Devl
an etler
sözleş ,
me ölü
yaklaşım
mı”nın ceza
, sı
yargıda soru
insan nun
hakları u
nı AİH
korum S’de
aya yapı
yönelik laca
yeni, k
daha resm
yüksek i
standar deği
tların şikli
ortaya kler
konma yolu
sına yla
zemin ele
hazırla alma
yabilec ya
eğini kara
reddet r
memişt verd
ir. ikler
Ancak, inde
ölüm n,
cezasın bu
a mes
ilişkin ele
olarak, Devl
-Soeri etler
ng in
kararın “ken
da- di
“bir ön tasar

rufların ması
daki nı
alan” sağl
haline ama
gelmiş sına
ve rağ
AİHM men,
'nin, pek
yaşaya çok
n belge üye
doktrin Devl
ini et'in
uygula 198
masını 9
n yılın
engelle da
ndiği bu
görölm Prot
üştür. okol
Bü
u tür henü
bir z
yorum onay
un, lama
Soerin diği
g gerç
kararın eğin
da e
doğru daya
olduğu ndırı
veya lmiş
Öcalan tır.
kararın Dola
a yısıy
uygula la,
nıp ölü
uygula m
namay ceza
acağı sının
hususu AİH
nda S'ne
emin uyg
değili unlu
m. ğu
Kon
oering usun
kararı, da
6 bir
No'lu gene
Protok l
ol'ün tutu
ölüm m
cezasın belir
ın leme
kaldırıl si,

AİHM Ayn
için 1
erken zam
olacaktır
anda
1.
Şimdi ölü
ise, m
çoğunl ceza
uk, sının
gerçekt insa
en de nlik
hala dışı
onayla nitel
nma iği
safhası husu
nda sund
olan 13 a
No'lu -Avr
Protok upa
ol'e düze
ilişkin yind
olarak e-
temeld bir
e aynı oyda
savı şma
ortaya bulu
koyma ndu
ktadır. ğu
Artık
ncak tartı
bu şma
sadece, siz
bazı hale
üye gel
Devletl mişt
erin ir.
ölüm Dola
cezasın yısıy
1 la,
geriye hük
dönüşü üme
olmaya tleri
cak n ve
şekilde polit
kaldır ikacı
mak ların
için en AİH
uygun S'de
zaman resm
konusu i
ndaki deği
tereddü şikli
dünü k
göstere hazı
bilir. rlığı

nda ile
olmala ilgili
rı, bir
AİHM kara
'nin r
kendi alma
inisiyat sınd
ifi ile a
hareket herh
etmesi angi
nin bir
önlenm yasa
esine l
yönelik enge
bir l
kararda bulu
n ndu
ziyade, ğun
artık u
ölüm düşü
cezasın nmü
ın yoru
mevcu m.
diyetin 6
in sona .
ermesi Böyl
gerekti e bir
ğinin kara
işareti r
olarak evre
algılan nsel
abilir. düze
Bde
u uyg
nedenl ulan
e, abili
çoğunl rliğe
uk sahi
tarafın p
dan olac
Soerin aktır
g ;
yaklaş1 özell
mının ikle,
yansıtıl yaln
ması ızca
beni barış
ikna zam
etmedi. anla
AİHM rınd
'nin, a
ölüm deği
cezasın l,
ın diğe
niteliği r

savaş yoru
veya mun
savaş un
benzeri bu
duruml tür
arda da istis
ölüm nala
cezası r
verilm sağl
esini ama
yasakla sı
yacaktı gere
r. ktiği
Ancak, ni
bu, düşü
AİHM nmü
'nin bu yoru
kararı m.
bugün Ayn
alması ı
nı şidd
engelle ette
memeli bir
dir. sava
Avrupa ş
tarihini tekr
n, ar
sürdüğ çıks
ü aydı,
sırada ölü
(ya da m
bitimin ceza
de) sı
ölüm yoru
cezası mlar
için ıyla
gerekç ilgili
eler olar
buluna ak
n taviz
İkinci ler
Dünya yapı
Savaşı lsa
gibi dahi,
savaşla AİH
ra S'ni
sahne n bir
olduğu bütü
doğru n
olabilir olar
. ak
Ancak, varlı
AİHS' ğını
nin sürd
mevcut ürec

eğine olab
inanma ilir
k ve
oldukç olm
a saf ası
bir gere
yaklaşır kir.
m Ayn
olurdu. ı
Öte man
yandan tık,
, bug
sadece ün
yerel ölü
boyutu m
olan ceza
bir sınırın
savaş yeri
veya olm
silahlı ayan
çatışm ,
a varsa -öze
– ki likl
bu, son e-
elli “ter
yıldır örle
Avrupa sava
'nın ş”
yaşadı gibi
đı diğe
tecrübe r
dir – “sav
uluslar aşlar
arası a”
toplum da
, uyg
araları ulan
nda malı
ölüm dir
cezasın (bkz
ın .
yasakla Avr
nmasın upa
ın Kon
bulund seyi
uğu Bak
temel anla
insanlı r
k Ko
değerle mite
rine si
saygı taraf
hususu nda
nda n
ısrarcı yayı

nlanan olm
İnsan ası
Hakları dikk
ve ate
Terörle değe
Mücad rdir.
ele 7
Hakkın .
da Son
Yönlen on
dirici beş
İlkeler' yıl
de için
madde de
X § 2 Avr
(2002) upa'
) daki
Airk
yırca, aç
yakın anay
tarihte asa
kurula mah
n kem
Uluslar esi
arası ölü
Ceza m
Mahke ceza
mesi'ni sı
n kon
Tüzüğ usun
ü'nün da
gösterd tutu
iği m
üzere, belir
uluslar leme
arası ye
toplum dave
un en t
korkun edil
ç mişt
suçları ir.
n dahi Mac
ölüm arist
cezasın an,
a Litv
başvur any
madan ,
bir Arn
çözüm avut
e luk
ulaştırı ve
labilec Ukr
eği ayna
görüşü mah
nde kem

eleri, enge
yazılı l
metinle teşki
rinde l
açıkça etme
belirtil mesi
memes gere
ine ktiği
rağmen tutu
, kendi mun
ülkeler u
inin beni
anayas mse
alarına mişl
göre, erdir
bundan .
böyle Ben
ölüm zer
cezasın bir
a yakl
müsaa aşım
de ,
edilme Gün
diği ey
kararın Afri
ı ka
almakt Ana
a hiç yasa
tereddü Mah
t kem
etmemi esi'n
ştir. ce
Anayas beni
a mse
mahke nmiş
meleri, tir.
yine A
de, İHM
hüküm 'nin,
etlerin Öcal
siyasi an
kanadı kara
nın bu rınd
hususta a
net bir aynı
karar yolu
alamay izle
ışlarını miş
n, olm
yargı ası
kanadı gere
nın da ktiği
bunu kon
yapma usun
sına da

kesin Wil
kanaati dhab
m er,
bulun Sn.
maktad Cost
ır. a,
Sn.

ICafl

I. 6 § isch,
1. Sn.

Madde Tür
men
Üe

zülerek Sn.
belirtiy Borr
orum ego
ki, Borr
AIHS' ego
nin 6 § ile
1. birli
madde kte
sinin orta
başvur ya
anın koy
bağıms duğ
ız ve um
tarafsız orta
bir k
mahke kısm
me i
tarafın muh
dan alefe
yargıla t
nmamı şerhi
ş nde
olması yer
gerekç alma
esiyle ktad
ihlal ır.
edildiğ

i
yolund **Y**
aki **AR**
çoğunl **GIÇ**
uk **WI**
tespitin **LD**
e **HA**
katılmı **BE**
yorum. **R,**
Bununl **YA**
a ilgili **RGI**
olarak, **Ç**
görüşle **CO**
rim, **STA**
Sn. ,

s. da
1548), on
bu tür ikiy
davalar e
da, seki
AİHM zlik
tarafın bir
dan, çoğu
bir nluk
askeri la
yargıç kara
iki ra
sivil var
yargıcı mışt
n 1
yanınd (azı
a yer nlıkt
aldığım a
da kala
devlet n
güvenli yarg
k ıçlar
mahke in
mesini karşı
n t
bağıms görü
ızlığı şleri
ve için
tarafsız bkz.
lığında *Rap*
n *orla*
şüphe *r*
duyma 199
sı için 8-
başvur IV,
anın ss
meşru 157
sebebi 8 ve
bulund 157
uğu 9).
ilkesini 3
n .
izlendi *Inca*
ği *l*
doğrud kara
ur. rı
AİHM, ems
Incal alini
davası n
nda daha
bölün sonr
müş ve a bir
bu dizi
konu kara
hakkın rda

uygula devl
ndığı et
da güve
doğrud nlik
ur mah
(*Sürek* kem
– eleri
Türkiy nde
e (no. artık
1) sade
[BD], ce
no. sivil
26682/ haki
95, mler
AİHM bulu
1999- naca
IV k
dahil – şekil
Sn. de
Wildha şekil
ber'in de
beyanı (bu
ve Sn. mah
Gölcük kem
lü'nün eler
muhale daha
fet sonr
şerhi). a
4kald
. ırılm
Ancak, ıştır)
durum deği
değişm ştir
ıştır. mek
Çok te
kısa bir tere
süre ddüt
içinde, etme
Türkiy mişt
e Incal ir.
kararın 18
1 Hazi
takiben ran
telafi 199
önleml 9
eri tarih
almış i
ve itiba
Anayas riyle
a'sını Ana
(ve yasa
akabin deği
de ştiril
mevzu miş
atında) ve

mevzu uyg
ata ulan
ilişkin miş,
değişik yeni
likler yasa
sadece nin
dört yürü
gün rlüğ
sonra e
gerçekl giriş
eşerek inin
hemen ertes
yürürlü i
ğe gün
girmiş ü
ir (bkz. aske
bu ri
dava yarg
kararın için
ın 53. yeri
ve 54. ni
paragra için
fları). cü
AİHS' sivil
ye yarg
taraf iç
tüm almı
Devletl ştir.
erin, Bu
AİHM yarg
'nin için
kararla dava
rını bu nin
kadar başı
makul ndan
bir itiba
süre ren
içinde hazı
uygula r
maları bulu
temenn ndu
i edilir. ğun
5ın,
. Devl
Sözko et
nusu Güv
değişik enli
likler, k
derhal Mah
başvur kem
anın esi'n
yargıla de
nması yapı
sürecin lan
de tüm

duruş tama
malara mın
ve da
Devlet yer
Güvenl almı
ik ş
Mahke olan
mesinc üç
e bu sivil
yargıcı yarg
n içtan
dosyay oluş
ı ve an
tutanak bir
ları mah
okudu kem
ğunun e
(bkz. taraf
kararın ında
44. n
paragra veril
fi) ve mişt
son ir.
olarak, (Aİ
ek HM'
kanıt nin
veya içtih
soruştur adın
rma a
talep uyu
etmekt m
e sağl
serbest ama
olduğu k
nun için
belirtil getir
diği ilen)
not yeni
edilmel kura
idir. llar
uyar
. inca
Dolayı deği
sıyla, ştiril
Devlet en
Güvenl aske
ik ri
Mahke yarg
mesi'ni için
n karar varlı
ve ğını
hükmü n,
, Devl
yargıla et
manın Güv

enlik ların
Mahke in
mesi'ni *Inca*
n l
bağıms içtih
ız ve adın
tarafsız a
görün olu
memes mlu
ine yakl
neden aşım
olduğu ı
nu ışığı
söylem nda,
ek Aİ
görünt HM
ü yarg
“teorisi ilam
”ni çok a
ileriye sıras
götürm nda
ektir. aske
Bu, en ri
azında yarg
n bize için
göre, yeri
ne ne
gerçek sivil
çidir yarg
ne de iç
adildir. getir
7lme
. Bu siyle
sebeple soru
, nun
AİHM çözü
'nin lmes
İmrek i
davas dola
ndaki yısıy
yaklaş la
mının şika
daha yeti
akıllıca n
olduğu bari
nu z
düşün şekil
mektey de
iz. Bu teme
davada lsiz
, aynı oldu
koşulla ğuna
rda ve kara
Türk r
makam ver

miştir mek
(bkz. tedir
28).
Ocak Anc
2003 ak,
tarihli kend
kabul isini
edilme n de
zlik en
kararı, azın
başvur dan
u no. kısm
57175/ en
00). kabu
8

. ettiğ
Ayrıca, i
Öcalan gibi,
davası binl
nda, erce
Incal ölü
kararın me
da sebe
belirle biye
nmiş t
olan vere
ilkeler n
den ağır
ayrılm terör
aksızın suçl
, arını
kararın n
116. tetik
paragra leyic
finda isi
belirtil olm
enlerle akla
mutabı suçl
k anm
olmak ıştır.
güçtür. Baş
Başvur vura
an, nın
burada bir
bir sava
sivilmi ş
ş gibi ağas
tanımla ı
nmakta olar
dır (ya ak
da tanı
sivile mla
eşdeğē nma
r sı da
gösteril eşit

ölçüde er
mümk arası
ündür, nda
ki bu sadı
durum k
yargı işbir
sürecin liğid
in ir.
başınd Had
a üç dind
üyesin en
den yüks
birinin ek
bizzat olan
asker stan
kökenli dartl
olduğu arı
bir daya
mahke tma
mede k,
yargıla kanı
nması mızc
gerçeği a, bu
ne tür
güçlü bir
bir işbir
perspe liğın
ktif i
kazand teşvi
ırmakt k
adır. etme
* ya
. da
İkincill bu
ik işbir
ilkesi liğın
üzerine i
kurulm sağl
uş bir ayan
sistemi Devl
n etler
özelliği e
, me
AİHM mnu
gibi niye
uluslar t
üstü bildi
bir rme
yargı k
organı için
ile bu en
sisteme iyi
taraf yol
olan deği
Devletl ldir.

olm
ayan
Yir
ARGI yarg
Ç ilam
COST anın
A, akab
YARG inde
İÇ ...
CAFL veril
ISCH, en
YARG ölü
İÇ m
TÜR ceza
MEN sı
VE insa
YARG nlık
İÇ dışı
BORR mua
EGO mele
BORR teşki
EGO' l
NUN eder
ORTA ...”
K görü
KISM şünü
İ ifad
MUH e
ALEF etme
ET kted
ŞERH ir.
İ Ö
nceli
kle,
Koğu
ararın nluğ
175. un,
paragra başv
finda, uran
çoğunl ı
uk mah
“bağım kum
sızlığı eden
ve mah
tarafsız kem
lığı enin,
şüphe bağı
uyandı msız
ran bir ve
mahke taraf
me sız
tarafın olm
dan adığ
yapılan ı
adil görü

şüne ,
katılmı çoğu
yoruz. nluğ
Ancak, a
öyle göre
olsaydı ,
dahi, ölü
bunun m
3. ceza
madde sı
nin kend
ihlali i
anlamı başı
na na 3.
geldiği mad
ne de
inanmı ihlal
yoruz. i
Çoluşt
oğunlu urm
k, 3. azke
madde n,
nin ölü
ölüm m
cezasın ceza
ı sını
yasakla vere
dığı n
şeklind mah
e kem
yoruml enin
anama bağı
yacağı msız
nı lığı
kabul ve
etmekt taraf
edir, sızlı
zira bu ğıyl
tamdird a
e 2. ilgili
madde pros
nin edür
açık e
ifadesi ilişk
tamam in
en yok bir
olacakt eksi
ır klik,
(kararı 3.
n 162. mad
paragra de
fi). ihlal
Diğer i
bir oluşt
deyişle urm

aktadır nda,
. sanı
İğın
çtihadı görü
mıza şü,
göre, belir
bağıms leyic
ızlık ve i
tarafsız olm
lık ama
hususu kla
ndaki birli
endişe kte,
ve öne
üzüntü, mlid
AİHS’ ir”
nin 3. (*Inc*
madde *al /*
sine *Türk*
göre *ıye,*
değil, 9
6. Hazi
madde ran
si 199
kapsa 8
mında kara
incelen rı,
mesi *Rep*
gereke *orts*
n bir *of*
konud *Jud*
ur. *gme*
’nts
... *and*
Belirli *Deci*
bir *sion*
mahke *s*
menin 199
bağıms 8-
ız ve IV,
tarafsız ss.
olması 157
ndan 2-
endişe 157
duyma 3, §
k için 71).
meşru “...
bir Baş
sebebi vura
n n,
bulunu ...
p yarg
bulun içlar
madığı dan
hususu birin

in ... endi
askeri şede
yargıç n
olması ötür
ndan ü 6.
ötürü mad
meşru deni
olarak n
endişe ihlal
duyabil edil
irdi” diği
(aynı ne
yer, kara
72. r
paragra ver
f). mişt
Benzer ir.
ifadele A
r, yric
Çırakl a, 3.
ar / mad
Türkiy de
e kaps
kararı amı
ile (28 ndak
Ekim i
1998 insa
tarihli, nlık
Raporl dışı
ar mua
1998- mele
VII, §§ nin
38 ve asga
40'ta) ri bir
sonrad vaha
an met
verilen düze
pek yine
çok kar ulaş
arda ması
bulun gere
maktad klidi
ir. r.
Bütün Baş
bu vura
davalar n, 3.
da, mad
AİHM, deni
askeri n
yargıcı öng
n ördü
varlığı ğü
ndan sevi
kaynak yeye
lanan ulaş

acak ve
derece üzün
de tüşü
korku nü
ve göst
üzüntü eren
yaşadı hiçb
ğını ir
hiçbir kanı
şüphey t
e yer bulu
bırakm nma
ayacak mak
şekilde tadır
göster .
melidir Kara
(bkz rın
mutati 39.
s para
mutan grafi
dis, nda
V. / belir
İngilte tildi
re ği
[BD], üzer
no. e,
24888/ yarg
94, ılam
AİHM a
1999- sıras
IX). nda,
Bu başv
davada uran

Devlet Türk
Güvenl Cez
ik a
Mahke Kan
mesi'ni unu'
n nun
bağıms 125.
ız ve mad
tarafsız desi
olmam uyar
asında inca
n kend
dolayı isine
başvur yöne
anın ltile
gerekli n
seviye teme
ye l
ulaşmı suçl
ş ama
endişe yı,

yani, bilm
Devlet ekte
toprağı ydi.
nın bir (Tür
bölüm k
ünü Cez
ayırma a
ya Kan
yönelik unu'
eyleml nun
eri 125.
işlediği mad
ni desi
kabul nce
etmişti sağl
r. anan
Başvur tek
an, ceza
ayrıca, bulu
lideri nma
olduğu ktad
PKK'n ır).
ın Ayrı
genel ca,
strateji Devl
sine et
ilişkin Güv
siyasi enli
soruml k
uluğun Mah
u ve kem
Türk esi'n
Devleti in
toprakl yarg
arı ı
üzerind yetk
e ayrı isini
bir kabu
devlet l
kurma ettiğ
yı ini
öngörd açık
üğünü ça
kabul belir
etmişti tmiş
r. tir.
Kendis B
ine u
yapılan koşu
suçlam llard
ayı ve a,
cezasın yarg
ın ne ilam
olacağı anın
nı erke

n bir r
safhası (*Vil*
nda bir *vaja*
askeri *rah*
yargıcı *ve*
n *Diğ*
bulun *erle*
masını *ri /*
n, *İngil*
başvur *tere,*
an için, 30
3. Eki
madde m
ihlali 199
teşkil 1
edecek kara
seviye rı,
ye Seri
ulaşan A
endişe no.
ve 215,
üzüntü §
ye yol 111)
açtığı .
sonucu Teh
na dit,
varmak “yet
çok erin
güçtür. ce
Gerç
yırca, ek
bir ve
tehdidi yakı
n n”
insanlı olm
k dışı alıdı
muame r
le (*Ca*
teşkil *mpb*
etmesi *ell*
için, *ve*
“gerçe *Cos*
k bir *ans*
risk”in /
bulun *İngil*
ması *tere,*
gerekli 25
dir. Şub
Yalnız at
ca bir 198
olasılık 2
kendi tarih
başına li
yeterli kara
değildi r,

Seri A, e'de
no. 48, ölü
§ 26). m
"Riskli ceza
n sı
gerçek 198
olduğu 4'te
nu n bu
göster yana
mek uyg
gerekir ulan
" ma
(H.L.R mışt
. / ir.
Fransa
, 29 ( )
Nisan b)
1997 Türk
tarihli Hük
karar, üme
Raporl ti,
ar AİH
1997- M'y
III, § e
40). gön
~~B~~erd
u iği
davada resm
, i bir
izleyen yazı
sebeple ile
rden eski
ötürü, 1.
başvur Dair
anın e'ni
idam n, İç
edilme Tüz
sine ük'ü
ilişkin n
gerçek 39.
ve mad
yakın desi
bir risk ne
olduğu daya
na nan
inanma kara
k rını
mümk kabu
ün l
değildi etmi
r: ş ve
başv
(uran
a) m
Türkiy infa

z bir
kararın deyi
1 şle,
ertelem infa
iştir. z
(bkz. süre
kararın ci
5. hiç
paragra başl
fi). ama
mışt
(ır.
c) 39. Bu
madde koşu
ye llard
dayana a,
n Türk
karara Mah
uygun kem
olarak esi'n
Hükü in
met, kara
başvur rı ile
anın Tür
dosyası kiye
nı, 'de
onayla ölü
nması m
için ceza
Meclis sının
e kald
gönder ırılm
memişt ası
ir arası
(Türk ndak
Anayas i
ası'na zam
göre, an
ölüm zarfi
cezası, nda
ancak başv
Meclis uran
tarafın için
dan gerç
cezayı ek
onayla bir
yan bir infa
kanun z
çıkaryl riski
dığı bulu
takdird ndu
e infaz ğu
edilebil sonu
ir). cuna
Diğer var

mak ye
mümk daya
ün nan
değildi kara
r. ra
uyg
Şın
oering hare
kararın ket
da, etme
AİHM, yi
mutati kabu
s l
mutan ettiğ
dis, inde
Hükü n,
met başv
Strazb uran
urg için
organla “yet
rınca erin
beliril ce
en gerç
geçici ek
tedbir ve
kararın yakı
a n”
uyduğ bir
u ida
sürece, m
insanlı tehli
k dışı kesi
muame asla
le hasıl
bulun olm
madığı amış
na tır.
karar
vermişti Ç
ir *inar*
(*Soeri* /
ng, § *Türk*
111). *ıye*
Aynı dava
mülaha sınd
zalar a
bu (no.
dava 178
için de 64/9
geçerli 1, 5
dir. Eylü
Hükü l
met, 199
39. 4
madde tarih

li dola
Komis yısıy
yon la,
kararı, ida
DR 79- mını
B, s. bekl
5), eyen
başvur mah
an, kum
ölüm psik
cezasın oloji
a sine
ilişkin mar
kararın uz
20 kal
Ekim mışt
1987 ır.
tarihin
de K
kesinle omis
şmesi, yon,
onay ölü
için m
Türkiy ceza
e sınm
Büyük Türk
Millet iye'
Meclisi de
'ne 198
iletilm 4'te
esi ve n
Türkiy beri
e uyg
Büyük ulan
Millet mad
Meclisi ığı
'nin ve
1991'e ceza
kadar nın
bir infa
karar z
almam riski
ası nin
dolayıs gerç
ıyla 3. ek
madde dışı
nin oldu
ihlal ğu
edildiğ gere
ini kçes
iddia iyle
etmişti bu
r. iddi
Başvur ayı
an, redd

etmişti savu
r. nma
sızlı
Eğini
u azalt
davada mışt
, ir.
başvur Mec
anın lis't
idam e
edilme tems
riskini il
n, edile
Çınar n
davası bütü
ndaki n
riskten siya
daha si
gerçek parti
olduğu ler
nu arası
kabul nda
edeme ceza
yiz. nin
infa
E
aşvura edil
nın me
siyasi mesi
geçmiş yön
i, ünde
kararda fikir
öne birli
sürüld ği
üğü bulu
gibi nma
(72. sı bu
paragra görü
f) infaz şü
riskini teyit
artırma etme
mıdır. kted
Aksine ir.
, idam Bu
edilme siya
sinin si
doğura oyda
cağı şma,
siyasi Mec
sonuçl lis'i
ar n
nedeni ölü
yle, bu m
konuda ceza
ki sını,

büyük esi
çoğunl ile
ukla ilgili
kabul olar
edilen ak 3.
ve 9 mad
Ağusto deni
s 2002 n
tarihin ihlal
de edil
yayınla med
nan iği
4771 sonu
sayılı cuna
Kanunl var
a mak
kaldır tayız
masınd .

an
açıkça —
görülm — •
ektedir —
(bkz. —
kararın

51. [İçindekilere dön](#)

madde
si). **527**
Ayrıca, **1**
Türkiy **Sayı**
e, 12 **lı**
Kasım **Cez**
2003 **a**
tarihin **Mu**
de, 6 **hak**
No'lu **eme**
Protok **si**
ol'ü **Kan**
onayla **unu**
mıştır. **na**

Gör
Be il
ütün **Adli**
bu **Yar**
nedenl **gı**
erle, **Ko**
Devlet **mis**
Güvenl **yonl**
ik **arın**
Mahke **ca**
mesi **Bilir**
tarafın **kişi**
dan **List**
ölüm **eleri**
cezası **nin**
verilm

Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik Gereğince Tespit Edilen Erzurum İli 2007 Yılı Bilirkişi Listesi		
	Pınar ÖZLÜ-14	Tarım Ekonomisi- Toprak bilim
	İsmail ESMEK-16	Meyvecilik- böğürtlen-yetiştirme teknikleri
	ADI VE SOYADI-BAŞVURU NO:	BÖLÜM VE UZMANLIK ALANI
	Mustafa ÇETİNER-17	Muhasebe-Mali Müşavirlik
	Mucip ŞATIR-6	Olay yeri inceleme ve kimlik tespiti- 6136 Sayılı kanun kapsamındaki ateşli silahlar

	Mete KILIÇARSLAN-7	Parmak-ayak-avuç izi-olay yeri inceleme-6136 sayılı kanun kapsamındaki alet ve silahlar-tekniik fotoğraf ve eşkal tespiti
	M. Mustafa BOZKURT-1	Zootekni- Ziraat Mühendisliği
	Murat SAHİN-18	Muhasebe ve Mali Müşavirlik
	Osman ÇAĞAN-4	
	Süleyman AYVAZ-19	Muhasebe ve Mali Müşavirlik
	Metin DİLEK-12	
	Osman BUDAK-20	Kadastro Kontrol memuru
	Sedat ERCOŞKUN-9	Kadastro Kontrol Memuru
	Hazma IŞIK-21	
	Servet ŞİMŞEK-22	Kadastro Teknisyeni
	Hüseyin IŞIK-23	Kadastro teknisyeni
	Ahmet DURDU-5	
	Ahmet AŞCI-24	Kadastro Teknisyeni
	İlhan LALE-8	
	Azize KAYA-25	Kadastro Teknisyeni
	Dilek YÜZER-26	Kadastro teknisyeni
	Bülent KARAHAN-10	
	Tahir KATANSEVER-27	Kadastro Teknisyeni
	Önder KAZAN-28	Kadastro teknisyeni
	İbrahim ÇELİK-2	
	Ahmet ŞAHİN-13	
	Mürsel VARAN-11	
	Halil ÜSTÜNER-15	
	Çetin KARAĞAÇ-30	Kadastro Fen Kontrol memuru
	ADI VE SOYADI-BAŞVURU NO:	BÖLÜM VE UZMANLIK ALANI

Kubilay UY
GÜVEN- 31

Refik YILMAZ-32

R
Nuh
KA
Ayhan DÖNER-29

AN
Adli
Yar
Şükrü YILMAZ-35

Der
ece
Ma
Mustafa YILMAZ-9

hke
mesi
İbrahim OĞUZ-34

let
Kayıtlı kom
ara isyo
Uygun nu
tasdik Baş
olunur kanı
.13.11. 341
2006 45
13.1
1.20
06

—
— •
—
—
A.Baki
KADI [İçindekilere dön](#)
OĞLU İLâ
n

A
dale
t
Komis Bak
yon anlı
Yazı ğınd
İşleri an :
Müdü DÜ
rü ZE
LT
ME
İLA
NI

1 005
8 yılı
Kasım gayr
2006 isafi
tarihli gelir
Resmi i
Gazete 52.4
'de 63,3
yayıml 8.
anan YTL
üçüncü .
sınıf olan
münhal Yeni
noterli ce
klerden (Kar
22. abük
sırada,)
2005 Note
yılı rliği
gayrisa mün
fi geliri hald
52.463 ir.
,38.YT 1
L. olan 512
Yenice Sayı
(Karab lı
ük) Note
Noterli rlik
ğinin Kan
ilan unu
edilme nun
si 22
gerekir ve
ken, müt
sehven eaki
2005 p
yılı mad
gayrisa dele
fi geliri ri
126.53 gere
0,06.Y ğinc
TL. e
olan BİR
Yenice İNC
(Çanak İ
kale) SINI
Noterli F,
ği ilan İKİ
edilmiş NCI
tir. SINI
u B F,
itibarla ÜÇ
; ÜN
CÜ

SINIF al
NOTE tı
RLER n
DEN d
VE a
NOTE ol
RLİK a
BELG n
ESİ b
SAHİP el
LERİN g
DEN e
bu s
noterli a
ğe hi
atanma pl
ya er
istekli in
olanlar in
ın ilan b
tarihin a
den ş
itibare v
n bir u
ay r
içinde u
Bakanl di
ıgımıza le
ve k
bulund ç
ukları el
yer er
Cumhu in
riyet e
Başsav 1
cılıklar 5
ma 1
başvur 2
maları S
gerekm a
ektedir yı
. lı
Baş N
vur ot
uda er
bulu li
nan k
ve K
belg a
e n
num u
aras n
ı u
700 n
0'in u

n 23 d
ünc a
ü n
mad te
desi m
gere in
ğinc e
e di
sabı le
ka bi
kay le
dı, c
sağl e
ık k
rapo b
ru, e
mal y
bild a
irim n
i, n
kayı a
tlı m
olun e
an yi
baro v
dan e
hak v
kınd ar
a s
soru a
ştur s
ma o
ya y
da a
disi dı
plin n
ceza d
sı a
olup ki
, d
olm e
adığ ği
ma şı
ilişk kl
in iğ
belg i
e ve g
Cu ö
mhu st
riye er
t ir
Baş b
savc el
ılıkl g
arın e

yi iğa
ekle gel
mel med
eri iği
gere takd
kme irde
kted atam
ir. a
Eksi işle
k min
belg de
eleri dikk
ni ate
ilan alın
tari maz.
hind A
en yni
itiba kanu
ren nun
bir deği
ay şik
için 30
de uncu
tam mad
aml desi
ama uyar
yan inca,
kişil atan
erin ma
iste emri
mi nin
dikk tebel
ate lüğü
alın nden
maz sonr
a

P vazg
osta ile eçm
doğrud e
an hali
doğruy nde
a note
Bakanl rlik
iğa belg
gönder esi
ilmiş sahi
olan pleri
dilekçe de
ler ve note
ekleri rler
başvur gibi
ma istif
süresi a
içinde etmi
Bakanl ş

sayılac
aktır.

İl

an

olunur.

— •

—

**DUY
URU**

22 Kasım 2006 tarih ve 26353 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan

— Başbakanlıktan, "Tek Adımda Hizmet" Uygulamasının Başlatılması" Konulu Genelge,

23 Kasım 2006 tarih ve 26355 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan

— Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik,

24 Kasım 2006 tarih ve 26356 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan

— Kadastro Haritalarının Sayısallaştırılması Hakkında Yönetmelik yer darlığı nedeniyle Bülten'e alınamamıştır.